

22.06.2016

Kj/10

§ 196

Johtamisjärjestelmän uudistaminen ja hallintosäännön johtamisjärjestelmää koskevien osien hyväksyminen

HEL 2016-005361 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti

- uudistaa Helsingin kaupungin johtamisjärjestelmän 1.6.2017 lukien
- hyväksyä Helsingin kaupungin hallintosäännön johtamisjärjestelmää koskevat osat liitteen 1 mukaisesti
- että hallintosäännön täytäntöön panemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa
- että kaupunginhallituksen johtamisen jaosto voi tehdä hallintosäännön toimeenpanoon liittyviä muiden toimielinten kuin kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvia päätöksiä ennen hallintosäännön voimaantuloa
- että kansliapäällikkö ja toimialajohtajat voivat tehdä hallintosäännön toimeenpanoon liittyviä toimivaltaansa kuuluvia päätöksiä ennen hallintosäännön voimaantuloa.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat toivomusponnet:

Hyväksyessään johtamisjärjestelmä uudistuksen KV edellyttää, että selvitetään, miten arkistotoimi voidaan järjestää siten, että kaupunki pystyy parhaalla mahdollisella tavalla siirtymään digitaaliseen asiakirjahallintoon uudessa organisaatiossa. (Laura Kolbe)

Hyväksyessään johtamisjärjestelmän uudistamisen ja siihen liittyvän hallintosäännön kaupunginvaltuusto edellyttää, että jatkovalmistelussa Helsingin Kaupunginorkesterin taiteellisen, toiminnallisen ja hallinnollisen johtamisen saumaton yhteistyö varmistetaan korkean taiteellisen ja toiminnallisen laadun turvaamiseksi. (Wille Rydman)

Hyväksyessään päätösehdotuksen valtuusto edellyttää, että jatkovalmistelussa selvitetään apulaispormestarien tarvitsemien asiantuntijoiden ja valmisteluavun rooli mukaan lukien

kaupunginsihteerien asema ja mahdollisuudet toimia virkavastuullisina valmistelijoina. (Maija Anttila)

Käsittely

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Yrjö Hakanen valtuutettu Sirkku Ingervon kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että turvataan lautakuntien ja johtokuntien riittävä määrä, harkitaan uudelleen toimialojen ja yksiköiden määrittelyä, vahvistetaan asukkaiden ja henkilöstön osallistumista sekä selvitetään ennen päätöksentekoa valtioneuvoston valmisteleman sote- ja aluehallinnon uudistuksen vaikutukset kunnan tehtäviin.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

22 äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

Ei-ehdotus: Valtuusto palauttaa asian uuteen valmisteluun, jossa turvataan lautakuntien ja johtokuntien riittävä määrä, harkitaan uudelleen toimialojen ja yksiköiden määrittelyä, vahvistetaan asukkaiden ja henkilöstön osallistumista sekä selvitetään ennen päätöksentekoa valtioneuvoston valmisteleman sote- ja aluehallinnon uudistuksen vaikutukset kunnan tehtäviin.

Jaa-äännet: 77

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Maria Landén, Harri Lindell, Eija Loukoila, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Petra Malin, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen,

Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Piilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Sanna Vesikansa, Pertti Vilho, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 4

Yrjö Hakanen, Rene Hursti, Sirkku Ingervo, Thomas Wallgren

Poissa: 4

Sirpa Asko-Seljavaara, Eero Heinäluoma, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt jatkaa asian käsittelyä.

Julistettuaan keskustelun itse asiassa päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Yrjö Hakanen ehdottanut että kaupunginvaltuusto päättäisi hylätä esityksen ja velvoittaa kaupunginhallitusta valmistelemaan uuden esityksen, jossa ei keskitetä valtaa pieneen piiriin, turvataan lautakuntien ja yksiköiden riittävä määrä sekä laajennetaan asukkaiden ja henkilöstön vaikutusmahdollisuuksia.

Puheenjohtaja totesi, ettei valtuutettu Yrjö Hakasen hylkäysehdotusta ollut kannatettu, joten se raukesi.

Kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli ehdotettu hyväksyttäväksi seuraavat toivomusponnet:

Valtuutettu Yrjö Hakanen oli valtuutettu Rene Hurstin kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavat neljä toivomuspontta:

Valtuusto edellyttää, että jatkovalmistelussa kuullaan asukkaita ja täsmennetään lähidemokratiaa koskevia esityksiä mm. osallistuvasta budjetoinnista.

Valtuusto edellyttää, että henkilöstöllä on mahdollisuus nimetä edustajansa jatkovalmistelua varten muodostettaviin työryhmiin.

Valtuusto edellyttää, että jatkovalmistelussa selvitetään mahdollisuus järjestää tietokeskuksen tilasto- ja tutkimustoiminta omaksi yksiköksi.

Valtuusto edellyttää, että jatkovalmistelussa selvitetään mahdollisuus järjestää kaupunginarkiston toiminta kaupunginkanslian hallinto-osastossa omaksi yksiköksi.

Valtuutettu Laura Kolbe oli valtuutettu Björn Månssonin kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään johtamisjärjestelmäuudistuksen KV edellyttää, että selvitetään, miten arkistotoimi voidaan järjestää siten, että kaupunki pystyy parhaalla mahdollisella tavalla siirtymään digitaaliseen asiakirjahallintoon uudessa organisaatiossa.

Valtuutettu Pilvi Torsti oli valtuutettu Thomas Wallgrenin kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että jatkovalmistelussa selvitetään, miten tietokeskuksen tilasto- ja tutkimustoiminta talous- ja suunniteluosastossa voidaan järjestää omaksi yksiköksi ja voitaisiinko tilasto- ja tutkimustoiminnan ohjausta varten asettaa neuvottelukunta.

Valtuutettu Wille Rydman oli valtuutettu Nina Hurun kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään johtamisjärjestelmän uudistamisen ja siihen liittyvän hallintosäännön kaupunginvaltuusto edellyttää, että jatkovalmistelussa Helsingin Kaupunginorkesterin taiteellisen, toiminnallisen ja hallinnollisen johtamisen saumaton yhteistyö varmistetaan korkean taiteellisen ja toiminnallisen laadun turvaamiseksi.

Valtuutettu Maija Anttila oli valtuutettu Thomas Wallgrenin kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään päätösehdotuksen valtuusto edellyttää, että jatkovalmistelussa selvitetään apulaispormestarien tarvitsemien asiantuntijoiden ja valmisteluavun rooli mukaan lukien kaupunginsihteerien asema ja mahdollisuudet toimia virkavastuullisina valmistelijoina.

Valtuutettu Sirkku Ingervo oli valtuutettu Thomas Wallgrenin kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavat kaksi toivomusponntta:

Hyväksyessään johtamisjärjestelmän valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta tarkistaa lautakuntien määrää ja työnjakoa hyvissä ajoin ensimmäisen valtuustokauden aikana, jotta voidaan arvioida mahdollisia muutostarpeita ennen seuraavaa valtuustokautta.

Selvitetään mahdollisuutta perustaa koululaisten aamu- ja ilta-päivätoimintajaosto, jotta toimintaa järjestyisi tarpeenmukaisesti ja lain hengen mukaisesti.

Valtuutettu Helena Kantola oli valtuutettu Nina Hurun kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään johtamisjärjestelmän uudistamisen valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus säilyttää kulttuuri-, liikunta- ja nuorisajaostolla riittävästi toimivaltaa ko. palvelukonaisuuksia koskevissa asioissa niin, että kaupunki pystyy tarjoamaan kaupunkilaisille vähintäänkin nykyisen tasoiset kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut myös myös jatkossa.

Valtuutettu Rene Hursti oli valtuutettu Henrik Nyholmin kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään päätösehdotuksen valtuusto edellyttää, että jatkovalmistelussa selvitetään mahdollisuus nostaa kokouspalkkiot sellaiselle tasolle, että luottamushenkilöille varmistetaan mahdollisuus hoitaa luottamustoimensa kokopäivätoimena.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan ehdottama ja valtuuston hyväksymä äänestysjärjestys kuului seuraavasti: Toivomusponnien hyväksymisestä äänestetään jokaisesta erikseen.

23 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että jatkovalmistelussa kuullaan asukkaita ja täsmennetään lähidemokratiaa koskevia esityksiä mm.

osallistuvasta budjetoinnista ;

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 13

Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Eija Loukoila, Petra Malin, Sami Muttilainen, Henrik Nyholm, Sirpa Puhakka, Thomas Wallgren, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 48

Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Jussi Chydenius, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Arja Karhuvaara, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Harri Lindell, Jape Lovén, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Timo Raittinen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Pertti Villo

Tyhjä: 21

Mukhtar Abib, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Jessica Karhu, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Timo Laaninen, Hannele Luukkainen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sanna Vesikansa

Poissa: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Kaupunginvaltuusto ei ollut hyväksynyt valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottamaa toivomuspontta.

24 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

22.06.2016

Kj/10

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että henkilöstöllä on mahdollisuus nimetä edustajansa jatkovalmistelua varten muodostettaviin työryhmiin
Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 15

Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Sirkku Ingervo, Helena Kantola, Dan Koivulaakso, Eija Loukoila, Petra Malin, Sami Muttilainen, Henrik Nyholm, Sirpa Puhakka, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 41

Mukhtar Abib, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Eero Heinäluoma, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Arja Karhuvaara, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Harri Lindell, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Timo Raittinen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho

Tyhjä: 26

Outi Alanko-Kahiluoto, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Jasmin Hamid, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Jessica Karhu, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Timo Laaninen, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Björn Månsson, Maria Ohisalo, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Jukka Relander, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa

Poissa: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Kaupunginvaltuusto ei ollut hyväksynyt valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottamaa toivomuspontta.

25 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että jatkovalmistelussa selvitetään mahdollisuus järjestää tietokeskuksen tilasto- ja tutkimustoiminta omaksi yksiköksi.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 15

Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Eija Loukoila, Petra Malin, Sami Muttilainen, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Sirpa Puhakka, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 38

Hennariikka Andersson, Matti Enroth, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Harri Lindell, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niirani, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Timo Raittinen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho

Tyhjä: 29

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Timo Laaninen, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Björn Månsson, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa

Poissa: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Kaupunginvaltuusto ei ollut hyväksynyt valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottamaa toivomuspontta.

26 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että jatkovalmistelussa selvitetään mahdollisuus järjestää kaupunginarkiston toiminta kaupunginkanslian hallinto-osastossa omaksi yksiköksi.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 14

Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Ni-

na Huru, Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Eija Loukoila, Petra Malin, Sami Muttilainen, Henrik Nyholm, Sirpa Puhakka, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 41

Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Matti Enroth, Eero Heinäluoma, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Harri Lindell, Jape Lovén, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Timo Raittinen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho

Tyhjä: 27

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Timo Laaninen, Hannele Luukkainen, Björn Månsson, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa

Poissa: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Kaupunginvaltuusto ei ollut hyväksynyt valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottamaa toivomuspontta.

27 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Laura Kolben ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Hyväksyessään johtamisjärjestelmä uudistuksen KV edellyttää, että selvitetään, miten arkistotoimi voidaan järjestää siten, että kaupunki pystyy parhaalla mahdollisella tavalla siirtymään digitaaliseen asiakirjahallintoon uudessa organisaatiossa.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 80

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Yrjö Haka-

nen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Maria Landén, Harri Lindell, Eija Loukoila, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Petra Malin, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Jukka Relander, Pertti Villo

Poissa: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt valtuutettu Laura Kolben ehdottaman toivomusponnen.

28 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Pilvi Torstin ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että jatkovalmistelussa selvitetään, miten tietokeskuksen tilasto- ja tutkimustoiminta talous- ja suunnitteluosastossa voidaan järjestää omaksi yksiköksi ja voitaisiinko tilasto- ja tutkimustoiminnan ohjausta varten asettaa neuvottelukunta.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 33

Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Mika Ebeling, Yrjö Hakkanen, Eero Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Timo Laaninen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Petra Malin, Sami Muttilainen, Terhi Mäki, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Nasima

Razmyar, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 1
Helena Kantola

Tyhjä: 48
Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Seppo Kanerva, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Harri Lindell, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Lasse Männistö, Matti Niirainen, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Sanna Vesikansa

Poissa: 3
Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Kaupunginvaltuusto ei ollut hyväksynyt valtuutettu Pilvi Torstin ehdottamaa toivomuspontta.

29 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Wille Rydmanin ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Hyväksyessään johtamisjärjestelmän uudistamisen ja siihen liittyvän hallintosäännön kaupunginvaltuusto edellyttää, että jatkovalmistelussa Helsingin Kaupunginorkesterin taiteellisen, toiminnallisen ja hallinnollisen johtamisen saumaton yhteistyö varmistetaan korkean taiteellisen ja toiminnallisen laadun turvaamiseksi.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 77

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura

Kolbe, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Maria Landén, Harri Lindell, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Petra Malin, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 1
Sami Muttilainen

Tyhjä: 4
Ville Jalovaara, Seppo Kanerva, Eija Loukoila, Jape Lovén

Poissa: 3
Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt valtuutettu Wille Rydmanin ehdottaman toivomusponnen.

30 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Maija Anttilan ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Hyväksyessään päätösehdotuksen valtuusto edellyttää, että jatkovalmistelussa selvitetään apulaispormestarien tarvitsemien asiantuntijoiden ja valmisteluavun rooli mukaan lukien kaupunginsihteerien asema ja mahdollisuudet toimia virkavastuullisina valmistelijoina.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 75

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Timo Laaninen, Maria Landén, Harri Lindell, Eija

22.06.2016

Kj/10

Loukoila, Jape Lovén, Pekka Majuri, Petra Malin, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 7

Jussi Chydenius, Rene Hursti, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Heimo Laaksonen, Hannele Luukkainen, Terhi Peltokorpi

Poissa: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Valtuutettu Terhi Peltokorpi ilmoitti tarkoituksenaan olleen äänestää jaa.

Kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt valtuutettu Maija Anttilan ehdottaman toivomusponnen.

31 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Sirkku Ingervon ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Hyväksyessään johtamisjärjestelmän valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta tarkistaa lautakuntien määrää ja työnjakoa hyvissä ajoin ensimmäisen valtuustokauden aikana, jotta voidaan arvioida mahdollisia muutostarpeita ennen seuraavaa valtuustokautta

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 20

Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Helena Kantola, Dan Koivulaakso, Maria Landén, Eija Loukoila, Jape Lovén, Petra Malin, Sami Muttilainen, Henrik Nyholm, Sirpa Puhakka, Thomas Wallgren, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 29

Hennariikka Andersson, Matti Enroth, Fatbardhe Hetemaj, Rene Hursti, Ville Jalovaara, Seppo Kanerva, Jessica Karhu, Katri Korolainen, Kau-

ko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Harri Lindell, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Lasse Männistö, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Osmo Soininvaara, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti

Tyhjä: 33

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Mari Holopainen, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Timo Laaninen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Sara Paavola, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Tomi Sevander, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Sanna Vesikansa

Poissa: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Kaupunginvaltuusto ei ollut hyväksynyt valtuutettu Sirkku Ingervon ehdottamaa toivomuspontta.

32 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Sirkku Ingervon ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Selvitetään mahdollisuutta perustaa koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintajaosto, jotta toimintaa järjestyisi tarpeenmukaisesti ja lain hengen mukaisesti.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 13

Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Rene Hursti, Nina Huru, Sirkku Ingervo, Helena Kantola, Dan Koivulaakso, Maria Landén, Petra Malin, Sami Muttilainen, Henrik Nyholm, Thomas Wallgren, Pertti Villo

Ei-äännet: 20

Hennariikka Andersson, Matti Enroth, Fatbardhe Hetemaj, Katri Korolainen, Terhi Koulumies, Harri Lindell, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Lasse Männistö, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Osmo Soininvaara, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho

Tyhjä: 49

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Tomi Sevander, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Poissa: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Kaupunginvaltuusto ei ollut hyväksynyt valtuutettu Sirkku Ingervon ehdottamaa toivomuspontta.

33 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Helena Kantolan ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Hyväksyessään johtamisjärjestelmän uudistamisen valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus säilyttää kulttuuri-, liikunta- ja nuorisosaostolla riittävästi toimivaltaa ko. palvelukokonaisuuksia koskevilla asioilla niin, että kaupunki pystyy tarjoamaan kaupunkilaisille vähintäänkin nykyisen tasoiset kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut myös myös jatkossa.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 12

Laura Finne-Elonen, Yrjö Hakanen, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Helena Kantola, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Sami Muttilainen, Henrik Nyholm, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 2

Seppo Kanerva, Harri Lindell

Tyhjä: 65

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Ja-

lovaara, Jukka Järvinen, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Timo Laaninen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Petra Malin, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa

Poissa: 6

Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Fatbardhe Hetemaj, Tuomas Tuure, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Kaupunginvaltuusto ei ollut hyväksynyt valtuutettu Helena Kantolan ehdottamaa toivomuspontta.

34 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Rene Hurstin ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Hyväksyessään päätösehdotuksen valtuusto edellyttää, että jatkovalmistelussa selvitetään mahdollisuus nostaa kokouspalkkiot sellaiselle tasolle, että luottamushenkilöille varmistetaan mahdollisuus hoitaa luottamustoimensa kokopäivätoimisena.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 8

Rene Hursti, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Jape Lovén, Henrik Nyholm, Thomas Wallgren, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 21

Hennariikka Andersson, Pentti Arajärvi, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Fatbardhe Hetemaj, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Lasse Männistö, Jan D Oker-Blom, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman

Tyhjä: 53

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Matti Enroth, Yrjö Hakanen,

Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasaalo, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Katri Korolainen, Kauko Koskinen, Timo Laaninen, Maria Landén, Harri Lindell, Eija Loukoila, Petra Malin, Seija Muurinen, Terhi Mäki, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Ulla-Marja Urho, Sanna Vesikansa

Poissa: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Kaupunginvaltuusto ei ollut hyväksynyt valtuutettu Rene Hurstin ehdottamaa toivomuspontta.

Valtuutettu Yrjö Hakanen ilmoitti eriävän mielipiteen seuraavin perusteluin:

Valtuuston enemmistön hyväksymä esitys johtamisjärjestelmän uudistamisesta ja hallintosäännöstä keskittää johtamisen entistä pienemmän piiriin ja lisää virkamiesten valtaa muun muassa lopettamalla suurin osa lautakunnista.

Päätöstä on perusteltu poliittisen päätöksenteon ja virkamiesvalmistelun erottamisella toisistaan. Käytännössä kansliapäällikön ja toimialajohtajien rooli esittelijöinä laajenee. Lisäksi toimialojen sisällä eri yksiköiden ja alojen johtavien virkamiesten asema vahvistuu kun suurin osa lautakunnista ja johtokunnista lopetetaan.

Jättikokoisten toimialojen sanotaan edistävän palvelukokonaisuuksien kehittämistä. Se, miten sujuvasti ja yhtenäisesti palvelut toimivat, riippuu kuitenkin ennen muuta töiden organisoimisesta, toimintamalleista ja resursseista ruohonjuuritasolla – eikä sitä ratkaista keskittämällä päätöksenteko ylös, pieneen piiriin.

Esimerkiksi kaupunkisuunnittelun, kiinteistötoimen, rakennus- ja ympäristötoimen yhdeksän viraston yhdistäminen keskittää valtaa tavalla, johon liittyy osaamisen ja asioiden hallinnan ohella valvonnan pettämisen ja korruption riskejä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle puolestaan kootaan yli 10 hyvin erilaista yksikköä, joiden johtamisessa tarvitaan paljon erityisalojen asiantuntemusta ja jotka eivät muodosta yhtenäisiä palvelukokonaisuuksia.

Kaikkein kyseenalaisinta on lautakuntien ja johtokuntienraju vähentäminen. Lautakuntajärjestelmä on valtuuston ohella aivan keskeinen osa kunnallista demokratiaa. Yli 20 lautakunnan ja johtokunnan korvaaminen neljällä tarkoittaa luottamushenkilöiden roolin ja asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien heikentämistä.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan, asuntolautakunnan, ympäristölautakunnan, nuorisolautakunnan, varhaiskasvatuslautakunnan ja kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lopettamisella ei paranneta näiden alojen ohjaamista asukkaiden tarpeista lähtien, pikemminkin päinvastoin.

Samalla kun esitys keskittää valtaa pieneen piiriin, puuttuvat konkreettiset esitykset asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä. Osallisuudetta kuvataan tavalla, jossa on kyse lähinnä vuorovaikutuksesta eikä vallan ja resurssien uudelleenjaosta. Virkamiesvetoisen osallistamisen sijasta pitäisikin kehittää osallistuvaan budjetointia, aluefoorumia ja aluelautakuntia, joille delegoidaan todellista päätösvaltaa.

Henkilöstöä on kuultu valmistelussa, mutta valmisteluryhmiin ei henkilöstön edustusta ole huolitettu.

Kaiken kaikkiaan kaupunginhallituksen esittämä ja valtuuston enemmistön hyväksymä päätös sisältää paljon enemmän demokratiaa heikentäviä kuin sitä tukevia tekijöitä. Siksi SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmän mielestä esitys olisi pitänyt palauttaa uuteen valmisteluun, jossa turvataan lautakuntien ja johtokuntien riittävä määrä, harkitaan uudelleen toimialojen ja yksiköiden määrittelyä, vahvistetaan asukkaiden ja henkilöstön osallistumista sekä selvitetään ennen päätöksentekoa valtioneuvoston valmisteleman sote- ja aluehallinnon uudistuksen vaikutukset kunnan tehtäviin. Kun tätä esitystä ei hyväksytty, eikä esitykseen tehty valtuustossa korjauksia, jätän eriyvän mielipiteen päätöksen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Sami Sarvilinna, kaupunginlakimies, puhelin: 310 64874
sami.sarvilinna(a)hel.fi

Marju Pohjaniemi, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö
- 2 Talk 25 5 2016 § 67 Hallintosäännön tarkastustoimea koskevat kohdat
- 3 Liite Opetus- ja varhaiskasvatustoimi palvelukokonaisuudet
- 4 Liite Kulttuuri- liikunta- ja vapaa-aikatoimiala taustamuistio
- 5 Liite Sosiaali- ja terveys toimiala johtamisjärjestelmän uudistaminen

22.06.2016

Kj/10

6	Liite Talous HR ICT ja muu hallinto-Yhteenveto tehtävistä-20160504
7	Liite ICT-muutosuunnitelma
8	Liite Tekninen toimiala tausta-aineistoa
9	Johtamisuudistuksen esittely 6.6.2016
10	Henkilöstötoimikunnan lausunto 10.6.2016

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kaupunginvaltuuston hyväksymään strategiaohjelmaan sisältyy, että kaupungin johtamisjärjestelmä uudistetaan. Uudistusta on valmistellut kaupunginhallituksen johtamisen jaosto loppuvuodesta 2013 alkaen.

Vuoden 2015 kuntalain mukaan kunnassa tulee olla yksi hallintosääntö, joka korvaa nykyiset johtosäännöt. Näitä ovat mm. kaupunginvaltuuston työjärjestys, kaupunginhallituksen johtosääntö, hallintokuntien johtosäännöt (lautakunnat ja johtokunnat sekä niiden alaiset virastot ja liikelaitokset), nykyinen hallintosääntö ja taloussääntö.

Kaupunginvaltuusto on 16.3.2016 tehnyt periaatepäätöksen johtamisjärjestelmän uudistamisesta. Nyt päätettäväksi esitetään hallintosäännön johtamisjärjestelmää koskevat osat. Esitys on periaatepäätöksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginjohtaja teki 16.5.2016 kaupunginhallituksen johtamisen jaostolle esityksen johtamisjärjestelmän uudistamiseksi ja hallintosäännön johtamisjärjestelmää koskevien osien hyväksymiseksi.

Johtamisen jaosto päätti 30.5.2016 esityksestä kaupunginhallitukselle. Tämän esityksen perustelut on muutettu johtamisen jaoston päätöksen mukaiseksi.

Monissa kysymyksissä toimivallan jako lautakuntien, jaostojen ja viranhaltijoiden välillä täsmentyy jatkovalmistelussa.

Tarkastuslautakunta on 25.5.2016 esittänyt kaupunginhallitukselle hallintosäännön tarkastustoimea koskevat kohdat. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 § mukaisesti valmistella kaupunginhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi. Tarkastuslautakunnan esitys on sisällytetty esitettävään hallintosääntöön

22.06.2016

Kj/10

kokonaisuuteen soveltuviin kohtiin. Tarkastuslautakunnan esityksen tekstisisältöön ei ole puututtu lukuun ottamatta määräystä, joka koskee tarkastusjohtajan palkkaa ja sen määrittelyä koskevaa toimivaltaa. Tämä toimivalta on jäljempänä esitetyistä syistä ehdotettu kuuluvaksi kaupunginhallitukselle. Tarkastuslautakunnan perustelut käyvät ilmi liitteestä 2.

Hallintosäännön yksityiskohtaisia perusteluja on tarkennettu verrattuna kaupunginjohtajan esityksen perusteluihin johtamisen jaostossa 16.5.2016. Tässä esitetyt yksityiskohtaiset perustelut ovat nykyisten johtosääntöjen ja uuden hallintosäännön muutosten vertailua.

Hallintosääntöön on lisäksi tehty eräitä teknisluonteisia tarkistuksia verrattuna johtamisen jaoston 16.5.2016 versioon.

Johtamisjärjestelmän uudistaminen strategiaohjelmassa

Kaupunginvaltuuston 24.4.2013 hyväksymässä strategiaohjelmassa todetaan, että uudistetaan kaupungin johtamisjärjestelmä. Uudistuksen tavoitteena on kunnallisvaalituloksen heijastuminen kaupungin johtoon, demokraattisen päätöksenteon ja sen vaikuttavuuden parantaminen ja kaupunginvaltuuston ja -hallituksen roolin vahvistaminen kaupungin johtamisessa. Kaupunginvaltuusto päätti 16.3.2016 kaupungin johtamisjärjestelmän ja organisaation järjestämisen periaatteista seuraavan valtuustokauden alusta 1.6.2017 alkaen.

Johtamisuudistuksen valmistelu ja ohjaus

Kaupunginhallitus päätti kaupunginvaltuuston 16.3.2016 § 78 tekemän päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä

- kehottaa kaupunginjohtajaa käynnistämään organisaatiomuutoksen jatkovalmistelun siten, että hallintosääntöön tarvittavat määräykset käsitellään kaupunginvaltuustossa kevätkaudella 2016
- todeta, että kaupunginhallituksen johtamisen jaosto ohjaa ja seuraa johtamisjärjestelmän ja organisaation uudistusta
- kehottaa kaupunginjohtajaa perustamaan hallintosäännön uudistamisen valmistelun työryhmän ja sen tarvittavat alatyöryhmät
- todeta, että kaupungin henkilöstötoimikunta toimii uudistuksen yhteistoiminnan seurantaryhmänä
- kehottaa kaupunginkansliaa huolehtimaan tarvittavan projektiorganisaation perustamisesta käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa
- kehottaa kaupunginkansliaa huolehtimaan, että vapautuvia virastopäälliköiden ja osastopäälliköiden virkoja ei täytetä toistaiseksi, vaan ne hoidetaan määräaikaissäilytelyin. Myös seuraavien organi-

saatiotasojen esimiestehtävien rekrytoinnit on arvioitava erikseen. Kansliapäällikön virantäytöstä päätetään erikseen.

- kehottaa kaupunginkansliaa valmistelemaan toimialajohtajien virkojen perustamiseksi tarvittavat esitykset
- kehottaa johtamisen jaostoa valmistelemaan uuteen johtamisjärjestelmään käytäntösäännöt, joissa otetaan huomioon jatkovalmistelussa määriteltävä tarve suurimman valtuustoryhmän aloitteesta valtuustoryhmien kesken valtuustokauden alussa neuvoteltavalle pormestariohjelmalle
- todeta, että tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 § mukaisesti valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi

Kaupunginhallituksen johtamisen jaosto ohjaa ja seuraa johtamisjärjestelmän ja organisaation uudistusta. Kaupunginjohtaja johtaa ja vastaa hallintosäännön valmistelusta johtamisen jaostolle. Johtajisto ohjaa ja seuraa muutosprosessia nykyisessä organisaatiossa, jotta toiminnan jatkuvuus turvataan ja johdolla on tieto valmistelun etenemisestä.

Henkilöstötoimikunta toimii uudistuksen yhteistoiminnan seurantaryhmänä. Henkilöstötoimikuntaa on informoitu säännöllisesti valmistelun etenemisestä.

Kaupunginjohtaja päätti johtajistokäsittelyssä 23.3.2016 21 § asettaa johtamisuudistuksen valmistelua varten 10 työryhmää. Työryhmien koamisessa oli periaatteena kaikkien virastojen ja liikelaitosten edustus sekä valmistelussa tarvittavan laajan osaamisen hyödyntäminen.

Valmistelutyöryhmät ovat:

1. Toimielimet ja johtaminen
2. Osallisuus
3. Talous, HR, ICT, muu hallinto
4. Yhteistoiminta, viestintä, muutoksen tuki
5. Toimialaryhmien koordinaatioryhmä
6. Toimiala, keskushallinto
7. Toimiala, kulttuuri, liikunta ja vapaa-aikatoimi
8. Toimiala, opetus- ja varhaiskasvatustoimi
9. Toimiala, sosiaali- ja terveystoimi
10. Toimiala, tekninen toimi

Asetetut valmistelutyöryhmät ovat pitäneet kokouksia viikoittain. Toimialojen palvelukokonaisuuksia on yhteensovitettu ja toimialojen välillä mahdollisesti tarvittavia palvelutehtävien ja vastuiden siirtoja arvioitu toimialaryhmien koordinaatioryhmässä. Toimielimet ja johtaminen -työ-

ryhmä on tarkastellut kaupungin ylimmän johdon tehtävien jakoa sekä hallintosäännön määräyksiä liittyen toimielinten kokoonpanoon ja tehtäviin. Valmistelun etenemistä on käsitelty viikoittain johtajistossa. Valmistelun välituloksia ja luonnoksia on käsitelty kaupunginhallituksen johtamisen jaostossa.

Toimielinten, toimialarakenteen ja hallintosäännön valmistelussa on noudatettu kaupunginvaltuuston päättämiä periaatteita:

- Asukaslähtöisyys kaupungin palvelukokonaisuudessa paranee
- Osallistumisen ja vuorovaikutuksen mahdollisuudet paranevat kaupunkitasoisesti ja alueellisesti
- Kaupunkikokonaisuuden ohjattavuus paranee
- Valmistelu ja päätöksenteko säilyvät selkeästi erillään
- Luottamushenkilöiden toimintaedellytykset paranevat
- Kaupungin toiminnan tuottavuus ja kustannustehokkuus paranevat
- Varaudutaan hallitusohjelman uudistusten toteuttamiseen

Johtamisen jaosto on kevään 2016 kokouksissaan käsitellyt johtamisjärjestelmän uudistamisen osa-alueita.

Lainsäädännön reunaehdot, kuntalaki

Vuoden 2015 kuntalain mukaan kunnassa tulee olla yksi hallintosääntö, joka korvaa nykyiset johtosäännöt. Näitä ovat mm. kaupunginvaltuuston työjärjestys, kaupunginhallituksen johtosääntö, hallintokuntien johtosäännöt (lautakunnat ja johtokunnat sekä niiden alaiset virastot ja liikelaitokset), nykyinen hallintosääntö ja taloussääntö.

Nyt päätettäväksi esitetään hallintosäännön johtamisjärjestelmää koskevat osat. Kaupunginhallituksen tarkoituksena on tuoda muut hallintosäännön osat kaupunginvaltuuston päätettäväksi syyskuudella 2016. Samassa yhteydessä tuodaan päätettäväksi nyt päätettävien hallintosäännön osien mahdolliset jatkovalmistelussa esiin tulleet tarkistustarpeet.

Hallitusohjelman reunaehdot

Maan hallitus on luomassa Suomeen uutta kolmiportaista julkisen hallinnon järjestelmää, joka koostuu kunnista, maakunnista ja valtiosta. Sotea ollaan siirtämässä itsehallintoalueille vuoden 2019 alusta. Valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon ensisijainen ratkaisu ovat itsehallintoalueet. Järjestelmä avaa mahdollisuuden siirtää myös muita kuntien tehtäviä itsehallintoalueille.

Hallitus linjasi 7.11.2015 aluejaon perusteista ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen askelmerkeistä sekä 18 itsehallintoalueen perusta-

misesta. Linjausten tarkentamiseksi ja itsehallintoalueille siirrettävien tehtävien tarkempaa määrittelyä ja siirtojen toteuttamisen alustavaa valmistelua varten asetetun selvityshenkilö Lauri Tarastin ehdotusten ja hallituksen neuvottelujen pohjalta hallitus sopi 5.4.2016 maakuntahallinnon ja valtion aluehallinnon yhteensovituksesta sekä maakuntien tehtävistä.

Hallituksen 5.4.2016 tekemän linjauksen mukaan maakuntien tehtävien perustana on kunnan, maakunnan ja valtion välinen työjako, jossa

- kunnat ovat paikallisen osallistumisen, demokratian, sivistyksen ja elinvoiman yhteisöjä, jotka hoitavat asukkaiden päättämiä itsehallintotehtäviä ja laissa säädettyjä paikallisia tehtäviä
- maakunnat vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollosta, pelastustoimesta, alueellista kehittämistehtävistä ja elinkeinojen edistämisen tehtävistä, alueiden käytön ohjauksesta ja suunnittelusta sekä maakunnallisen identiteetin ja kulttuurin edistämisestä
- valtio vastaa oikeusvaltion ylläpitämisestä ja kehittämisestä, perusoikeuksien turvaamisesta ja arvioinnista, turvallisuustehtävistä sekä mm. yleisen edun valvonnasta.

Tavoitteena on, että tehtäväsiirrot toteutetaan siten, että uudet organisaatiot aloittavat toimintansa 1.1.2019. Tavoitteena on myös, että

- Sote-järjestämislaki ja maakuntalaki lähetetään lausuntokierrokselle touko-kesäkuussa 2016
- hallituksen esitys sote-järjestämislaiksi ja maakuntalaiksi eduskunnalle marraskuussa 2016
- Sote-järjestämislaki ja maakuntalaki voimaan heinäkuussa 2017.

Samanaikaisesti voimaan tuleva rahoituslainsäädäntö valmistellaan valtion rahoitusmallin pohjalta.

Hallituksen 5.4.2016 linjauksiin sisältyy myös pääkaupunkiseudun erillislasku, jonka mukaan pääkaupunkiseutu muodostaa muusta maasta olosuhteiltaan ja tarpeiltaan poikkeavan väestökeskittymän. Mikäli pääkaupunkiseudun kaupungit tekevät näiden erityispiirteiden huomiomiseksi yhteisen ehdotuksen, on hallitus valmis arvioimaan lakiin otettavaa pääkaupunkiseudun erillislaskua.

Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajat päättivät kokouksessaan 7.4.2016 käynnistää em. erillislaskun valmistelun.

Kaupungin johtamisjärjestelmän uudistamistyötä on perusteltua jatkaa, koska uudistuksella voidaan varautua sekä nykytilan jatkumiseen että kuntia koskeviin uudistuksiin. Kaupungin organisaatiossa on uudessakin tilanteessa ratkaistavana poliittisen johtamisen malli, asukaslähtö-

22.06.2016

Kj/10

syiden parantaminen sekä teknisen sektorin ja kulttuurialan organisoimien parantaminen.

Johtamisuudistuksen keskeiset valinnat

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuuston koko on 85 valtuutettua.

Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen roolin vahvistaminen

Periaatepäätöksen mukaisesti kaupunginvaltuuston roolia vahvistetaan ja kuntavaalien tuloksen heijastumista kaupungin johtoon lisätään valitsemalla kaupunginhallitus kaupunginvaltuutetuista ja varavaltuutetuista. Kaupunginhallituksen koko on 15 jäsentä.

Pormestarimalli

Periaatepäätöksen mukaisesti erotetaan virkamiesvalmistelu ja poliittinen päätöksenteko selkeästi toisistaan ottamalla käyttöön pormestarimalli. Valtuusto valitsee pormestarit ja apulaispormestarit vaalikaudeksi kerrallaan valtuutetuista tai varavaltuutetuista. Pormestari toimii kaupunginhallituksen puheenjohtajana ja apulaispormestarit toimialalautakuntien puheenjohtajina sekä kaupunginhallituksen jäseninä. Pormestari ja apulaispormestarit ovat päätoimisia luottamushenkilöitä.

Käyttöönottettava pormestarimalli tarkoittaa kuntalain 31 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun puheenjohtajamallin käyttöönottoa. Koska apulaispormestarit ovat valtuutettuja tai varavaltuutettuja, kaupunginhallituksen jäseniä ja lautakunnan puheenjohtajia vahvistuu strategiaohjelman mukaisesti sekä valtuuston että kaupunginhallituksen ohjauksessa.

Pormestarin ja apulaispormestareiden tehtävien määrittelyn lähtökohdat ovat kuntalain ja valtuuston periaatepäätöksen pohjalta:

- Pormestari ja apulaispormestari ovat luottamushenkilöitä
- Pormestarin tehtävänä on johtaa kaupunkia ja toimia kaupunginhallituksen puheenjohtajana.
- Apulaispormestarin tehtävien lähtökohtana on rooli toimialalautakunnan puheenjohtajana ja kaupunginhallituksen jäsenenä
- Nykyisiin kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien tehtäviin sisältyviä hallinnollisia tehtäviä siirretään viranhaltijajohdolle

Pormestarin ja apulaispormestareiden tehtävät on muodostettu edellä kuvattujen lähtökohtien mukaisesti

22.06.2016

Kj/10

- siirtämällä nykyiset kaupunginhallituksen johtosäännössä määritellyt kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien tehtävät pormestarelle, apulaispormestareille ja viranhaltijajohdolle
- määrittelemällä pormestarimallin edellyttämät uudet tehtävät pormestarelle ja apulaispormestareille

Pormestari ja apulaispormestari tekevät päätökset esittelystä.

Pormestarin tehtävät

Pormestarimallissa kaupunkia johtaa kaupunginjohtajan sijasta pormestari, joka toimii kaupunginhallituksen puheenjohtajana.

Kuntalain 40 § mukaan kunnanhallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista yhteistyötä, jota kunnanhallituksen tehtävien toteuttaminen edellyttää. Kunnanhallituksen puheenjohtajan muista tehtävistä määrätään hallintosäännössä.

Pormestarin tehtäväkokonaisuus muodostuu seuraavista osa-alueista:

- Kaupungin johtamiseen liittyvät tehtävät
- Kaupunginhallituksen puheenjohtajuuteen liittyvät tehtävät
- Kaupunginhallituksen puheenjohtajan poliittisen yhteistyön johtamiseen liittyvät tehtävät
- Demokratiaan, vuorovaikutukseen ja osallisuuteen liittyvät tehtävät
- Kaupungin edustamiseen ja kansainvälisyyteen liittyvät tehtävät
- Kaupungin edunvalvontaan yhteisöissä ja säätiöissä liittyvät tehtävät

Pormestarin tehtäväkokonaisuuden laajuutta, vastuuta ja työmäärää arvioitaessa on otettava huomioon, että tehtävässä yhdistyy maan muihin kuntiin verrattuna vaativa ja ajankäytöllisesti laaja kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävä merkittävään osaan kaupunginjohtajan tehtävistä.

Voimassa olevissa johtosäännöissä kaupunginjohtajalla on lisäksi joukko hallinnolliseksi tulkittavia toimeenpanevia tehtäviä, jotka perustuvat valtuustostrategiaan, muihin kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen linjauksiin tai oikeudellisiin prosesseihin. Pormestarin tehtäväkokonaisuuden strategisuuden mahdollistamiseksi näitä hallinnollisia tehtäviä on hallintosäännössä delegoitu viranhaltijajohdolle.

Uudessa johtamisjärjestelmässä kansliapäällikön tehtäväkokonaisuus laajenee verrattuna nykyisiin kansliapäällikön tehtäviin. Tämän vuoksi voimassa olevien johtosääntöjen tehtävien siirtämisessä on hallinnollisia tehtäviä siirretty myös muulle viranhaltijajohdolle eli rahoitusjohtajalle, kaupunginlakimiehelle ja henkilöstöjohtajalle.

22.06.2016

Kj/10

Pormestarin tehtävät ja muutokset voimassa oleviin johtosääntöihin on esitetty jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Apulaispormestareiden tehtävät

Kuntalain mukaan kunnassa voi olla apulaispormestareita ja näiden tehtävistä määrätään hallintosäännössä. Apulaispormestareiden tehtävien lähtökohtana on, että he toimivat toimialalautakuntien puheenjohtajina sekä kaupunginhallituksen jäseninä.

Kunkin toimialan apulaispormestarin tehtäväkokonaisuus muodostuu seuraavista osa-alueista:

- Kaupunginhallituksen jäsenyyteen liittyvät tehtävät
- Toimialalautakunnan puheenjohtajuuteen liittyvät tehtävät
- Demokratiaan, vuorovaikutukseen ja osallisuuteen liittyvät tehtävät
- Kaupungin edustamiseen ja kansainvälisyyteen liittyvät tehtävät
- Kaupungin edunvalvontaan yhteisöissä, laitoksissa ja säätiöissä liittyvät tehtävät

Apulaispormestarin tehtäväkokonaisuuden laajuutta, vastuuta ja työmäärää arvioitaessa on otettava huomioon, että tehtävässä yhdistyy maan muihin kuntiin verrattuna vaativa ja ajankäytöllisesti laaja kaupunginhallituksen jäsenen tehtävä aiempaa merkittävästi laajempaan lautakunnan puheenjohtajuuteen sekä osaan apulaiskaupunginjohtajan tehtävistä.

Apulaispormestareiden tehtävät ja muutokset voimassa oleviin johtosääntöihin on esitetty jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Pormestaristo

Voimassa oleva kaupunginhallituksen johtosäännön 3 § toteaa: "Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat muodostavat kaupunginjohtajiston, jonka tehtävänä on seurata kaupunkikonserniin kuuluvien yksiköiden toimintaa, huolehtia konsernin johtamisen ja hallinnon yhtenäisyydestä sekä arvioida konsernirakenteen kehittämistarpeita."

Pormestaristo muodostaa kaupungin johtamisen kasvot. Pormestariston jäsenet ovat luottamushenkilöitä ja kaupunginhallituksen jäseniä. Pormestaristo on kollektiivina myös osa kaupunginhallitusta, joten siitä ei ole perusteltua muodostaa toimielintä.

Pormestaristo on ryhmänä eri tyyppinen kuin nykyinen viranhaltijoista muodostuva kaupunginjohtajisto. Johtajiston tehtäviä ei näin voi suoraan siirtää pormestaristolle. Myöskään kaupunginjohtajisto ei nykyään

ole toimielin eikä tee kollektiivisia päätöksiä. Kaupunginjohtaja tekee päätöksiä johtajistokäsittelyssä.

Ehdotuksessa hallintosäännöksi ei em. syistä ole nykyisen kaupungin hallituksen johtosäännön tyyppistä johtajistoa koskevaa sääntelyä.

Muutoin pormestariston roolia voidaan tarkastella osana kaupunginhallitusta. Kuntalain kuntastrategiaa korostavan hengen mukaisesti voidaan pormestaristolla kollektiivina nähdä rooli valtuuston hyväksymän kaupunkistrategian toteuttajana.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen tehtäviin ei valtuuston periaatepäätöksessä linjattu muutoksia.

Pormestarmallin käyttöönotto, virkamiesvalmistelun ja poliittisen päätöksenteon erottaminen selkeästi toisistaan ja siirtyminen toimialalautakuntamalliin aiheuttaa kaupunginhallituksen tehtävien uudelleen arvioinnin tarpeen.

Kaupunginhallituksen tehtävät säilyvät kokonaisuutena arvioiden ennallaan, mutta edellä olevista muutoksista johtuen kaupunginhallitukseen tehtäviin tulee eräitä muutoksia. Muutokset on todettu jäljempänä kohdassa hallintosäännön yksityiskohtaiset perustelut

Kaupunginhallituksen jaostot

Kaupunginhallitukselle muodostetaan kaupunginhallituksen roolin vahvistamiseksi kaksi jaostoa: konsernijaosto ja elinkeinojaosto.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto huolehtii käytännössä kaupunkikonsernin konserniohjauksen ja -valvonnan täytäntöönpanosta sekä niiden toimivuudesta ja muista sille määrättyistä tehtävistä. Konsernijaosto tekee esityksiä omistajapolitiikan linjauksista ja konserniohjauksen periaatteista, tytäryhteisöille ja -säätöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä muista yhteisöjen sekä säätöiden toimintaan ja talouteen liittyvistä asioista. Lisäksi konsernijaosto ohjaa, seuraa ja valvoo kaupungin tytäryhteisöjen ja -säätöiden toimintaa sekä niille asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Konsernijaostossa on nykykäytännön mukaisesti yhdeksän jäsentä ja heillä kullakin henkilökohtainen varajäsen. Jäsenet ja varajäsenet valitaan kaupunginhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä. Jaoston toimikausi on kaksi vuotta.

Hallintosääntömuutoksen yhteydessä ei esitetä olennaisia muutoksia konserniohjausta koskeviin keskeisiin määräyksiin kaupungin päätök-

sentekoelinten osalta. Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja konsernijaoston konserniohjaukseen liittyvien tehtävien esitetään säilyvän pääosin nykyisellään.

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto ohjaa kaupungin elinkeino-, kilpailukyky-, työllisyys- ja maahanmuuttopolitiikkaa ja kansainvälisiä asioita. Jaoston toimikausi on kaksi vuotta

Jaoston puheenjohtajana toimii pormestari. Jaostolla on yhdeksän jäsentä ja heillä kullakin henkilökohtainen varajäsen. Jäsenet ja varajäsenet valitaan kaupunginhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä.

Jaoston tehtävien valmistelu perustuu kaupunginvaltuuston johtamisjärjestelmän uudistamiselle sekä elinkeinojaoston perustamiselle antamiin linjauksiin.

- Elinkeinojaosto huolehtii mm. kaupungin elinkeinojen kehittämiseen sekä kansainvälisyyteen liittyvistä asioista. Tarkempi toimiala määritellään jatkovalmistelussa.
- Koska samaan aikaan teknisen toimen uudistamisessa pyritään uudistamaan ja sujuvoittamaan teknisen sektorin toimintoja, syntyy teknisellä sektorilla tilanne, jossa maankäytön suunnitteluun ja kaupungin maaomaisuuden hallintaan liittyvää valmistelua ja päätöksentekoa on yhden johdon alla.
- Jatkovalmistelussa arvioidaan toimivallan jako kaupunginhallituksen, sen jaostojen ja teknisen toimialan välillä ja tehdään tarvittavat esitykset työnjaosta.

Esityksen lähtökohtana on vahvistaa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen ja poliittisen ohjauksen roolia alueellisen elinvoiman ja kilpailukyvyn kehittämisessä, tuomatta lisää vaiheita päätöksentekoon tai muuten hidastamatta kaupungin päätöksentekoa. Tästä syystä jaostolle on esitetty merkittävässä määrin päätöksentekovaltaa sekä jäseniksi kaupunginhallituksen jäseniä tai varajäseniä.

Helsinki ja Helsingin seutu on Suomen suurin, tärkein ja erikoistunein yritys-, tutkimus- ja kehittämistoiminnan keskittymä. Sen menestyksellä on suora yhteys koko Suomen menestykseen. Helsingin on kyettävä kilpailemaan pohjoismaisten ja eurooppalaisten metropolialueiden kanssa, jatkuvasti kovenevassa kansainvälisessä kilpailussa, investoinneista, osajista ja työpaikoista. Tämä edellyttää elinkeinopolitiikkaa ja kehittämistä, jossa vertailukohteena ja kilpailijoina eivät ole muut suomalaiset kaupunkiseudut vaan maailman parhaat innovaatioympäristöt, yrityskeskittymät ja kaupungit.

Elinkeinojaostolle esitetyt tehtävät edesauttavat kokonaisvaltaista, laajasti kaupungin voimavaroja hyödyntävää elinkeinopolitiikkaa. Siinä

22.06.2016

Kj/10

elinkeino- ja innovaatiopolitiikka kytkeytyvät tiiviisti laajempaan, yritysten hyvän toimintaympäristön kehittämiseen sekä kaupunkimarkkinointiin. Vastaavasti työllisyyspolitiikka ja maahanmuuttopolitiikka kytkeytyvät tiiviisti yrittäjyyden edistämiseen.

Elinkeinotonttien tontinluovutuksen valmistelu noudattaa samoja käytäntöjä kuin muidenkin tonttien.

Kaupunginhallituksen digitalisaatiojaoston selvittäminen

Periaatepäätöksen mukaisesti on selvitetty kaupunginhallituksen digitalisaatiojaoston tarvetta.

Tietotekniikkajaoston tehtävät ja toiminnan arviointi

Kaupunginhallituksen tietotekniikkajaosto aloitti toimintansa syksyllä 2013. Kaupunginhallituksen johtosäännön mukaan tietotekniikkajaoston tehtävänä on:

- tehdä esityksiä tietotekniikkaa ja tietohallintoa koskevista periaatteista ja linjauksista sekä seurata niiden toteutumista
- seurata kaupungin tietotekniikkaohjelman laatimista, toimeenpanoa ja toteutumista
- hyväksyä tietotekniikan hankeohjelmaan hallintokuntien esityksistä tietotekniikkahankkeet, joiden kokonaiskustannusarvio ylittää miljoona euroa

Tietotekniikkajaosto on kokoontunut syksystä 2013 lähtien 21 kertaa, joista 18 kertaa on ollut varsinainen kokous ja kolme kertaa työseminaari. Varsinaisia käsittelyasioita on ollut keskimäärin kaksi kokousta kohden ja käsitellyistä asioista on n. 20 % ollut päätösasioita ja n. 80 % tiedoksi merkittyjä asioita. Työseminaareissa on käsitelty mm. kaupungin tietohallinnon kokonaisuutta, keskeisiä hankkeita ja tietotekniikkaohjelman 2015–2017 valmistelua ja sen linjauksia.

Keskeinen peruste jaoston perustamiseen oli parantaa luottamushenkilöiden tiedonsaantia kaupungin tietotekniikan kehityssuunnista ja keskeisistä ICT-hankkeista sekä saada läpinäkyvyyttä ICT-päätösten valmisteluun ja toimeenpanoon. Jaoston toiminnan aikana on pidetty ongelmana sitä, että hankevalmistelu on edennyt jo hankintavaiheeseen ennen kuin se tuodaan jaoston käsiteltäväksi.

Päätösasioiden määrä on osoittautunut vähäiseksi, uusia yli miljoonan euron hankkeita aloitetaan vuosittain vain muutamia. Jaoston perustamisen perusteena ollut tiedonsaannin parantaminen on toteutunut parhaiten keskeisten ja laajojen ohjelmien ja hankealueiden esittelyissä. Näissä on toteutunut myös toive saada asiat hyvissä ajoin jaoston tie-

22.06.2016

Kj/10

toon. Erityisen keskeinen on jaoston rooli ollut nykyisen tietotekniikkaohjelman painopisteiden ja linjausten käsittelyssä.

Digitalisaationeuvottelukunta

Johtamisen jaoston 30.5.2016 päätöksen mukaisesti perustetaan digitalisaationeuvottelukunta, joka muun muassa seuraa tietotekniikkaohjelman laatimista, toimeenpanoa ja toteutumista, tekee ehdotuksia digitaalisten palveluiden periaatteista ja linjauksista ja antaa lausuntoja hankkeista. Neuvottelukunta perustetaan syksyn päätöksentekovaiheessa.

Toimiala- ja lautakuntarakenne

Palvelujen asukaslähtöisyyden parantamiseksi sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen ohjauksen tehostamiseksi otetaan käyttöön palvelukokonaisuudet yhdistävä ja ohjattavia yksiköitä vähentävä toimialamalli.

Kaupungin toiminnot organisoidaan keskushallintoon ja neljälle toimialalle: kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, kaupunkiympäristön toimiala, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala sekä sosiaali- ja terveystoimiala.

Keskushallintoon kuuluvat johtokunnat

Keskushallinto toimii kaupunginhallituksen alaisuudessa.

Keskushallinnon toimialaan kuuluvat taloushallinto-, palvelukeskus- ja työterveysliikelaitosten johtokunnat. Johtokuntien jäsenmääräksi esitetään viisi. Koska liikelaitokset ovat kaupunkikonsernille sisäisiä palveluja tuottavia tukipalveluja, esitetään johtokuntien nimeämiseen samaa käytäntöä kuin nykyisin Oiva Akatemian, Työterveys Helsingin ja taloushallintopalvelukeskuksen johtokunnissa. Näiden jäsenet on nimetty kaupungin viranhaltijoista sekä Oivassa ja työterveydessä lisäksi ulkopuolisista asiantuntijoista.

Johtokuntien tehtäviin ei esitetä merkittäviä muutoksia. Palvelukeskuksen tehtäviin esitetään lisättäväksi nykyisestä hankintakeskuksesta siirrettävä logistiikkatoiminta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on toimialalautakunta, joka huolehtii kaupungin suomen- ja ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja lukiokoulutuksesta sekä suomenkielisestä ammatillisesta koulutuksesta ja vapaasta sivistystyöstä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnassa on 13 jäsentä. Lautakunnan puheenjohtajana on kasvatus- ja koulustoitimen apulaispormestari. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalle esitetään perustettavaksi kaksi jaostoa: suomenkielinen jaosto ja ruotsinkielinen jaosto. Kuntalaki (30 §) edellyttää, että kaksikielisessä kunnassa asetetaan opetustoimen hallintoon erillinen toimielin kumpaakin kieliryhmää varten taikka yhteinen toimielin, joka jakautuu kieliryhmiä varten jaostoihin. Opetus- ja varhaiskasvatustoimen -työryhmä ei näe muiden kuin lakisääteisten jaostojen perustamista tarkoituksenmukaiseksi.

Molemmissa jaostoissa on yhdeksän jäsentä.

Kaupunkiympäristölautakunta

Kaupunkiympäristölautakunta on toimialalautakunta, joka vastaa toimialaan kuuluvien palvelukokonaisuuksien ohjaamisesta sekä valvonnasta.

Kaupunkiympäristölautakunta toimii toimialaansa liittyvien tehtävien viranomaisena, lukuun ottamatta ympäristö- ja lupajaostolle, pelastuslautakunnalle sekä liikenneliikelaitoksen johtokunnalle määrättyjä viranomaistehtäviä.

Kaupunkiympäristölautakunnassa on kolmetoista jäsentä. Lautakunnan puheenjohtajana on kaupunkiympäristön toimialan apulaispormestari. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunkiympäristölautakunnalla on ympäristö- ja lupajaosto, joka vastaa kaupungin ympäristönsuojelusta, ympäristöterveydenhuollosta sekä eläinlääkintähuollosta sekä rakennusvalvonnasta.

Ympäristö- ja lupajaosto toimii, ellei toisin ole määrätty, ympäristönsuojelu-, terveydensuojelu- ja leirintäalueviranomaisena sekä maastoliikenne- ja vesiliikennelaeissa tarkoitettuna kunnan viranomaisena sekä elintarvikelain, tupakkalain ja nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin osalta lääkelain tarkoittamana valvonta- ja muuna viranomaisena.

Lisäksi ympäristö- ja lupajaosto toimii kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena. Jaoston toimivaltaan kuuluvat viranhaltijat huolehtivat laissa rakennustarkastajalle säädetyistä tehtävistä.

Ympäristö- ja lupajaostossa on yhdeksän jäsentä.

Kaupunkiympäristölautakunnalla on rakennusten ja yleisten alueiden jaosto. Jaostossa on yhdeksän jäsentä.

Rakennusten ja yleisten alueiden jaoston toimivalta ja sen suhde kaupunkiympäristölautakunnan toimivaltaan tarkennetaan jatkovalmistelussa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ylläpitää ja parantaa eri-ikäisten helsinkiläisten mahdollisuuksia henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, sivistymiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen ja tukee Helsingin elinvoimaisuutta. Toimiala vastaa kaupungin taidekokoelmasta ja kulttuuriperinnön ylläpitämisestä. Toimiala palvelee helsinkiläisten lisäksi muita suomalaisia, matkailijoita ja kansainvälistä yleisöä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala huolehtii kulttuuriympäristön suojelua koskevista viranomaistehtävistä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa on 13 jäsentä. Lautakunnan puheenjohtajana on kulttuuri- ja vapaa-aika -toimialan apulaispormestari. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalla on kulttuurijaosto, liikuntajaosto sekä nuorisajaosto.

Kaikissa jaostoissa on 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveyslautakunta on toimialalautakunta, joka vastaa kaupungin sosiaali- ja terveystoimesta.

Sosiaali- ja terveyslautakunnassa on kolmetoista jäsentä. Lautakunnan puheenjohtajana on sosiaali- ja terveystoimen apulaispormestari. Lautakunnan jäsenistä vähintään yksi ja hänen varajäsenensä on ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

Sosiaali- ja terveyslautakunnalla on jaosto. Jaostossa on yhdeksän jäsentä.

Jaoston tehtäviksi on määritelty ne tehtävät, joista tällä hetkellä vastaavat sosiaali- ja terveyslautakunnan ensimmäinen, toinen ja kolmas jaosto. Jaostojen tehtävien yhdistämisen taustalla on perustoimeentulotuen siirtyminen Kelan hoidettavaksi.

Perustoimeentulotuen Kela-siirron mahdollistavat lakimuutokset on vahvistettu 26.6.2015. Hyväksytyjen lakimuutosten perusteella perustoimeentulotuen myöntäminen ja maksaminen siirtyvät Kelan hoidetta-

vaksi 1.1.2017 lukien. Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki säilyvät kuntien järjestämistä vastuulla.

Perustoimeentulotuen sisältöön on tehty joitakin muutoksia, millä on pyritty turvaamaan se, että pääosa asiakkaista saisi kaikki peruselämiin tarvittavat menonsa katettua yhdestä paikasta haettavilla etuuksilla. Muutokset on tehty siirtämällä täydentävästä tuesta joitakin menoehtoja myönnettäväksi perustoimeentulotukena Kelasta.

Myöntämisen ja maksamisen lisäksi Kelan tehtäväksi siirtyy myös muutoksenhaku perustoimeentulotuen osalta. Tämä merkitsee jaostojen käsiteltäväksi saapuvien muutoksenhakujen vähentymistä erityisesti ensimmäisessä ja kolmannessa jaostossa. Jaostojen yhdistämisen tarkoituksena on paitsi taata muutoksenhakujen käsittelyn tehokkuus, myös turvata kuntalaisten oikeusasemaa edistämällä jokaisen oikeutta saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä. Jaostojen yhdistäminen edistää myös toiminnan yhdenmukaisuutta.

Kaksikielisyys

Kaupunginhallituksen asettama kaksikielisyystoimikunta on esittänyt (15.4.2016 3 §) kahdeksan asiaa, jotka toimikunta katsoo olevan tarpeen ottaa huomioon uudessa organisaatiossa ja johtamisjärjestelmässä.

1. Helsingin kaupungin kaksikielisyys on selkeästi ja aukottomasti määriteltävä eri osa-alueiltaan hallintosäännössä ja asiaa koskevat johtosääntömääräykset tulee koota selkeästi yhteen kohtaan hallintosäännössä. Tällä hetkellä johtosääntöjen kaksikielisyyttä koskevat pykälät ovat aukollisia ja hajanaisesti sijoitettu.

Kielilaissa (423/2003) säädetään kunnan kaksikielisyyden perusteista. Niiden mukaan Helsinki on kaksikielinen kunta. Kuntalain 90 §:ssä säädetään hallintosäännöstä. Sen 2 momentin mukaan hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset, joilla turvataan kielilaissa ja muualla laissa säädettyjen kielellisten oikeuksien toteutuminen kunnan hallinnossa. Laissa ei ohjata hallintosäännön sisällöllistä ryhmittelyä, mutta hallintosäännön valmistelussa pyritään nykyistä johtosääntökäytäntöä yhtenäisempään ja selkeämpään kielellisyysasioiden sääntelyyn.

2. Määriteltäessä nimiä uusille organisaatiotasolle (toimialat, palvelukokonaisuudet), jotka mahdollisesti tulevat korvaamaan nykyiset virastot ja osastot, tulee pohdinnassa ottaa huomioon myös ruotsinkielisestä näkökulmasta sopiva nimi. Nimi ei saa olla vain käännetty suomenkielisestä nimestä. Uudistettaessa palveluiden visuaalisia ilmeitä, tulee molemmat kielet ottaa huomioon

22.06.2016

Kj/10

Kaksikielisyystoimikunnan esitys otetaan huomioon valmistelussa.

3. Luottamustoimielinorganisaation jatkovalmistelussa tulee ottaa huomioon tarve ruotsinkielisten toimielinten perustamiseen, etenkin koulutuksessa ja sosiaali- ja terveystalalla. Opetustoimessa tulee jo kuntalain perusteella olla kieliryhmille omat toimielimet. Sekä suomenkielinen että ruotsinkielinen työväenopisto tarvitsevat lisäksi oman johtokunnan tai lautakunnan jaoston, jotta opistojen mahdollisuudet toimia täysipainoisesti voidaan varmistaa.

Kaksikielisyystoimikunnan esitys otetaan huomioon kasvatuksen ja koulutuksen toimialan organisaatiossa kuntalain edellyttämällä tavalla. Sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenistä vähintään yksi ja hänen varajäsenensä on ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

4. Sosiaali- ja terveyslautakunnan kolmannella jaostolla tulee olla selkeä rooli sosiaali- ja terveysviraston ruotsinkielisten palveluiden ja yksiköiden asioissa.

Sosiaali- ja terveystoimialan valmistelussa ei ole tunnistettu tarvetta esitetyn kaltaiselle jaostolle. Lautakunnalle esitetään asetettavaksi vain yksi jaosto toimeentulotuen myöntämisen siirryttyä kansaneläkelaitoksen vastuulle vuoden 2017 alusta lukien.

5. Operatiivista organisaatiota valmisteltaessa tulee ottaa huomioon ruotsinkielisten palveluiden resursointi ruotsin kieltä taitavalla henkilöstöllä niin palvelut tuottavan kuin sitä tukevan (esim. tiedottaminen, asiakaspalvelu) henkilökunnan osalta ottaen huomioon myös koko kaupungin kattavan palveluverkon.

Toimikunnan esitys ei liity tässä vaiheessa tehtävään hallintosääntöratkaisuun vaan on lähinnä toiminnan ohjaukseen liittyvä jatkovalmistelukysymys.

Johtamisen jaoston 21.12.2015 tekemän johtamisuudistuksen linjauksen perusteluihin sisältyy kaksikielisyyttä koskeva maininta: "Kaupungin palvelut on järjestettävä niin, että asukkaita voidaan palvella kaksikielisesti kaikilla kaupungin tehtäväalueilla. Uusi lautakunta- ja toimialarakenne mahdollistaa ruotsinkielisen kieliryhmän tarpeiden paremman huomioon ottamisen, koska toimielinten ja organisaatioyksiköiden mää-

rän vähentyessä voidaan huolehtia ruotsin kielen osaamisesta kaupungin organisaatiossa aiempaa keskitetyemmin.”

6. Opetussektorissa tulee säilyttää erillinen ruotsinkielinen palvelukokonaisuus, joka kattaa päivähoidon, perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on muodostettu ruotsinkielinen palvelukokonaisuus.

7. Osallisuuden järjestämisen jatkovalmistelussa tulee ottaa huomioon osallisuuden resursointi ruotsin kielellä, jotta ruotsinkielinen toiminta ei ole vain suomenkielisen toiminnan käänös, vaan mahdollisuudet osallistua ovat molemmille kieliryhmille samanlaiset.

Osallisuuden ja vuorovaikutuksen toteuttaminen johtamisuudistuksessa liittyen uusiin toimialoihin ja palvelukokonaisuuksiin sisältyy jatkovalmistelutehtäviin. Periaate, että osallisuuden tulisi olla yhdenvertaisesti mahdollista suomen- ja ruotsinkielisille asukkaille ja palveluiden käyttäjille, on tärkeä. Toimikunnan esitys otetaan jatkovalmistelussa huomioon.

8. Toimikunta esittää lisäksi, että johtamisjärjestelmän jatkovalmistelussa asetetaan nykyistä kaksikielisyystoimikuntaa vastaava pysyvä toimielin.

Nyt esitettävässä hallintosäätöpäätöksessä ei päätetä toimikuntien ja neuvottelukuntien kokonaisuudesta. Kaksikielisyystoimikuntaan palataan jatkovalmistelussa tarkasteltaessa tarvetta toimikunnille ja muille kaupunginhallituksen asettamille toimielimille.

Henkilöstön edustus lauta- ja johtokunnissa

Henkilöstötoimikunta on lausunnossaan 5.2.2016 johtamisjärjestelmän uudistamisen esitysehdotuksesta todennut, että jatkovalmistelun yhteydessä olisi hyvä selvittää, voisiko lauta- ja johtokunnissa olla myös henkilöstön edustus.

Hallintosäätöön ei sisällytetä määräyksiä henkilöstön edustuksesta lautakunnissa ja johtokunnissa.

Kuntalaissa määritellään lautakunnan jäsenyys, läsnäolo ja puheoikeus. Kuntalain mukaan henkilöstön edustus lautakunnassa ei ole mahdollista. Lautakuntien kokoukset eivät lähtökohtaisesti ole avoimia,

22.06.2016

Kj/10

mutta lautakunta voi päättää kutsua asiantuntijaksi tarvittaessa myös esim. henkilöstön edustajan.

Kuntalain mukaan johtokunnan jäsenet tai osa sen jäsenistä valitaan valtuuston määrittämien perusteiden mukaisesti kunnan asukkaiden, kunnan henkilöstön tai palvelujen käyttäjien esityksestä. Hallintosäännössä voidaan määrätä edellä mainituista.

Hallintosääntöön ei ole tarkoituksenmukaista ottaa määräyksiä henkilöstön edustuksesta johtokunnissa, koska mm. yhteistoimintalaki ja kaupungin yhteistoimintasopimus varmistavat sen, että henkilöstöä koskevat asiat tulevat käsiteltyä laaja-alaisesti yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa.

Esitys toimialojen rakenteeksi ja palvelukokonaisuudet

Toimialan seuraava alempi organisaatiotaso muodostetaan palvelukokonaisuuksista.

Keskushallinnon liikelaitokset, pelastuslaitos ja liikenneliikelaitos ovat palvelukokonaisuutta vastaavia organisaatioyksiköitä.

Keskushallintoa johtaa kansliapäällikkö. Toimialaa johtaa toimialajohtaja. Kansliapäällikkö on toimialajohtajien esimies.

Keskushallinto

Keskushallinto on uudistettu toimialamallin mukaiseksi vuoden 2014 alusta ja nykyisen kanslian perusrakenne kaupungin keskitettyjen johtamis- ja hallintotoimintojen osalta on toimiva rakenne uudelle keskushallinnolle. Tarkastuslautakunta ja tarkastusvirasto jatkavat toimintaansa kaupunginvaltuuston alaisena. Kaupunkikonsernille tukipalveluja tuottavien taloushallinto-, palvelukeskus- ja työterveys -liikelaitosten ohjaus on keskitetty keskushallintoon.

Nykyisen kaupunginkanslian tehtäviin on yhdistetty tietokeskuksen ja henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen tehtävät. Tämän lisäksi kaupunginkanslian tehtäviin on lisätty osa hankintakeskuksen tehtäviä.

Taloushallinto-, ja työterveys -liikelaitosten tehtävät säilyvät ennallaan. Palvelukeskus-liikelaitoksen tehtäviin on siirretty nykyisen hankintakeskuksen varastotoimintaan liittyvät logistiikkapalvelut.

Luotettava tieto- ja tilastotuotanto on tulevaisuudessa kaupungin strategisen suunnittelun kannalta olennainen toiminto. Tiedolla johtamisen ja sähköisen hallinnon kehittäminen ovat haasteita, joihin keskushallinnon uuden organisaation tulee vastata. Tietokeskuksen tiedontuotanto pal-

velee kaikkia toimialoja ja koko kaupungin strategista suunnittelua. Tilasto- ja tutkimustoiminnassa tuotetaan ja hankitaan tietoja, joita tarvitaan kaupungin strategisessa ohjauksessa, kehittämisessä ja päätöksenteossa, joten toiminnoilla on liittymäkohta talous- ja suunnitteluosastoon. Tietokeskuksen ja kanslian toimintojen yhdistäminen edistää myös kaupungin ja yliopistojen yhteistyön kehittämistä.

Tietokeskuksen tehtävien rooli ja tulevaisuus päätetään jatkovalmistelussa. Selvitetään mahdollisuus perustaa tutkimusneuvottelukunta, joka tukee kaupungin tiedontuotantoa ja yliopistoyhteistyötä

Asiakirjahallinto on prosessina kokonaisuus ja kaupunki on jatkossa yksi arkistonmuodostaja. Sähköinen asiakirjahallinto edellyttää asiakirjatiedon elinkaaren hallintaa sen luomisesta pysyvään säilyttämiseen tai hävittämiseen. Asiakirjatietoa hallitaan kaupunkiyhteisen tiedonohjaussuunnitelman mukaisesti. Kirjaamo- ja arkistotoiminnot kuuluvat elinkaaren hallinnan prosessiin. Näiltä osin toiminnot kytkeytyvät osaksi kaupunginkanslian hallinto-osaston tehtäviä.

Henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen toiminnot on perusteltua siirtää osaksi kaupunginkanslian johtamisen, organisaation kehittämisen ja henkilöstöasioiden kokonaisuutta. Henkilöstön kehittämistehtävät kytkeytyvät osaksi henkilöstöosastoa sekä toiminnan ja prosessien kehittäminen osaksi talous- ja suunnitteluosastoa.

Hankintakeskuksen tehtävä huolehtia kaupungin hankinnoista on kokonaisuutena osa talouden ja toiminnan kokonaissuunnitteluaja yhdistyy strategisilta osin kanslian talous- ja suunnitteluosastoon.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Toimialan nimeksi esitetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa, joka muodostuu neljästä palvelukokonaisuudesta. Toimiala muodostuu nykyisistä varhaiskasvatusvirastosta ja opetusvirastosta. Esitetty nimi kuvaa parhaiten toimialan tuottamien palvelujen kokonaisuutta.

Ainoa toiminnallisesti luonteva ja perusteltu jako kahteen palvelukokonaisuuteen muodostuisi varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen palvelukokonaisuudesta sekä lukio- ja ammatillisen koulutuksen palvelukokonaisuudesta, jolloin ensin mainittu palvelukokonaisuus muodostaisi budjettivolyymilla ja henkilöstömäärällä mitaten erittäin suuren (yli 80 % toimialan resursseista) ja jälkimmäinen taas suhteellisesti pienen palvelukokonaisuuden.

Toiminnallisesti sekä lapsen ja nuoren kasvun ja oppimisen elinkaaren näkökulmasta perustelluinta on muodostaa seuraavat neljä palvelukokonaisuutta:

- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus
- Perusopetuksen palvelukokonaisuus
- Lukio- ja ammatillisen koulutuksen palvelukokonaisuus. Johtamisen jaoston esityksen mukaisesti palvelukokonaisuuteen sisällytetään myös suomenkielinen vapaa sivistystyö. Muutoksen vaikutus palvelukokonaisuuden nimeen otetaan jatkovalmistelussa huomioon.
- Ruotsinkielinen palvelukokonaisuus

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuudella turvataan esiopetuksessa olevan lapsen kokonainen ja ehyt päivä. Samalla turvataan yhtenäinen perusopetus (mm. kaupunginhallituksen palveluverkkoa koskevat linjaukset 30.3.2015).

Ratkaisulla edistetään lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen yhteistyötä: opiskelijoilla on mahdollisuudet yksilöllisiin valintoihin sekä joustaviin ja monipuolisiin koulutusohjelmiin.

Ruotsinkielinen palvelukokonaisuus huolehtii ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta, leikkipuistotoiminnasta, perusopetuksesta ja muusta perustusopetuslain mukaisesta opetuksesta, lukiokoulutuksesta, etsivästä nuorisotyöstä ja nuorten työpajatoiminnasta sekä vastaa ruotsinkielisestä työväenopistosta vapaan sivistystyön lain mukaisesti.

Johtamisen jaoston esityksen mukaisesti Arbis sekä suomenkielinen työväenopisto siirretään opetuksen kokonaisuuteen. Arbis toimii ruotsinkielisessä palvelukokonaisuudessa, jolle tulee oma jaostonsa. Työväenopisto siirretään toisen asteen opetuksen palvelukokonaisuuteen.

Kaupunkiympäristön toimiala

Palvelukokonaisuusrakenne

Nykyisin ns. tekninen sektori käsittää kahden apulaiskaupunginjohtajan alaisuuteen kuuluvat yhdeksän lautakuntaa sekä 10 virastoa ja yhden liikelaitoksen. Nämä virastot ja liikelaitos on uudessa johtamisjärjestelmässä yhdistetty kaupunkiympäristön toimialaksi, jota johtaa toimialajohtaja. Kaupunginvaltuuston päätöksen perusteluissa esitetyn mukaisesti pelastuslaitos säilyy omana kokonaisuutenaan pelastuslautakunnan alaisuudessa ja liikenne-liikelaitos johtokuntansa alaisuudessa. Muutoin toimialalla on vain yksi lautakunta, kaupunkiympäristön lautakunta, sekä kaksi jaostoa, ympäristö- ja lupajaosto ja rakennusten ja yleisten alueiden jaosto.

Uudistus selkeyttää nykyistä hajanaista virastorakennetta ja vahvistaa kokonaisuuden johtamista. Uudistus vie eteenpäin useissa toimialan aikaisemmissa selvityksissä tarpeelliseksi todettua virasto- ja osastorajat

ylittävien prosessien kehittämistä sekä mahdollistaa toimialan sisäisen kehittämisen ja toimialan resurssien joustavan käytön yli palvelukokonaisuuksien rajojen.

Kaupunkiympäristön toimiala koostuu kolmesta palvelukokonaisuudesta: maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus, rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus ja palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus. Lisäksi on toimialan yhteiset hallinto- ja tukipalvelut. Toimintojen jatkovalmistelun ja toimialan sisäisen kehittämisen kannalta on katsottu tarpeelliseksi pitää palvelukokonaisuudet ja niiden tehtäväluonehdinta sellaisina, että eri toimintojen yksityiskohtaista sijoittumista ja sisältöä voidaan kehittää uuden toimintaympäristön tarpeita vastaavasti.

Palvelukokonaisuuksia muodostettaessa tavoitteena ovat olleet toiminnallisesti tarkoituksenmukaiset ja riittävän eheät kokonaisuudet, selkeät työnjaot palvelukokonaisuuksien kesken ja läpinäkyvä toimintamalli. Toimintamallista on samalla pyritty luomaan joustava ja asiakaslähtöinen.

Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus vastaa toimintatavoitteiden toteuttamisesta ja järjestämisestä kaupunkiympäristön kehittämiseksi, rakenteelliselle toimivuudelle ja viihtyisyydelle. Palvelukokonaisuuteen kuuluvat kaupungin maaomaisuuden omistukseen liittyvät tehtävät, kaavoitus sekä liikenteen ja yleisten alueiden suunnittelu. Palvelukokonaisuus huolehtii mm. maanhankinnasta, sen omistamisesta ja luovutuksesta sekä kaupunkisuunnittelusta. Lisäksi palvelukokonaisuuteen kuuluvat rakennusvalvonnan asiantuntijatehtävät, joilla on keskeinen rooli mm. asuntotuotantoketjun sujuvuuden ja yritysten hyvän palvelukyvyn kannalta.

Mallin etuna on maanhankinnan ja omistuksen sekä maankäytön suunnittelun ja kaavoituksen saaminen yhtenäisen ohjauksen piiriin, jolloin kokonaisuuden hallinta paranee. Asemakaavoituksen, liikennesuunnittelun ja katusuunnittelun nivominen yhteen on omiaan parantamaan ja nopeuttamaan yleisten alueiden suunnitteluprosessia, kun nykyiset osittaiset päällekkäisyydet prosesseissa voidaan purkaa. Myös yhteistyö muissa nykyisissä toimialarajat ylittävissä prosesseissa tiivistyy. Esimerkkinä on asuntotuotannon sujuvoittaminen.

Aluerakentamisen ohjaus on sijoitettu keskushallintoon nykyisen mallin mukaisesti, koska se on toimialojen välistä koordinoitua ja liittyy kiinteästi mm. palveluverkon suunnitteluun ja kaupunkitasoiseen investointiohjelmointiin.

Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus vastaa kaupunkiympäristön rakentamisesta ja käytettävyydestä. Uusi palvelukokonaisuus

kokoaa kaupungin rakennusomaisuuden omistamiseen, suunnitteluun ja rakennuttamiseen sekä ylläpidon järjestämiseen liittyvät tehtävät yhteen ja huolehtii rakennusomaisuuden hankinnasta ja luovutuksesta. Palvelukokonaisuus vastaa myös yleisten alueiden rakennuttamisesta ja ylläpidon järjestämisestä.

Nykyinen varsin hajautunut virasto- ja vastuurakenne rakennuttamiseen liittyvissä toiminnoissa on yhdistetty yhden palvelukokonaisuuden alle. Näin mahdollistetaan toimintojen tehostaminen sekä resurssien järjevä ja taloudellinen käyttö. Myös kaupungin kokonaisuus sekä elin- kaarinäkökulma ja kustannustehokkuus investointihankkeissa voidaan ottaa entistä paremmin huomioon. Palvelukokonaisuuteen esitetään siirrettäväksi myös pelastuslaitoksen ja liikuntaviraston rakennusten ja alueiden rakennuttaminen, jolloin samankaltaisten ja osin rinnakkaisten toimintojen pitämisestä eri puolilla kaupungin organisaatiota voidaan luopua.

Kaupungin oman asuntotuotannon kohdentumisesta maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuuteen tai rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuteen on erilaisia näkemyksiä ja toimintojen tarkempi sijoittuminen täsmennetään jatkovalmistelussa. Asuntotuotannon edellytysten huomioon ottaminen on kiinteässä suhteessa kaavoitukseen ja tonttien luovutukseen, koska se tukee kaupungin strategisesti tärkeää asuntorakentamista. Toteutusketjun tulee olla riipeä ja ehyt. Toimintojen synergiaetuja voidaan saavuttaa myös sillä, että kaikki kaupungin rakennuttamistoiminnot, mukaan lukien peruskorjaukset, olisivat saman palvelukokonaisuuden sisällä lähellä toisiaan. Esityksessä asuntotuotannon suunnittelu on sijoitettu Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuuteen ja asuntojen rakennuttaminen ml. peruskorjaukset on sijoitettu rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuteen.

Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus tuottaa kaupunkiympäristön palveluja kaupunkilaisille ja elinkeinoelämälle. Palvelukokonaisuus käsittää useassa eri virastossa nykyisin olevat keskeiset palvelu-, lupa- ja viranomaistehtävät mm. rakennusvalvonta ja -luvat, ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhuolto sekä niihin liittyvät luvat ja valvonta, pysäköinninvalvonta sekä yleisten alueiden käyttöön liittyvät palvelut ja luvat. Erilaisten palvelu-, lupa- ja viranomaistoimintojen kokoaminen yhteen palvelukokonaisuuteen mahdollistaa synergiaetujen saavuttamisen ja toimintatapojen yhdenmukaistamisen sekä parantaa asiakaspalveluiden saavutettavuutta. Rakennusvalvonnan lupa- ja valvontatehtävien sijoittumisesta tähän palvelukokonaisuuteen puoltavat toiminnalta vaadittu riippumattomuus mm. suhteessa kaupungin omiin hankkeisiin, toiminnan viranomaisluonne ja mahdolliset synergiaedut mm. ympäristövalvonnan viranomaistoiminnan kanssa.

Rakentamispalvelun (Stara) tuottajaroolista johtuen hallintosäännössä ei ole mainittu erikseen sen hoitamia tehtäviä. Rakentamispalvelun toimintojen tarkempi sijoittuminen toimialan palvelukokonaisuusrakenteesseen täsmennetään valmistelun edetessä, koska palvelukokonaisuuksien alarakennetta ei ole vielä määritelty toimintojen sijoittelun edellyttämällä tarkkuudella. Tuottajaroolin mukaisesti pääosa tehtävistä kuuluisi luontevimmin palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuteen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tehtävänä on ylläpitää ja parantaa eri-ikäisten helsinkiläisten mahdollisuuksia henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, sivistymiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen ja tukea Helsingin elinvoimaisuutta. Toimiala vastaa kaupungin taidekokoelmasta ja kulttuuriperinnön ylläpitämisestä. Toimiala palvelee helsinkiläisten lisäksi muita suomalaisia, matkailijoita ja kansainvälistä yleisöä. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala huolehtii kulttuuriympäristön suojelua koskevista viranomaistehtävistä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala koostuu kolmesta palvelukokonaisuudesta.

Kulttuuripalvelukokonaisuus, joka sisältää kulttuurikeskuksen, museot, orkesterin ja kirjaston. Palvelukokonaisuus täsmentyy jatkovalmistelussa.

Liikuntapalvelukokonaisuus, joka vastaa liikunnasta ja liikuntapolitiikasta sekä liikunnan järjestämisestä ja liikuntapaikoista sekä leirintäalueesta.

Nuorisopalvelukokonaisuus, joka huolehtii nuorisotyöstä ja nuorisopolitiikasta.

Jaostot ovat vastaavasti kulttuurijaosto, liikuntajaosto sekä nuorisajaosto. Jaostoissa on yhdeksän jäsentä.

Toimivallan jako jaostojen ja lautakunnan välillä ratkaistaan jatkovalmistelussa.

Korkeasaaren asema selvitetään erikseen.

Sosiaali- ja terveystoimiala

Kunta vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä. Sosiaali- ja terveystoimialan tehtäviksi esitetään nykyisen sosiaali- ja terveysviraston tehtäviä tietyin tarkennuksin.

Sosiaali- ja terveystoimiala huolehtii kunnalle kuuluvien sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä lakien ja määräysten mukaisesti.

Sosiaali- ja terveystoimiala vastaa sosiaalipalvelujen järjestämisestä sen mukaisesti kuin sosiaalihuoltolaissa ja sosiaalihuollon erityislainsäädännössä on säädetty kunnan järjestämisvastuusta.

Terveydenhuollon osalta toimiala tuottaa itse ensisijaisesti kansanterveystyöhön kuuluvia palveluja, mutta sosiaali- ja terveyslautakunta ja sosiaali- ja terveystoimiala edelleen vastaavat väestön terveyspalvelujen tarpeiden mukaisesta kokonaisuudesta ja samalla myös siitä, että väestö saa myös erikoissairaanhoidon mukaisen tarpeellisen erikoissairaanhoidon ao. lain mukaisesti.

Kansanterveyslain 15 §:n 1 momentin mukaan kunnalla tulee olla terveydenhuoltolaissa säädettyjä tehtäviä varten terveyskeskus. Ko. lain määräyksellä tulkitaan olevan tarkoitus varmistaa, että kunnassa on asianomaisista, terveydenhuoltolaissa määrätyistä tehtävistä vastaava ja huolehtiva taho. Tästä syystä hallintosäännössä määritellään, että sosiaali- ja terveystoimiala huolehtii terveyskeskuksen lakisääteisistä tehtävistä.

Palvelukokonaisuuksien tehtävät

Sosiaali- ja terveystoimialan palvelukokonaisuuksien tehtäviksi esitetään nykyisen sosiaali- ja terveysviraston ydintoiminnan osastojen tehtäviä tietyin tarkennuksin. Palvelukokonaisuuksien jaon perusteena on vuonna 2013 toteutetun sosiaali- ja terveysviraston toimialamallin mukaisen muodostamisen yhteydessä tehty jaottelu perhe- ja sosiaalipalveluihin, terveys- ja päihde-palveluihin sekä sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluihin. Palvelukokonaisuuksia johtavat perhe- ja sosiaalipalvelujohtaja, terveys- ja päihdepalvelujohtaja sekä sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujohtaja.

Kolmea hallinnon osastoa esitetään yhdistettäväksi valtuuston periaatepäätöksen mukaisesti. Muutoksen tarkoituksena kehittää hallinnon suorituskykyä ja ohjausta sekä selkeyttää hallinnon prosesseja ja vastuita. Yhtenäisellä hallinnon osastolla kehitetään johdon saamaa hallinnollista tukea ja hallinnon mahdollisuuksia toimia tehokkaassa yhteistyössä ydintoiminnan palvelukokonaisuuksien kanssa.

Muu kuin hallintosääntöön liittyvä valtuuston linjaustarve

Terveydenhuoltolain mukaan kunnan on seurattava asukkaitensa terveyden ja hyvinvoinnin kehitystä väestöryhmittäin. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on otettava huomioon kunnan kaikissa toiminnoissa ja strategisessa suunnittelussa. Sosiaali- ja terveysviraston tehtävis-

tä erityisesti ehkäisevä päihdetyö ja järjestöavustukset sijaitsevat laajemmin kunnan vastuulle kuuluvan kaupunkitasoisen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen rajapinnassa.

Kunnalla on lakisääteinen velvollisuus nimittää toimitelmin vastaamaan ehkäisevän päihdetyön tehtävistä. Nykyisten johtosääntöjen mukaan tehtävä on jakautunut sosiaali- ja terveystieteiden keskukselle.

Järjestöavustusten osalta kyseessä on Helsingin kaupungin alueella toimivien sosiaali- ja terveysalan järjestöjen työn tukeminen osana kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.

Sosiaali- ja terveystoimi -ryhmä arvioi mahdollisuutta siirtää nämä tehtävät toimialaa laajemmän kokonaisuuden hoidettavaksi. Valmistelussa on tässä vaiheessa lähdetty siitä, että toiminnan siirto ja työnjaon muutos ei ole juuri nyt ajankohtainen, vaan näiltä osin on syytä odottaa tulevan valtakunnallisen sote-ratkaisun vaikutuksia.

Jatkovalmistelu sosiaali- ja terveystoimialalla

Hallinnon keskittämisen yhteydessä on muodostettava hallinnon yksiköjako. Ydintoiminnan palvelukokonaisuuksien osalta tulee selvittää mahdollinen tarve keskinäisille tai sisäisille uudelleenjärjestelyille tai palvelujen siirrolle HUS:iin.

Maahanmuutto- ja kotouttamispalvelujen koordinointi on keskitetty kaupunginkansliaan. Sosiaali- ja terveystoimiala tuottaa palveluja maahanmuuttajille lakisääteisesti samoilla periaatteilla kuin muillekin palveluita tarvitseville. Alkukartoituksen ja kotoutumissuunnitelman teko sekä tarvittavien palvelujen järjestäminen ja tuottaminen monialaisesti ja monitoimijaisesti on syytä ratkaista kaupunkitasolla.

Työllisyyden hoitoon liittyvien palvelujen keskittäminen kaupunginkansliaan 1.1.2017 alkaen on parhaillaan selvitetävänä.

Sosiaali- ja terveystieteiden toiminta asuntojen välivuokraajana tulee arvioida. Asiakkaan tarvitessa tuettua asumista on taustalla usein sairaus tai ongelma, joka heikentää yleistä elämönhallintaa ja siten mahdollisuuksia asunnon hankkimiseen. Sosiaali- ja terveystoimen asiantuntemus on näiden sairauksien ja ongelmien hoidossa, eikä ulotu asuntojen välitykseen tai etsimiseen.

Sosiaali- ja terveystoimi -ryhmä arvioi myös asukastalojen toimintakokonaisuuden, vammaisasiainneuvoston tehtävien sekä vapaaehtoistyön ja järjestöyhteistyön koordinoimista kaupunkitasoisiksi toiminoiksi. Toiminnan siirtojen ja työnjaon muutosten osalta on myös näi-

den kohdalla syytä odottaa tulevan valtakunnallisen Sote-ratkaisun linjauksia.

Hallinnon organisointi

Valtuuston 16.3.2016 periaatepäätöksen mukaisesti nykyisten virastojen hallintotehtävät keskitetään toimialoittain siltä osin kuin niitä ei ole tarkoituksenmukaista keskittää keskushallintoon.

Hallinto- ja tukipalvelujen organisoinnin periaatteena on, että hallinto- ja tukipalvelut organisoidaan kullekin toimialalle toimialajohtajan alaisuuteen. Palvelukokonaisuuksiin tai niiden alaisiin yksiköihin ei tule hallinto- ja tukipalveluhenkilöstöä, vaan tarvittavat hallinto- ja tukipalvelut tarjotaan toimialan tasolla.

Kaupunginkansliaan on siirretty kaupunginvaltuuston 16.3.2016 päätöksessä mainitut tilasto- ja tutkimus- sekä henkilöstön kehittämisen palvelut. Tämän lisäksi hankintatoimen ohjaaminen on perusteltua siirtää kaupunginkansliaan. Muilta osin hallinto- ja tukipalveluja ei ole tarkoituksenmukaista keskittää nykyistä laajemmin kaupunginkansliaan.

Toimialojen ja kaupunginkanslian työnjakoa yhdenmukaistetaan suhteessa hallinto- ja tukipalveluja tuottaviin keskushallinnon liikelaitoksiin.

Yksityiskohtaisen organisaatiorakenteen valmistelu

Mikäli valtuusto hyväksyy esitetyn hallintosäännön, kaupunginhallituksen tarkoituksena on käynnistää yksityiskohtaisemman organisaatiorakenteen valmistelu siten, että organisaatiosta voidaan kokonaisuudessaan tehdä tarvittavat päätökset vuoden 2016 aikana.

Johtamisjärjestelmän uudistamisen jatkovalmistelu organisoidaan samankaltaisena työryhmätyöskentelynä kuin kevään 2016 valmisteluvaihe. Kaupunginhallituksen tarkoituksena on osana täytäntöönpanoa kehottaa kaupunginjohtaja asettamaan valmistelun työryhmät johtajistokäsittelyssä. Aikataulullisesti tämän työryhmien nimeämispäätöksen oletetaan ajoittuvan kesäkuun 2016 loppuun.

Jokaiselle toimialalle nimetään oma työryhmänsä, jonka tehtävänä on muodostaa palvelukokonaisuuksien alainen organisaatio sekä kunkin toimialan toimintasääntö sekä valmistella tarvittavat esimiesvalinnat ja henkilöstösiirrot. Toimialakohtaisten työryhmien työtä koordinoi toimialojen koordinaatioryhmä, jonka tehtävänä on varmistaa yhdenmukaiset ratkaisut ja etenemisaikataulu kaikilla toimialoilla.

Toimialakohtaisten ryhmien lisäksi nimetään työryhmä valmistelemaan hallintosäännön tarvittavat osuudet, työryhmä valmistelemaan ja toteuttamaan osallisuutta, työryhmä koordinoimaan yhteistoimintamenettelyä

sekä työryhmä koordinoimaan toimialojen hallinto- ja tukipalvelujen organisoimista.

Kaikkien kesäkuussa 2016 nimettävien jatkovalmistelun työryhmien tulee saada työnsä valmiiksi siten, että vuoden 2016 loppuun mennessä voidaan päättää palvelukokonaisuuksien alainen organisaatio ja toimialojen toimintasäännöt. Henkilöstösiirtojen sekä muiden yksityiskohtaisempien valmistelutehtävien osalta työryhmien tulee saada työnsä valmiiksi helmikuuhun 2017 mennessä.

Osallisuus- ja vuorovaikutusmalli

Kaupunginvaltuuston 16.3.2016 johtamisjärjestelmän uudistamisesta tekemään periaatepäätökseen sisältyy alakohtana osallisuus. Valtuusto päätti, että osana muutosta tehdään kaupunkilaisten osallistumisen linjaukset, joissa määritellään, miten aiemmin tehtyjä osallistumisen ja kuulemisen kokeiluja vakinaistetaan ja otetaan käyttöön, sisältäen ainakin osallistuvan budjetoinnin, asukas- ja käyttäjäraadit sekä verkko-osallistumisen. Kaupunginjohtaja asetti 23.3.2016 työryhmän selvittämään ja valmistelemaan uuteen johtamisjärjestelmään ja toimialalautakuntarakenteeseen kytkeytyvää osallisuus- ja vuorovaikutusmallia.

Kuntalaisten ja Helsingissä toimivien yhteisöjen osallisuus- ja vuorovaikutusmahdollisuuksista on nykyisissä johtosäännöissä vähän kirjauksia. Olemassa olevat säännöt liittyvät laissa säädettyihin oikeuksiin ja velvollisuuksiin ja niiden käytännön toimeenpanoon. Kaupunginvaltuuston 16.3.2016 tekemän periaatepäätöksen mukaan uudistuksessa tehtävien kaupunkilaisten osallistumisen linjausten tavoitteena on vahvistaa asukkaiden ja palveluiden käyttäjien osallistumista palveluiden kehittämiseen osana johtamisjärjestelmän muutosta. Jatkovalmistelun periaatteiden mukaan mm. asukaslähtöisyys kaupungin palvelukokonaisuudessa paranee ja osallistumisen ja vuorovaikutuksen mahdollisuudet paranevat kaupunkitasoisesti ja alueellisesti. Tarvittavat kirjaukset hallintosääntöön valmistellaan, kun ensin saadaan ratkaisut toimialoista ja palvelukokonaisuuksista.

Valtuuston periaatepäätöksessä korostetaan demokraattisen päätöksenteon vaikuttavuutta ja heijastumista kaupungin johtamiseen. Näin on luontevaa, että päätoimisina luottamushenkilöinä toimivat pormestari ja apulaispormestarit huolehtivat kuntalaisten osallistumisen ja vuorovaikutuksen toteutumisesta. Kuntalain 22 §:ssä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet esitetään toisaalta kunnan asukkaiden ja toisaalta palvelujen käyttäjien oikeuksina. Palveluiden tuottamiseen toimialoilla liittyvät kuulemis- ja palautemenettelyt, laitos-, palvelu- ja hankekohtaiset asiakasraadit ja vastaavat menettelyt, johtokunnat, vuorovaikutus huoltajien kanssa ja osallistava budjetointi on tarkoituksenmukaista to-

teuttaa kullakin toimialalla sen erityispiirteet huomioiden. Yleinen kuntalaisen asemaan liittyvä ja toimialoja ylittävä osallistuminen ja vuorovaikutus liittyvät pormestarin ja keskushallinnon toimialan kokonaisuuteen.

Helsingin uudistuksessa näkyvä muutos on hallintokunta-kohtaisten lautakuntien ja johtokuntien yhdistyminen laaja-alaisemmiksi toimialalautakunniksi. Nämä uudet luottamuselimet hyötyvät toimialoille asioiden valmistelu- ja päätöksentekoprosesseihin kytkeytyvistä osallisuus- ja vuorovaikutuskokonaisuuksista. Erilaisia malleja on kokeiltu ja kehitetty 2000-luvulla peräkkäisillä strategiakausilla toteutetuissa kokeiluissa ja projekteissa.

Helsinki on kehittänyt viime vuosina aktiivisesti kaupunkilaisten vaikuttamismahdollisuuksia ja toteuttanut verkko-osallistumiseen tehtyjen panostusten lisäksi kokeiluja, joiden tavoitteena on ollut alueellisen demokratian kehittäminen, suoran demokratian edistäminen ja valmistelun avoimuuden lisääminen. Helsingin vuoden 2013 alueellisen osallistumisen kokeiluun valittiin kymmenen erilaista asukkaiden ideoimaa demokratiapilottia. Pilottien yhteisenä tavoitteena oli etsiä uusia toimintamalleja kaupunkilaisten osallistumisen ja vaikuttamisen lisäämiseksi. Pilotit koskivat verkkosovelluksia, osallistuvan suunnittelua, osallistavaa budjetointia, asukasraati-menetelmiä, uusia alueellisia demokratia-käytäntöjä ja demokratiatiloja. Jatkohankkeena vuonna 2014 toteutettiin Vallilan kirjastossa Kirjasto asukastoiminnan tukena -hanke.

Kokemukset osoittavat mm., että yhtenäisiä alueellisia ja menetelmällisiä rakenteita asukkaiden ja eri kaupunkitoimijoiden vaikuttamiselle ja osallistumiselle tulee kehittää jatkossa. Valmistelua ja päätöksentekoa koskevaa tietoa ja prosesseja tulisi avata kaupunkilaisille yhä varhaisemmassa vaiheessa. Virastoilla on erilaisia vuorovaikutuksen käytäntöjä ja toimintatapoja asukkaiden ja asukasryhmien kanssa. Virastojen välistä yhteistyötä ja poikkihallinnollisia prosesseja tulisi selkiyttää. Kokemukset osoittivat myös, että kaupunkilaiset haluavat osallistua aktiivisesti omaehtoiseen lähivaikuttamiseen erilaisten tapahtumien ja talkoiden kautta sekä tehdä tiivistä yhteistyötä kaupungin kanssa niiden organisoimisessa. Kaupunkilaisten aloitteiden käsittelyn menettelytapoja tulee kehittää ja luoda edellytyksiä omaehtoista toiminnalle.

Uuden johtamisjärjestelmän osallisuus- ja vuorovaikutusmallin peruslinjauksina ja jatkovalmistelua varten on tunnistettu seuraavat viisi teemaa:

1. Käyttäjien osallisuus

Kaupunginvaltuuston 16.3.2016 johtamisjärjestelmän uudistamisesta tekemään periaatepäätökseen mukaan tavoitteena on vahvistaa asukkaiden ja palveluiden käyttäjien osallistumista palveluiden kehittämi-

seen. Palveluiden käyttäjien osallistumista voidaan edistää esimerkiksi käyttäjä- ja asiakasneuvostoin, asukastilaisuuksin ja – kyselyin. Käyttäjälähtöisessä palveluiden ja toiminnallisten kokonaisuuksien suunnittelussa voidaan kerätä rajatulta asiakas- tai käyttäjäkohderyhmältä täsmällistä tietoa, palautetta ja ideoita, joiden avulla voidaan tehostaa ja tarkoituksenmukaistaa palvelutuotantoa.

Vanhus- ja vammaistyön neuvottelukunnat, maahanmuutto- ja kotoutumisasioiden neuvottelukunta, vapaaehtoistyön neuvottelukunta, kaksikielisyystoimikunta ja nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti edistävät erityisesti yhdenvertaista osallistumista ja lisäävät em. väestöryhmien ja toimijoiden osallisuutta. Vuokralaisdemokratia antaa asukkaille päätösvaltaa ja vaikutusmahdollisuuksia omaa asumistaan koskevissa asioissa sekä lisää asumisviihtyvyyttä ja edistää vuokralojen kunnossapitoa ja hoitoa.

Avoin ja vuorovaikutteinen viestintä ja helposti löydettävät palautekanavat helpottavat tiedonsaantia, yhteydenottoa ja vuorovaikutuksen toteutumista.

2. Alueellinen vaikuttaminen

Alueellinen osallistuminen nousi esiin syksyllä 2015 toteutetussa johtamisen uudistamisen verkkoavoriivissä. Kaupunginosien yhteistyötä voidaan organisoida monella tavalla eri toimijoiden kesken. Asukasfoorumien, kaupunginosakokousten ja erilaisten yhteistoimintaryhmien myötä voidaan edistää kaupungin ja asukkaiden välinen yhteistyön sujuvuutta koordinoitusti. Laajapohjainen yhteistyöelin toimii vuorovaikutuksen ja yhteisen keskustelun paikkana yli toimialarajojen aluetta koskevien asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Toimintatapa tuottaa paikallista ja oikea-aikaista tietoa koko yhteisön käyttöön. Lisäksi se edistää asukkaiden ja eri toimijayhteisöjen yhteistoimintaa ja vahvistaa yhteisöllisyyttä.

3. Aktivismi ja omaehtoisen toiminnan muodot

Helsingissä on virinnyt viime vuosien aikana paljon erilaisia kaupunkiaktiivismin muotoja. Kaupunki edistää kaupunkilaisten omaehtoista toimintaa ja aktiivista kaupunkikulttuuria sekä uusia yhteisöllisiä tapoja tuottaa palveluita ja toimintaa.

Osana osallisuus- ja vuorovaikutusmallia haetaan uusia tapoja ja toimintamalleja sekä vahvistetaan olemassa oleva toimintaa avoimen, aktiivisen, osallistuvan ja yhteisöllisen kaupungin mahdollistamiseksi ja edistämiseksi. Tätä tavoitetta tukevat myös kaupungin myöntämät avustukset ja muu kansalaistoiminnan tuki, kaupungin tilojen jousta-

vampi ja avoimempi käyttö ja yhteisöllisyyden tukeminen osana kaupungin toimintaa.

Lisäksi selkeät, toimivat ja vaikuttavat aloitekanavat ja aloitteiden käsittelyprosessit mahdollistavat omalta osaltaan kaupunkilaisten aktiivista osallistumista ja aloitetoimintaa. Kuntalaisaloite, nuorten Ruuti-aloite ja kunnallinen kansanäänestys vahvistavat näitä mahdollisuuksia.

4. Asiointi ja asiakaskokemus osallistumisen ja vuorovaikutuksen rakentajana

Osallisuusmallissa nähdään palveluiden vuorovaikutustilanteet myös osallisuuden kokemuksen luojina ja palvelujen kehittämismahdollisuuksina, joita tulee aktiivisesti hyödyntää kaupungin toiminnan kehittämisessä. Tähän liittyy asiakaslähtöinen palvelukulttuuri ja viestintätyyli. Niin kaupungille kuin sen asukkaalle tai muulle asiakkaalle asioiden ja aloitteiden loppuunsaattaminen on tärkeä osa hyvää palvelua. Toimialojen yhtenäiset käytännöt aloitteiden ja palautteiden käsittelyssä omalta osaltaan luovat yhtenäistä kokemusta yhtenäisestä Helsingistä.

5. Kaupungin avoin valmistelu ja päätöksenteko

Kaupunki tarjoaa monipuolisesti mahdollisuuksia vaikuttaa kaupungin päätöksentekoon, valmisteluun ja palveluihin huomioiden myös kaksikielisyys kaupunginhallinnossa.

Kaupunginvaltuuston johtamisen uudistamisen periaatepäätöksessä 16.3.2016 mainittiin osallistuva budjetointi, asukas- ja käyttäjäraadit sekä verkko-osallistuminen yksittäisinä menetelminä uudessa osallisuus- ja vuorovaikutusmallissa.

Verkkopalveluiden välityksellä kaupunkilaiset pääsevät sujuvasti ajasta ja paikasta riippumatta osallistumaan ja vaikuttamaan valmisteluun ja päätöksentekoon. Avoimen datan ja tiedon julkaisemisen myötä kaupungin tuottama asiakirja- ja muu tietoaineisto on helposti ja esteettömästi kaupunkilaisten avoimesti käytettävissä ja hyödynnettävissä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginvaltuuston 16.3.2016 päätöksen perusteluissa mainitulla tavalla on tarkoitus jatkovalmistelussa toteuttaa uuden osallisuus- ja vuorovaikutusmallin kehittäminen avoimena yhteistyönä luottamushenkilöiden, kaupunkilaisten, viranhaltijoiden ja muiden sidosryhmien kesken.

Työryhmän työsuunnitelman mukaan järjestetään tarvittava määrä fasilitoituja yhteiskehittämistilaisuuksia (alueellinen osallistuminen; käyttäjä- ja asiakasraadit; osallistuva budjetointi; osallisuus-hackathonit osallisuuden harrastajille ja ammattilaisille). Laajemman yleisön tavoittami-

seen käytetään vuorovaikutuksellista viestintää ja verkko-osallistumista. Kohderyhmäkohtaista (mm. lapset, nuoret, vanhuksat, vammaiset, maahanmuuttajat) palautteen keräämistä käytetään erilaisissa tilaisuuksissa ja tapahtumissa virastoyhteistyössä. Tulevien toimialojen henkilöstöä on perusteltua kytkeä mukaan osallisuus- ja vuorovaikutusmallin valmistelun avoimeen vuorovaikutusprosessiin poikkihallinnollisesti. Helsinki Labin palvelumuotoilijoiden käyttöä mallin kehittämisessä selvitetään.

Nuorisoasiainkeskus ja opetusvirasto toteuttavat arvioinnin lasten ja nuorten osallistumisesta, jonka tuloksia hyödynnetään osallisuusmallin valmistelussa. Lisäksi työryhmä selvittää vanhus- ja vammaisneuvostojen sekä muiden nykyisten neuvottelukuntien roolit ja tehtävät osallisuus- ja vuorovaikutusmallissa.

Työryhmä käy läpi kesän aikana aiemmat kokeilut ja tekee ehdotuksen käytettyjen menetelmien ja mallien kytkemisestä osaksi osallisuus- ja vuorovaikutusmallia. Työryhmä kartoittaa edelleen osallistuvan budjetoinnin eri malleja ja täsmentää Helsingin tavoitteet mallin osalta kesän ja alkusyksyn aikana.

Työryhmän lopullinen esitys Helsingin vuorovaikutusmallista valmistuu päätöksentekoon samanaikaisesti hallintosäännön yksityiskohtaisemman tarkastelun kanssa ja sitä valmistellaan avoimesti kuntalaisten ja viiteryhmien kanssa vuorovaikutussuunnitelman mukaisesti. Ehdotukset kirjauksiksi hallintosääntöön valmistellaan osallistumisen ja vuorovaikutuksen osalta.

Esittely kaupunginhallituksessa

Valtuuston periaatepäätöksen mukaisesti kansliapäällikkö toimii kaupunginhallituksen esittelijänä. Kansliapäällikkö voi siirtää esittelytehtävän alaiselleen viranhaltijalle.

Periaatepäätöksen mukaisesti pormestariston kansliapäällikölle antaman esittelylupakäytännön vaihtoehtoja selvitettiin uudistuksen valmistelussa. Muodollisimpana vaihtoehtona tarkasteltiin vaihtoehtoa, jossa perustetaan hallintosäännössä pormestaristo ja määritellään esittelyluvan antaminen pormestariston tehtäväksi. Pormestaristosta tulisi toimielin, jonka suhde kaupunginhallitukseen tulisi määriteltäväksi. Menettely arvioitiin raskaaksi, koska oletettavasti esittelylupien erimielisyydet ovat poikkeustapauksia. Toisena vaihtoehtona tarkasteltiin esittelylupaa yksin pormestarin tehtävänä. Tässä vaihtoehdossa valtuuston päätökseen sisältyvä ajatus pormestaristosta ei läpinäkyvästi toteudu.

Esittelylupa esitetään toteutettavaksi menettelytapana niin, että esittelyluvan antamista ei määritellä hallintosäännössä. Esittelyluvan menette-

lytavat voidaan määritellä myöhemmin laadittavissa käytäntösäännöissä. Käytännön toimintatapana voisi olla esimerkiksi listapalaveri, jossa pormestari, apulaispormestarit ja kaupunginhallituksen esittelijänä toimiva kansliapäällikkö käyvät läpi listalle tulossa olevat asiat. Jos listapalaverissa ilmenee, ettei esitys vastaa pormestarin tai apulaispormestarin kantaa, pormestari voi ottaa asian esiteltäväkseen tai määrätä esittelijän. Hallintosääntöesityksessä pormestarin tehtäviin sisältyy, että pormestari voi ottaa asian esiteltäväkseen.

Lisäksi otetaan käyttöön käytäntö, jossa asiassa, josta toimialan luottamuselin on tehnyt päätöksen tai joka liittyy suoraan apulaispormestarin tai pormestarin omaan toimivaltaan ja joka etenee kaupunginhallituksen tai sen jaoston päätettäväksi, kansliapäällikkö tarvitsee vastaavan pormestarin tai apulaispormestarin luvan esitelläkseen asian kaupunginhallitukselle tai sen jaostolle. Tällaisessa kysymyksessä apulaispormestari voi perustellusta syystä vaihtaa esittelijäksi toimialajohtajan. Menettely määritellään tarkemmin käytäntösäännöissä. Hallintosääntö mahdollistaa tällaisen rajatun esittelyoikeuden toimialajohtajille kaupunginhallituksessa.

Esittelyluvan vaihtoehtoja selvitettyä on hyödynnetty mm. valtioneuvoston käytäntöjä.

Valtioneuvoston osalta ministerin käsikirjan mukaan esittelylupa ei ole ehdoton:

”Esittelijä voi silloin, kun asian esittelemiselle on säädetty erityinen määräaika esimerkiksi eduskunnan vastausten esittelyyn liittyvästä tai muusta erityisestä syystä, jakaa esittelylistan ilman ministerin antamaa jakolupaa. Tällaisessa tapauksessa kysymyksen siitä, otetaanko asia yleisistunnossa käsiteltäväksi, ratkaisee valtioneuvosto.”

Muut toimielimet: neuvottelukunnat ja toimikunnat

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä (nuorisovaltuusto) (26 §), vanhuseuvosto (27 §) ja vammaisneuvosto (28 §).

Tässä päätösehdotuksessa ei pääosin linjata muiden neuvottelukuntien ja toimikuntien kokonaisuutta. Neuvottelukuntien ja toimikuntien kokonaisuudesta valmistellaan esitys syksyllä 2016. Samassa yhteydessä esitetään osallisuus- ja vuorovaikutusmallin edellyttämät hallintosäännön määräykset ja muutokset Ruuti-järjestelmään.

Perustetaan digitalisaationeuvottelukunta, joka muun muassa seuraa tietotekniikkaohjelman laatimista, toimeenpanoa ja toteutumista, tekee ehdotuksia digitaalisten palveluiden periaatteista ja linjauksista ja antaa

22.06.2016

Kj/10

lausuntoja hankkeista. Digitalisaationeuvottelukuntaa on käsitelty edellä.

Strategiaprosessi

Helsingissä on ollut kaksi valtuustokautta käytössä valtuustokauden mittaisen strategiaohjelman malli.. Uuden kuntalain mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia (37 §), jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Helsingin nykyinen strategiaohjelmamalli on uuden kuntalain mukainen. Johtamisjärjestelmän uudistamisen olennainen osa on, että kunnallisvaalitulos ja demokraattinen päätöksenteko vaikuttavat kaupunkistrategian sisältöön.

Kuntalain mukaan kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

1. kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
2. palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
3. kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
4. omistajapolitiikka;
5. henkilöstöpolitiikka;
6. kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Kuntastrategia edellyttää valmistelua, jossa riittävästi ja asianmukaisesti hankitaan tarpeelliset tiedot sekä selvitykset kuntastrategiassa huomioon otettavista asioista.

Hallintosäännössä käytetään termiä kaupunkistrategia.

Kaupunkistrategian valmistelu

Reunaehtoina kaupunkistrategian 2017–2021 valmisteluun on, että kaupunkistrategiasta on tarkoituksenmukaista päättää valtuustokauden alussa. Koska valtuusto aloittaa kesäkuun 2017 alussa, tulisi kaupunkistrategiasta päättää mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, mikäli halutaan sen vaikuttavan talousarvion 2018 valmisteluun ja päätöksentekoon.

22.06.2016

Kj/10

Haasteena on valtuuston aloittaminen kesällä. Nykymallin mukainen strategiavalmistelu merkitsee esim. valtuustoseminaarin järjestämistä kesäkuun lopussa tai elokuussa, jotta kaupunkistrategiasta päättäminen on mahdollista syys-lokakuussa. Pidempi valtuuston strategiavalmistelu mahdollistaa syvemmän käsittelyn. Myöhempi päätöksenteko merkitsee, että strategia ei vaikuta linjaavasti talousarvioon 2018.

Yhteensovittavaksi tulee myös vuoden 2018 talousarvion valmisteluprosessi ja aikataulu.

Käytännesäännöt

Johtamisjärjestelmän uudistamisen tuloksena sekä poliittinen että ammatillinen johtaminen muuttuvat. Muutos vaikuttaa mm. toimielinten, luottamushenkilöjohdon ja viranhaltijajohdon työnjakoon. Muutostilanteessa tulee panostaa hyvän kulttuurin synnyttämiseen sekä poliittisten toimijoiden kesken että poliittisen johdon ja ylimmän virkamiesjohdon välillä.

Uuden johtamis- ja toimintakulttuurin luomisessa ja vakiinnuttamisessa yhtenä keinona luodaan uuteen johtamisjärjestelmään hallintosääntöä täydentävät ns. käytännesäännöt.

Poliittiseen johtamiseen on vuosien saatossa muodostunut erilaisia dokumentoimattomia menettelytapoja ja käytäntöjä. Käytännesääntöihin voidaan dokumentoida Helsingissä käytössä olevat menettelytavat sekä sopia mm. kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen kokouksia täydentävistä työskentelytavoista.

Käytännesäännöissä voidaan sopia esimerkiksi

- hyvän hallitustyöskentelyn pelisäännöistä tai toimintatavoista
- arviointimenettelyistä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen työn kehittämiseksi
- esittelyluvan menettelytavoista ja listakokouskäytännöistä
- pormestariston toimintatavoista.

Käytännesäännöt täydentävät tarpeen mukaan myös kansliapäällikön johtajasopimusta.

Valtiolla edellisellä hallituskaudella käytännesäännöt käsiteltiin hallituksen iltakoulussa 21.5.2014 ja ne hyväksyttiin käytettäväksi. Niiden keskeisenä tavoitteena oli selkiyttää poliittisen ja virkamiesten toiminnan vastuita koko valtioneuvoston ja yksittäisten ministeriöiden toiminnassa sekä poliittisen päätöksenteon ja virkamiesvalmistelun sekä toimeenpanon laadun parantaminen.

Käytännesäännöt on mahdollista valmistella, kun uuden johtamisjärjestelmän keskeiset ratkaisut on päätetty. Jatkovalmisteluna asiassa kaupunginhallituksen johtamisen jaosto voi valmistella talven 2016–17 aikana käytännesäännöt, jotka esimerkiksi merkittäisiin tiedoksi johtamisen jaostossa tai kaupunginhallituksessa. Käytännesäännöt olisivat näin eräänlainen johtamisjärjestelmän uudistamisesta päättäneen luottamushenkilöjohdon tiekartta luottamushenkilöiden ja viranhaltijajohdon toiminnan pelisäännöistä tulevan luottamushenkilöjohdon hyödynnettäväksi.

Pormestarin ja apulaispormestareiden palkat ja muiden luottamushenkilöiden palkkiot

Pormestari toimii kaupunginhallituksen puheenjohtajana ja apulaispormestarit toimialalautakuntien puheenjohtajina sekä kaupunginhallituksen jäseninä. Pormestari ja apulaispormestarit ovat päätoimisia luottamushenkilöitä.

Pormestarin palkan lähtökohtia arvioitaessa voi nykyinen kaupunginjohtajan palkka olla mahdollinen lähtökohta pormestarin palkkatasolle. Vertailu valtion ja muiden kaupunkien palkkatasoon mahdollistaa arvioinnin vastaavaksi arvioituihin tehtäviin.

Nykyinen apulaiskaupunginjohtajan palkka on mahdollinen lähtökohta apulaispormestarin palkkatasolle. Apulaispormestarin tehtävä on kuitenkin uusi ja suoria vertailukohtia ei ole.

Pormestarin ja apulaispormestareiden palkkaus on arvioitava myös suhteessa viranhaltijajohdon palkkatasoon.

Valtuuston periaatepäätöksen mukaisesti kaupunginhallitusryhmien mahdollisuus osallistua täysipainoisesti kaupunginhallituksen työskentelyyn turvataan jatkovalmistelussa. Tarkasteltavaksi tulee luottamushenkilöiden palkkiosääntö.

Laissa ei edellytetä, että hallintosäännössä olisi määräyksiä luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista. Päätös voi olla siis myös erillinen eli nykyistä luottamushenkilöiden palkkiosääntöä vastaava.

Kaupunginhallitusryhmien työskentelyyn vaikuttaa, että kaupunginhallituksessa on viisi päätoimista ja kymmenen sivutoimista luottamushenkilöä. Sivutoimisten jäsenten toimintaedellytykset on turvattava. Tämä tarkoittaa riittävän suurta kokous- ja/tai vuosipalkkiota. Tyhjentävää kuntalain 33.2 §:n luetteloa päätoimisista tai osa-aikaisista luottamushenkilöistä ei tule kuitenkaan kiertää suurilla vuosipalkkioilla. Lisäksi on otettava huomioon, että luottamushenkilön ansionmenetys tulee korvattavaksi kokousten yms. ajalta.

Toimialalautakunta on uusi toimielin kaupungin kokonaisuudessa. Se on toimijana vahvempi kuin nykyisessä palkkiosäännössä vaativiksi lautakunniksi katsotut lautakunnat. Ottaen huomioon toimialalautakuntien aiempaa laajemman tehtäväkentän tulee nämäkin palkkiot arvioida uudelleen.

Esitys pormestarin ja apulaispormestareiden palkkauksesta ja luottamushenkilöiden palkkioista on tarkoitus tuoda valtuuston päätettäväksi syyskaudella 2016.

Kaupunginjohtajaa ja apulaiskaupunginjohtajaa koskevat virkajärjestelyt

Esitettävän hallintosäännön hyväksyminen merkitsee, että kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien virat lakkautetaan 1.6.2017 alkaen.

Kuntalain 41 §:n 4 momenttiin sisältyy säännökset kaupunginjohtajan asemasta siirryttäessä pormestariin. Jos kaupunginjohtajan virka on täytettynä pormestarin toimikauden alkaessa, valtuusto siirtää viranhaltijan soveltuvaan toiseen virkaan tai työsopimussuhteeseen jäljellä olevaksi määrääjäksi. Palvelussuhteen edut eivät saa olla epäedullisemmat kuin kaupunginjohtajan virkaan kuuluneet edut. Tämä tarkoittaa sitä, että kaupunginjohtajalle tulee tarjota uutta virkaa tai työsuhteista tehtävää nykyisillä palvelussuhteen ehdoilla.

Apulaiskaupunginjohtajien asemasta ei ole vastaavaa nimenomaista säännöstä. Heihin sovelletaan samoja periaatteita kuin muihin viranhaltijoihin. Nykyisen kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtaja virkasuhde päättyy 30.6.2017, rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan virkasuhde päättyy 1.9.2017 ja sivistystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan virkasuhde päättyy 31.5.2019. Kaupunginjohtajan virkasuhde päättyy 31.5.2019. Sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan virka on avoimena johtamisjärjestelmäuudistuksen voimaan tullessa.

Kansliapäällikkö, toimialajohtajat ja palvelukokonaisuuksien johtavat viranhaltijat

Esitetyssä organisaatiossa johtavia viranhaltijoita ovat keskushallinnossa kansliapäällikkö, osastojen päälliköt, tarkastusjohtaja ja keskushallinnon liikelaitosten toimitusjohtajat.

Toimialoilla johtavia viranhaltijoita ovat toimialajohtajat, palvelukokonaisuuksien johtajat ja toimialojen hallintojohtajat, pelastuskomentaja ja liikenneliikelaitoksen johtaja.

Kansliapäällikön tehtäväkokonaisuus muodostuu seuraavasti:

- valtuuston 16.3.2016 päätöksessä todetut tehtävät: kaupunginhallituksen esittelijä, toimialajohtajien esimies, keskushallinnon johtaja
- voimassa olevasta kaupunginhallituksen johtosäännöstä kaupunginjohtajan tehtävistä kansliapäällikölle siirrettävät tehtävät ja kaupunginkanslian johtosäännöstä kansliapäällikön tehtävät
- uuden keskushallinnon muodostumisesta seuraavat tehtävät: keskushallinnon liikelaitosten toimitusjohtajien esimiestehtävät sekä uuden laajemman kanslian johtotehtävät

Toimialajohtajan tehtäväkokonaisuudet muodostuvat seuraavasti:

- valtuuston 16.3.2016 päätöksessä todetut tehtävät: toimialalautakunnan esittelijä ja toimialan johtaminen. Toimialajohtajat ovat esittelijöinä itsenäisiä.
- voimassa olevista johtosäännöistä virastopäälliköiden tehtävistä toimialajohtajalle yhdistettävät usean virastopäällikön tehtävät
- kaupunginhallituksen johtosäännöstä apulaiskaupunginjohtajan tehtävistä toimialajohtajalle siirrettävä esimiestehtävä

Palvelukokonaisuuksien johtajien, liikelaitosten johtajien ja pelastuskommentajan johtajien tehtävät muodostuvat uuden organisaation mukaisesti. Erityistä toimivaltaa tarkennetaan jatkovalmistelussa.

Ylimmän johdon kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto sekä kokemusta johtamistehtävissä.

Palvelukokonaisuuden johtajan, liikelaitoksen johtajan ja pelastuskommentajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto sekä kokemusta johtamistehtävissä. Lisäksi on otettava huomioon se, mitä kelpoisuusehdoista on erikseen säädetty tai määrätty.

Kelpoisuusvaatimuksia on pyritty yhdenmukaistamaan ja ottamaan huomioon jo uusimpiin johtosääntöihin kirjatut johtajan kelpoisuusvaatimukset. Kaupunginvaltuuston päätöksellä otettavan ylimmän johdon; kansliapäällikön, toimialajohtajien ja tarkastusjohtajan kelpoisuusvaatimukset ovat ns. yleisjohtajan koulutusta ja johtamiskokemusta koskevat. Muuhun kuin ylimpään johtoon kuuluvien johtajien kelpoisuusvaatimuksissa on huomioitu mahdolliset laista tai muista määräyksistä tulevat erityisvaatimukset.

Kansliapäällikön ja toimialajohtajien virkasuhteen muoto ja esimies-alaisuus

Kansliapäällikkö otetaan virkasuhteeseen enintään seitsemän vuoden määräajaksi. Toimialajohtajat otetaan virkasuhteeseen enintään seitsemän vuoden määräajaksi.

Pääsääntönä on viranhaltijan ottaminen virkasuhteeseen toistaiseksi, vain laissa tai asetuksessa erikseen säädetyissä tapauksissa viranhaltija voidaan ottaa määräajaksi. Määräaikaisuus on mahdollista mm., jos sille on tehtävän luonteesta johtuva peruste, esimerkiksi se, että kyseessä on johtava tehtävä, jollaiseksi kunnallista viranhaltijalakia koskevassa hallituksen esityksessä on mainittu apulaiskunnanjohtajien virat.

Kansliapäällikön tehtävä on vastuultaan ja vaikuttavuudeltaan verrattavissa kunnanjohtajan tehtävään. Kansliapäällikkö toimii kaikkien kaupungin toimialojen ylimpänä viranhaltijana ja kaupunginhallituksen esittelijänä. Toimialajohtajat toimivat toimialojen ylimpinä viranhaltijoina ja lautakuntien esittelijöinä.

Pitkällä, seitsemän vuoden määräaikaisuudella yhtäältä turvataan jatkuvuus kaupungin hallinnossa ja toisaalta mahdollistetaan sellainen ylimmän johdon uudistuminen, jota on pidettävä perusteltuna kaupungin toimintaympäristön muutokseen ja kaupunkikehityksen uusiin haasteisiin vastaamisen kannalta.

Valtuuston päätöksessä 16.3.2016 todettiin, että jatkovalmistelussa on selvitettävä, voivatko toimialajohtajat olla substanssiasioissa vastuussa suoraan apulaispormestarille ja toimialalautakunnalle. Lisäksi todettiin, että esimies-alaisuudet määrittyvät pääasiallisesti tarkempien hallinto- ja johtosääntöjen valmistelun yhteydessä.

Selvityksessä on tulkittu substanssiasioissa vastuussa olemisen tarkoitettavan esimies-alaisuutta ja siihen liittyvää määräysten antamista.

Apulaispormestari on luottamushenkilö ja puheenjohtajana osa lautakuntaa, joten apulaispormestari ei voi yksin määrätä viranhaltijaa. Lautakunta ei kollektiivina voi olla esimies.

Ainoa luottamushenkilön suora määräämisoikeus viranhaltijaan on pormestarilla kansliapäällikköön. Pormestari on luottamushenkilö, mutta samalla johtaa kaupunkia kaupunginjohtajan sijasta.

Valtuuston periaatepäätöksen mukaisesti kansliapäällikkö on toimialajohtajien esimies.

Kansliapäällikön johtajasopimus

Kansliapäällikön viranhoitomääräystä täydennetään valtuuston periaatepäätöksen mukaisesti johtajasopimuksella.

Kuntalain 42 § määrää kunnan ja kunnanjohtajan johtajasopimuksesta. Laki ei koske kansliapäällikköä, mutta lainsäädäntöä on hyödynnetty johtajasopimuksen valmistelussa. Kunnanjohtajan johtajasopimukseen

voidaan ottaa määräyksiä kunnanjohtajan ja kunnanhallituksen puheenjohtajan työnjaosta. Kunnanjohtajan johtajasopimukseen voidaan ottaa määräyksiä menettelytavoista, joilla kunnanjohtajan viran hoitamiseen liittyvät erimielisyydet ratkaistaan 43 §:ssä tarkoitetun menettelyn sijasta. Johtajasopimuksessa voidaan sopia kunnanjohtajalle maksettavasta erokorvauksesta, jolloin sopimuksen hyväksyy valtuusto.

Estettä johtajasopimuksen tekemiselle kansliapäällikön kanssa ei ole.

Kuntalain 43 §:n erityissäännös kunnanjohtajan irtisanomisesta/siirrotta luottamuspuolan johdosta ei ole sovellettavissa muihin viranhaltijoihin. Kansliapäällikön osalta voivat kyseeseen tulla vain laissa tarkoitetut irtisanomisperusteet.

Johtajasopimus voidaan tehdä vapaaehtoisen irtisanoutumisen ehdoista, mutta se on kieltäytymistilanteessa vailla vaikutusta.

Kansliapäällikölle laaditaan johtajasopimus, jossa mainitaan vapaaehtoisen irtisanoutumisen ehdoista, mitä ko. tilanteessa korvattaisiin, kokonaispalkasta ja palkantarkistusperusteesta.

Hallintosääntö määrittää kansliapäällikön tehtävät, toimivallan ja kelpoisuudet. Kansliapäällikön palvelussuhteen ehdot määräytyvät kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen perusteella. Johtajasopimuksella ei voida huonontaa kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräyksiä.

Viranhoitomääräyksen antaa kaupunginhallitus kaupunginvaltuuston valintapäätöksen täytäntöönpanotoimenpiteenä. Johtajasopimuksen ja viranhoitomääräyksen tulee olla keskenään sopusoinnussa ja niiden tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus.

Johtajasopimuksessa voidaan tarkentaa kansliapäällikön ja poliittisen johdon työnjakoa. Johtajasopimuksessa voidaan sopia miten kansliapäällikölle asetetaan tavoitteita ja miten tavoitteiden toteutumista arvioidaan.

Johdon valinta

Toimialajohto on tarkoitus valita vuoden 2016 aikana, jotta se voi aloittaa työskentelyn vuoden 2016 lopulla ja valmistella uutta organisaatiota.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, perustaa virat ja valtuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä kehottaa kaupunginkansliaa huolehtimaan kansliapäällikön ja toimialajohtajien virkojen laittamisesta julkiseen haakuun.

Muun johdon virkojen osalta täyttömenettelystä päätetään erikseen uudistuksen edetessä. Täyttömenettelystä päättää virkaan ottava toimielin.

On tarkoituksenmukaista, että uuteen organisaatioon perustettavat uudet virat ja tehtävät täytetään pääsäännön mukaan sisäisesti. Samassa yhteydessä päätetään tarvittavista virkajärjestelyistä siten, että ne tulevat voimaan 1.6.2017.

Henkilöstöperiaatteet

Kaupunginvaltuuston hyväksymän (24.4.2013) strategiaohjelman mukaan vakinaisen henkilöstön palvelussuhde turvataan, jos työ organisaatiomuutoksen vuoksi loppuu. Palvelussuhteen turvaaminen edellyttää henkilöstöltä valmiutta siirtyä tarvittaessa tehtävästä toiseen. Tätä periaatetta noudatetaan johtamisjärjestelmä uudistuksessa. Tehtäväjärjestelyissä noudatetaan lisäksi voimassa olevia kaupunginhallituksen hyväksymiä uudelleensijoituksen periaatteita.

Uuteen organisaatioon perustettavat uudet virat ja tehtävät täytetään pääsäännön mukaan sisäisesti, ellei valitseva viranomais toisin päättä. Kun tehtävät täytetään sisäisesti, kohdennetaan ns. ilmoittautumismenettely aiemmin vastaavissa tehtävissä toimineille henkilöille.

Henkilöstösuunnittelulla varmistetaan, että jokaisella on paikka uudessa organisaatiossa. Henkilöstösuunnitelmat valmistellaan nykyisissä vi-rastoissa ja liikelaitoksissa kaupunginkanslian erillisen ohjeen pohjalta.

Kaupungin täyttölupaohjeissa on ennakoitu muutosta ja linjattu siten, että erityisesti ylemmät esimiestehtävät sekä hallinto- ja muut tukipalvelutehtävät voidaan täyttää vain määräaikaisesti tässä vaiheessa. Myös em. tehtäväryhmien sijaisuudet tulee täyttää enintään 31.5.2017 saakka.

Muut tehtävät täytetään toiminnallisten tarpeiden mukaisesti täyttölupamenettelyä noudattaen.

Pääosa henkilöstöstä tulee jatkamaan entisissä tehtävissään uudessa organisaatiossa. Suurimmat muutokset koskevat johtotehtävissä sekä hallinto- ja tukipalveluissa toimivia henkilöitä. Mihin uuden organisaation rakenteeseen nykyiset yksiköt, työyhteisöt ja tiimit sijoittuvat, selviää viimeistään vuoden 2017 alkupuolella.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on valtuuston tehtyä päätöksen hallintosäännöstä, kehottaa kaupunginkansliaa tarkentamaan täyttömenettelyä ja virkajärjestelyjä valmistelun edetessä syyskauden 2016 alussa.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Yhteistoiminta

Johtamisjärjestelmäuudistukselle on laadittu kaupunkitasoinen yhteistoimintasuunnitelma, jota tarkennetaan valmistelun ja päätöksenteon edetessä. Valmisteluvaiheen asiasisältö ratkaisee, missä yhteistoimintaa kulloinkin toteutetaan.

Uudistuksen valmistelu ja henkilöstöperiaatteiden käsittely toteutetaan kaupungin yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Yhteistoiminnan tarkoituksena on antaa henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa uudistukseen ja sen valmisteluun ennen päätöksentekoa. Yhteistoimintaa toteutetaan sekä edustuksellisesti kaupungin yhteistoimintaelimissä että suoraan niissä yksiköissä ja niiden henkilöiden kanssa, joita muutos koskee. Yhteistoiminnassa käsitellään uudistuksen perustelut, valmistelun aikataulut, vaihtoehdot ja vaikutukset.

Kevään 2016 valmistelussa (toimialat, palvelukokonaisuudet ja hallintosääntö) yhteistoimintaa on toteutettu yhteistoimintaelimissä. Kaupungin henkilöstötoimikunta on toiminut muutoksen seurantaryhmänä. Kun jatkovalmistelussa edetään alaorganisaatorakenteen muodostamiseen, siirtyy yhteistoiminnan painopiste virastoihin ja työyksiköihin, joissa muutosta käsitellään henkilöstön kanssa tarkemmin. Keskitetyllä viestinnällä on varmistettu, että jokainen yksikkö saa tietoa uudistuksen valmistelun etenemisestä ja aikatauluista.

Yhteistoimintasuunnitelman mukaisesti kaupunginjohtajan esitystä hallintosäännöksi kaupunginhallitukselle 6.6.2016 käsitellään yhteistoimintamenettelyssä. Yhteistoimintasuunnitelman 16.5.2016 tarkennettu aikataulu touko-kesäkuulle on toimitettu virastoille ja liikelaitoksille sekä julkaistu kaupungin Helmi-intrassa. Ajalla 2.6.-8.6.2016 yhteistoimintakäsittely toteutetaan kaupungin ylimmän johdon tilaisuudessa, virastojen hallinto- ja tukipalveluyksiköissä sekä virastojen ja liikelaitosten henkilöstötoimikunnissa tai vastaavissa yhteistoimintaelimissä. Kaupungin henkilöstötoimikunta antaa 10.6.2016 lausunnon kaupunginhallitukselle.

Varautuminen tietojärjestelmiä koskeviin muutoksiin

Kanslian toimesta on arvioitu organisaatiouudistuksen toteuttamisen mahdollisuus keskitettyjen tietojärjestelmien näkökulmasta. Tehdyn arvioinnin pohjalta ei ole ilmennyt ehdottomia esteitä siirtyä uuteen organisaatorakenteeseen 1.6.2017 lukien.

ICT:hen kohdistuvien muutosten suunnittelussa ja toteutuksessa ensisijainen tavoite on toiminnan ja palvelujen jatkuvuuden turvaaminen. Kaikki tietojärjestelmiin kohdistuvat muutokset eivät ole kriittisiä toteuttaa 1.6.2017 mennessä ja ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan vain

ne muutokset, jotka ovat kriittisiä toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi. Ensimmäisessä vaiheessa ei tehdä järjestelmien sulauttamisia, laajenuksia tai tuleville toimialoille muodostuvien tietojärjestelmien päällekkäisyyksien karsimista.

ICT:n muutostarve korostuu kolmella osa-alueella: kaupungin tietotekniikan perusinfrastruktuurissa, kaupungin keskistetyissä tietojärjestelmissä sekä hallintokuntien tuki- ja ydintoimintojen tietojärjestelmissä.

Perusinfrastruktuurin ja keskitettyjen tietojärjestelmien muutosten hallinta ja toteuttaminen on kriittisintä kaupungin perustoimintojen jatkuvuuden kannalta. Näiden muutosten toteuttaminen on kaupunginkanslian vastuulla ja kaupunginkanslia myös vastaa näiden muutosten kustannuksista ja budjetoinnista. Muutostöihin on varattu vuodelle 2017 n. 2,5 milj. euroa.

Virastot ja liikelaitokset ovat tunnistaneet tietojärjestelmäluetteloistaan ne järjestelmät, joihin kohdistuu muutostarpeita, sekä ne tietojärjestelmät, joiden muutokset on kriittistä toteuttaa 1.6.2017 mennessä toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi. Näiden muutostöiden toteutus on virastojen ja liikelaitosten vastuulla ja ne vastaavat omiin järjestelmiinsä ja niiden liittyviin tehtävien muutosten kustannuksista ja budjetoinnista talousarviotaamin puitteissa. Muutostöiden kustannukset tarkentuvat toukokuun 2016 aikana.

Kaupunginkansliaan muodostetaan ICT-muutoshankkeen koordinaatio-ryhmä, jonka puheenjohtaja on tietotekniikkapäällikkö ja jäseninä keskeisten kaupunkiyhteisten tukipalvelujärjestelmien omistajat sekä edustajat kultakin tulevalta toimialalta.

Tuleville toimialoille muodostetaan nykyisistä virastoista ICT-ryhmät, jotka koordinoivat ja toteuttavat toimialalle kuuluvat ICT-muutostyöt.

Uudistuksen toteutuksen välittömät kustannukset

Valtuuston 16.3.2016 hyväksyminen jatkovalmistelun periaatteiden mukaisesti uudistuksen tavoitteena on, että kaupungin toiminnan tuottavuus ja kustannustehokkuus paranevat. Valtuustokauden 2013–2017 osalta noudatetaan strategiaohjelman talous- ja tuottavuustavoitteita.

Johtamisjärjestelmän uudistamisen taloudellisista vaikutuksista oli valtuuston periaatepäätöksen 16.3.2016 perusteluissa tarkasteltu luottamushenkilöiden ja ylimmän johdon palkkoja ja palkkioita. Tavoitteena on, että luottamushenkilöiden ja ylimmän johdon palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma ei kasva.

22.06.2016

Kj/10

Edellä on todettu, että uudistuksesta aiheutuu tietojärjestelmiin tehtävistä muutoksista aiheutuvia kustannuksia.

Johtamisjärjestelmäuudistuksesta aiheutuu mm. nimenmuutoksia sekä luottamushenkilöelimiin että operatiiviseen organisaatioon. Näistä muutoksista aiheutuu viestintäkustannuksia.

Vaikutukset vuoden 2017 talousarvioon

Uusi valtuustokausi alkaa 1.6.2017. Talousarviovuoden 2017 talouden toteutumista käsittelee kaksi eri valtuustoa. Valtuustokauden vaihtumisen ajankohdan muutos ei kuitenkaan vaikuta talousarvion 2017 valmisteluun.

Nykyisellään kaupungin talousarvion rakenne noudattelee pääosiltaan virastorakennetta ja määrärahat toiminnoille on kohdennettu pääosin virastoittain. Esitetyssä toimialarakenteessa myös talousarvion rakenne muuttuu ja määrärahat toiminnoille kohdennetaan uudella tavalla.

Toimialarakenteeseen siirrytään uuden valtuuston aloittaessa kesken talousarviovuotta. Vuoden 2017 ensimmäiset viisi kuukautta on voimassa nykyinen organisaatio ja sen mukainen talousarvio. Kesäkuun 2017 alusta vuoden loppuun olisi voimassa uusi organisaatio ja uusi talousarviorakenne.

Vuoden 2017 talousarvio tulee valmisteltavaksi ja päätettäväksi nykyisen organisaation mukaan. Keväällä 2016 lauta- ja johtokunnat esittävät talousarvionsa normaalisti vuodelle 2017 ja talousarviosta päätetään marraskuussa 2016 koko vuodelle 2017. Ennen toimialarakenteen käyttöönottoa tullaan kevään 2017 aikana kaupunginvaltuustossa päättämään talousarvion muutoksista uuden organisaation mukaiseksi. Kevään 2017 aikana valmistellaan kaupunginvaltuustolle ehdotus teknisiksi talousarviomuutoksiksi, joissa määrärahat siirretään uuteen 1.6. aloittavaan organisaatioon ja määritellään uuden organisaation sitovat määrärahakohdat.

Voimaantulo ja siirtymävaiheen tehtävät

Uusi johtamisjärjestelmä, pormestarimalli, lautakuntarakenne ja toimialamalli otetaan käyttöön 1.6.2017.

Hallintosäännön johtamista koskevat osat tulevat voimaan 1.6.2017.

Kaupungin toiminta jatkuu voimassaolevien johtosäntöjen mukaisesti vuoden 2017 toukokuun loppuun saakka. Nykyiset toimielimet käsittelevät ja päättävät nykyisten virastojen toimintaan liittyvistä johtosäännöissä olevista kunkin toimielimeen päätösvaltaan kuuluvista asioista.

22.06.2016

Kj/10

Ennen hallintosäännön voimaantuloa on tarpeen ryhtyä hallintosäännön täytäntöönpanemiseksi välttämättömiin toimenpiteisiin. Näitä toimenpiteitä ovat mm. toimialojen yksityiskohtaisesta organisaatorakenteesta päättäminen. Nämä päätökset on muutostilanteessa mahdollista tehdä kaupunginhallituksen johtamisen jaostossa. Menettely on vastaava kuin sosiaaliviraston ja terveystieteiden yhdistämisessä, jossa tulevaa organisaatiota koskevia päätöksiä teki kaupunginhallituksen väliaikainen sosiaali- ja terveystieteiden jaosto.

Lisäksi ennen hallintosäännön voimaantuloa vuoden 2017 puolella on tarpeen tehdä välttämättömiä hallintosäännön toimeenpanoon liittyviä päätöksiä, jotka on hallintosäännössä määritelty kansliapäällikön tai toimialajohtajien tehtäväksi. Nämä voivat olla esim. henkilöstöpäätöksiä, toimivallan delegointeja tai muita toimintatapoihin liittyviä päätöksiä. Tämän vuoksi on tarpeen päättää, että kansliapäällikön ja toimialajohtajien virkaan valittavat viranhaltijat voivat tehdä toimivaltaansa kuuluvia liittyviä päätöksiä ennen 1.6.2017. Vastaava ennakoiva toimivalta määriteltiin hallintokeskuksen, henkilöstökeskuksen ja talous- ja suunnittelukeskuksen yhdistämisessä tulevalle kansliapäällikölle.

Uusi valtuusto järjestäytyy kesäkuussa 2017, valitsee pormestarin, apulaispormestarin ja kaupunginhallituksen sekä valitsee uudet lautaja johtokunnat.

Hallintosäännön yksityiskohtaiset perustelut

Yksityiskohtaisissa perusteluissa kuvataan keskeiset muutokset joita uuteen hallintosääntöön on tehty verrattuna voimassa oleviin johtosääntöihin. Laajempi hallintosäännön määräysten taustoja ja perusteluja koskeva muistio valmistellaan erikseen syksyllä 2016.

I osa Johdanto

1 luku Yleiset määräykset

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Pykälässä kuvataan hallintosäännön sisältö ja tarkoitus kaupungin hallinnon järjestämisestä koskevana asiakirjana.

II osa Kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestäminen

2 luku Toimielimet

1 § Kaupunginvaltuusto

Valtuuston koko säilyy ennallaan 85 valtuutetussa.

2 § Kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallitusta koskeviin määräyksiin on tehty pormestarimallin edellyttämät muutokset.

Kaupunginhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä määrätään nykyisestä poiketen, että heidän tulee olla valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

3 § Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto

Uuden toimielimen, elinkeinojaoston tehtäväksi on määritelty elinkeino-, kilpailukyky-, maahanmuutto- ja työllisyyspolitiikan ohjaaminen. Puheenjohtajana toimii pormestari elinkeinojaoston ohjaamien asioiden strategisen merkityksen vuoksi. Jäsenet ja varajäsenet valitaan kaupunginhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä, jotta kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen ohjausrooli vahvistuu.

Jäsenmääräksi on elinkeinojaostolle ja kaikille jäljempänä mainituille muille jaostoille määrätty yhdeksän.

4 § Kaupunginhallituksen konsernijaosto

Voimassa olevassa kaupunginhallituksen johtosäännössä konsernijaoston tehtävissä on mainittu asioita, joihin ei sisälly varsinaista päätöksentekoa. Näistä tehtävistä muodostetaan hallintosääntöön konsernijaoston tehtäväkuvaus ja kyseiset kohdat poistetaan konsernijaoston toimivaltamääräyksistä:

1 tehdä esityksiä omistajapolitiikan linjauksista ja konserniohjauksen periaatteista sekä tytäryhteisöille ja -säätiöille asetettavista tavoitteista,

2 seurata, että ne yhteisöt, laitokset ja säätiöt, joissa kaupungilla on määräysvaltaa, toimivat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti, sekä huolehtia konsernivalvonnan toteuttamisesta,

3 käsitellä tytäryhteisöjen ja konserniin kuuluvien säätiöiden seurantaraportit ja muutoinkin seurata niiden toimintaa.

5 § Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 § mukaisesti valmistella kaupunginhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi.

Tarkastuslautakunnan esityksestä on tähän pykälään sisällytetty tarkastuslautakunnan toimintaa ja kokoonpanoa koskevat määräykset. Pykälän momenttien järjestystä on muutettu. Esityksen tekstisisältöön ei ole puututtu. Kyseessä ovat perustellut yhteensovittamistoimenpiteet hallintosäännön sisäisen johdonmukaisuuden toteuttamiseksi.

22.06.2016

Kj/10

Esityksen sisältöä koskevat perustelut sisältyvät tarkastuslautakunnan esitykseen (liite 2).

6 § Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on toimialalautakunta, joka huolehtii lähinnä nykyisten opetuslautakunnan ja varhaiskasvatuslautakunnan suomenkielisen työväenopiston ja ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan tehtävistä.

Lautakunnan puheenjohtajana toimii kasvatuksen ja koulutuksen toimialan apulaispormestari. Lautakunnassa on 13 jäsentä samoin kuin jäljempänä tulevissa muissa lautakunnissa.

Lautakunnan jäsenten ja varajäsenten joukossa on oltava vähintään kaksi suomenkielisen ja kaksi ruotsinkielisen kieliryhmän edustajaa, koska lautakunnan suomenkielisen jaoston ja ruotsinkielisen jaoston puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat valitaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenistä ja varajäsenistä.

Nykyisin opetuslautakunnan 11 jäsenestä yhdeksän on suomenkielisestä kieliryhmästä ja kaksi ruotsinkielisestä kieliryhmästä. Jatkossa lautakuntaan voi kuulua enemmän kuin kaksi ruotsinkielisen kieliryhmän edustajaa ja lautakuntaan voidaan valita myös muita kuin suomenkielisen tai ruotsinkielisen kieliryhmän edustajia.

7 § Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto

8 § Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto

Kuntalain 6 luvun 30 § 4 momentin mukaan kaksikielisessä kunnassa asetetaan opetustoimen hallintoon erillinen toimielin kumpaakin kieliryhmää varten taikka yhteinen toimielin, joka jakautuu kieliryhmiä varten jaostoihin. Jaoston jäsenet on valittava asianomaiseen kieliryhmään kuuluvista henkilöistä.

Tältä osin esitetään jatkettavaksi nykyistä käytäntöä, jonka mukaan opetustoimesta vastaavalla lautakunnalla on jaosto kumpaakin kieliryhmää varten.

Kuntalain 6 luvun 31 § 2 momentin mukaan valtuusto voi päättää, että jaoston jäseneksi, ei kuitenkin puheenjohtajaksi, voidaan valita muitakin kuin toimielimen jäseniä ja varajäseniä.

Tältä osin esitetään, että jaoston jäseneksi ja varajäseneksi voidaan valita muitakin kuin kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäseniä tai varajäseniä, mutta jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan on oltava lautakunnan jäseniä tai varajäseniä. Nykyisin suomenkielinen jaosto

koostuu opetuslautakunnan suomenkieliseen kieliryhmään kuuluvista jäsenistä. Jatkossa suomenkieliseen jaostoon voidaan valita myös muita kuin lautakunnan jäseniä tai varajäseniä.

9 § Kaupunkiympäristölautakunta

Pykälässä määrätään uudesta toimialalautakunnasta, jonka toimiala on muodostettu asuntolautakunnasta, asuntotuotantotoimikunnasta, kaupunkisuunnittelulautakunnasta, kiinteistölautakunnasta, rakennuslautakunnasta, yleisten töiden lautakunnasta, ympäristölautakunnasta sekä teknisen palvelun lautakunnan rakentamispalvelun ja tukkutorin toimialoista.

Lautakunnan puheenjohtajana toimii kaupunkiympäristön toimialan apulaispormestari.

10 § Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Pykälässä määrätään uudesta ympäristö- ja lupajaostosta.

11 § Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Pykälässä määrätään uudesta rakennusten ja yleisten alueiden jaostosta.

12 § Pelastuslautakunta

Pelastuslautakuntaan ei esitetä muutoksia. Kaupunginvaltuusto valitsee puheenjohtajan.

13 § Liikenneliikelaitoksen johtokunta

Liikenneliikelaitoksen johtokuntaan ei esitetä muutoksia verrattuna nykyiseen Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitoksen johtokuntaan. Kaupunginvaltuusto valitsee puheenjohtajan.

14 § Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Pykälässä määrätään uudesta toimialalautakunnasta, jonka toimiala on muodostettu kaupunginmuseon johtokunnasta, kaupunginorkesterin johtokunnasta, kulttuuri- ja kirjastolautakunnasta, liikuntalautakunnasta, nuorisolautakunnasta ja taidemuseon johtokunnasta.

Lautakunnan puheenjohtajana toimii kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan apulaispormestari.

15 § Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuurijaosto

16 § Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto

17 § Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisajaosto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalla on kolme jaostoa.

18 § Sosiaali- ja terveyslautakunta

Pykälässä määrätään uudesta toimialalautakunnasta, jonka tehtävät ovat nykyisen sosiaali- ja terveyslautakunnan mukaiset.

Lautakunnan jäsenistä vähintään yksi ja hänen varajäsenensä on ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

Lautakunnan puheenjohtajana toimii sosiaali- ja terveystoimialan apulaispormestari.

19 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

Pykälässä määrätään uudesta sosiaali- ja terveyslautakunnan jaostosta.

Jaoston tehtäviksi on määritelty ne tehtävät, joista tällä hetkellä vastaavat sosiaali- ja terveyslautakunnan ensimmäinen, toinen ja kolmas jaosto. Jaostojen tehtävien yhdistämisen taustalla on perustoimeentulotuen siirtyminen Kelan hoidettavaksi. Myöntämisen ja maksamisen lisäksi Kelan tehtäväksi siirtyy myös muutoksenhaku perustoimeentulotuen osalta. Tämä merkitsee jaostojen käsiteltäväksi saapuvien muutoksenhakujen vähentymistä erityisesti ensimmäisessä ja kolmannessa jaostossa. Jaostojen yhdistämisen tarkoituksena on paitsi taata muutoksenhakujen käsittelyn tehokkuus, myös turvata kuntalaisten oikeusasemaa edistämällä jokaisen oikeutta saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä. Jaostojen yhdistäminen edistää myös toiminnan yhdenmukaisuutta.

20 § Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta

Muutoksena nykyiseen on johtokunnan koon pienentäminen yhdeksästä jäsenestä viiteen.

21 § Taloushallintoliikelaitoksen johtokunta

Johtokuntaan ei esitetä muutoksia.

22 § Työterveysliikelaitoksen johtokunta

Johtokuntaan ei esitetä muutoksia.

3 luku Pormestari ja apulaispormestarit

1 § Pormestari

22.06.2016

Kj/10

Kuntalain mukaan pormestari johtaa kaupunkia kaupunginjohtajan sijasta.

Nykyisen kaupunginhallituksen johtosäännön mukaan kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan tehtävänä on kunkin toimialallaan johtaa, valvoa ja kehittää kaupungin hallintoa sekä vastata siitä, että asetetut tavoitteet saavutetaan. Kaupunginjohtajan tehtävänkuvauksesta on siirretty soveltuvin osin pormestarin tehtävänkuvaukseksi se, että hän johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Uusia määräyksiä ovat se, että pormestari on päätoiminen luottamushenkilö ja että pormestari valitaan valtuutettujen ja varavaltuutettujen keskuudesta. Tällä tavoin kuntavaalien tulos heijastuu kaupungin johtoon.

2 § Apulaispormestarit

Määräykset ovat uusia.

Apulaispormestari toimii oman toimialansa toimialalautakunnan puheenjohtajana. Apulaispormestareita on neljä.

Apulaispormestari on päätoiminen luottamushenkilö. Apulaispormestarit valitaan valtuutettujen ja varavaltuutettujen keskuudesta, jotta kuntavaalien tulos heijastuu kaupungin johtoon.

3 § Pormestarin ja apulaispormestarien sijaisuudet

Jatkovalmisteluun.

4 luku Keskushallinto, tarkastusvirasto ja toimialat

1 § Keskushallinto

Keskushallinto muodostuu kaupunginkansliasta ja kolmesta liikelaitoksesta.

2 § Kaupunginkanslia

Kaupunginkanslian tehtävät on muodostettu yhdistämällä nykyiset kaupunginkanslian, tietokeskuksen ja henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen tehtävät.

Lisäksi kaupunginkansliaan on yhdistetty hankintatoimen strategiset tehtävät hankintakeskuksesta.

Kaupunginkanslian rakenne pysyy nykyisenä muodostuen kuudesta osastosta.

Sisäinen tarkastus on siirretty talous- ja suunnitteluosastolta suoraan kansliapäällikön alaisuuteen.

Hallintosäännön 4 luvun 2 §:ssä mainittujen kaupunginkansliaa koskevien määräysten perustana on ollut kanslian nykyinen johtosääntö, johon on tehty seuraavat muutokset:

Elinkeino-osaston tehtäviin on lisätty innovaatio- ja kilpailukyky politiikkaa koskeva tehtävä, joka on aiemmin sisältynyt kanslian toimintasääntöön.

Hallinto-osaston tehtävissä on täsmennetty kaupungin hallintomenettelyn yleisen ohjauksen ja kehittämisen vastuuta sekä lisätty tehtäviin tietokeskuksesta hallinto-osastoon yhdistyvä keskusarkistoa koskeva tehtävä. Viimeksi mainitusta tehtävästä ja sen tulevaisuudesta päätetään jatkovalmistelussa.

Henkilöstöosaston tehtäviin on lisätty henkilöstön ja työyhteisöjen osaamisen kehittämistä koskeva tehtävä. Tämä kattaa Oiva Akatemian henkilöstöosastoon siirtyvät tehtävät.

Talous- ja suunnitteluosaston tehtäviin on lisätty tietokeskuksesta kansliaan yhdistyvät tilasto- ja tutkimustoimintaa ja sen koordinoimista koskevat tehtävät. Tehtävistä ja niiden tulevaisuudesta päätetään jatkovalmistelussa. Lisäksi osaston tehtäviin on lisätty hankintakeskuksesta osastoon yhdistyvä hankintatoimen tehtävä. Talous- ja suunnitteluosaston tehtäviin sisältyy hallinnon kehittäminen, jonka perusteella on mahdollista jatkovalmistelussa arvioida Oiva Akatemian tehtävien sijoittamista osaltaan myös talous- ja suunnitteluosastoon.

Sisäisen tarkastuksen siirrosta kansliapäällikön alaisuuteen johtuen talous- ja suunnitteluosaston tehtävistä on poistettu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan arviointia koskeva tehtävä.

Tietotekniikka- ja viestintäosaston tehtävissä on täsmennetty kaupungin tietohallinnon ohjaus- ja kehittämisvastuuta ja viestintäasioita.

Lisäksi kaupunginkansliaa koskevaan osioon on tehty vähäisiä lähinnä kirjoitusasuun liittyviä täsmennyksiä.

3 § Keskushallinnon liikelaitokset

Hallintosäännössä palvelukeskusliikelaitoksen palvelutoiminnan tukipalvelujen tuottamista koskevista tehtävistä on poistettu ruokahuolto-, siivous-, hyvinvointi- ja hoivapalveluja koskeva maininta. Palvelukeskusliikelaitoksen tehtävänä on huolehtia palvelutoiminnan tukipalvelujen tuottamisesta. Tähän sisältyy myös hankintakeskuksesta palvelu-

22.06.2016

Kj/10

keskusliikelaitokseen siirtyvät hankinnan varastotoiminnan logistiikka-palvelut.

Taloushallintoliikelaitoksen ja työterveysliikelaitoksen tehtäviin ei ole tehty muutoksia.

Liikelaitosten käyttönimien (Palvelukeskus Helsinki, Talpa, Työterveys Helsinki) mainitsemisesta hallintosäännössä luovutaan. Nimien käyttäminen on kuitenkin edelleen mahdollista.

4 § Tarkastusvirasto

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 § mukaisesti valmistella kaupunginhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi.

Tarkastuslautakunnan esityksestä on tähän pykälään sisällytetty tarkastusvirastoa koskevat määräykset. Esityksen tekstisisältöön ei ole puututtu. Kyseessä on perusteltu yhteensovittamistoimenpide hallintosäännön sisäisen johdonmukaisuuden toteuttamiseksi.

Esityksen sisältöä koskevat perustelut sisältyvät tarkastuslautakunnan esitykseen (liite 2).

5 § Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Toimiala on muodostettu yhdistämällä tehtävät nykyisistä opetusvirastosta ja varhaiskasvatusvirastosta sekä ruotsinkielisestä ja suomenkielisestä työväenopistosta. Pykälässä on kuvattu toimialan ja sen neljän palvelukokonaisuuden tehtävät.

6 § Kaupunkiympäristön toimiala

Toimiala on muodostettu yhdistämällä tehtävät nykyisistä kaupunkisuunnitteluvirastosta, kiinteistövirastosta, asuntotuotantotoimistosta, rakennusvirastosta, rakentamispalvelusta, tukkutorista, rakennusvalvontavirastosta ja ympäristökeskuksesta.

Pykälässä on kuvattu toimialan ja sen kolmen palvelukokonaisuuden tehtävät.

Toimialaan on yhdistetty liikuntaviraston ja pelastuslaitoksen rakennuttamistehtävät.

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluu lisäksi pelastuslaitos nykyisine tehtävineen ja liikenneliikelaitos nykyisine tehtävineen.

7 § Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Toimiala on muodostettu yhdistämällä tehtävät nykyisistä kaupunginkirjastosta, kaupunginmuseosta, kaupunginorkesterista, kulttuurikeskuksesta, liikuntavirastosta, nuorisoasiainkeskuksesta ja taidemuseosta.

Toimialan palvelukokonaisuudet ovat kulttuuri (sisältäen kulttuurikeskuksen, museot, orkesterin ja kirjaston), nuoriso ja liikunta.

8 § Sosiaali- ja terveystoimiala

Toimiala on muodostettu nykyisestä sosiaali- ja terveystoimialasta.

Pykälässä on kuvattu toimialan ja sen kolmen palvelukokonaisuuden tehtävät.

9 § Toimialojen hallinnot

Pykälässä on määritelty hallinnon järjestäminen. Kaikkien toimialojen hallintotoiminnot järjestetään yhdenmukaisesti, jotta uudistuksen periaatteiden mukaisesti kaupunkikokonaisuuden ohjattavuus paranee sekä kaupungin toiminnan tuottavuus ja kustannustehokkuus paranevat.

5 luku Johtavat viranhaltijat

Luvussa on määritelty keskushallinnon ja toimialojen johtavat viranhaltijat, näiden nimikkeet, johtamistehtävät, alaisuudet ja sijaistaminen.

Keskushallinnossa johtavia viranhaltijoita ovat kansliapäällikön lisäksi osastojen päälliköt ja liikelaitosten johtajat. Toimialoilla johtavia viranhaltijoita ovat toimialajohtaja, palvelukokonaisuuksien johtajat ja toimialojen hallintojohtajat. Kaupunkiympäristön toimialalla on lisäksi toimialan erityislainsäädäntöön perustuvia johtavia viranhaltijoita sekä pelastuslaitoksen ja liikenneliikelaitoksen johtaja.

1 § Johtavien viranhaltijoiden tehtävä

Pykälässä on määritelty johtavien viranhaltijoiden yleiset johtamistehtävät.

2 § Kansliapäällikkö

Pykälässä määrätään kansliapäällikön asemasta kaupungin ylimpänä viranhaltijana. Kansliapäällikkö nimitetään määräajaksi ja hänen kanssaan tehdään johtajasopimus.

3 § Kaupunginkanslian muut johtavat viranhaltijat

Kaupunginkanslian muut johtavat viranhaltijat ovat osastojen päälliköt eli samat kuin nykyisessä kaupunginkanslian johtosäännössä.

4 § Keskushallintoon kuuluvien liikelaitosten johtavat viranhaltijat

Palvelukeskusliikelaitoksen, taloushallintoliikelaitoksen ja työterveysliikelaitoksen toimitusjohtajat ovat vastaavat kuin nykyisissä johtosäännöissä.

5 § Tarkastusviraston johtavat viranhaltijat

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 § mukaisesti valmistella kaupunginhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi.

Tarkastuslautakunnan esityksestä on tähän pykälään sisällytetty tarkastusviraston johtavia viranhaltijoita koskevat määräykset.

Esityksen sisältöä koskevat perustelut sisältyvät tarkastuslautakunnan esitykseen (liite 2).

6 § Kasvatus- ja koulutustoimialan johtavat viranhaltijat

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan johtaja toimii kasvatus- ja koulutuslautakunnan, sen jaostojen sekä toimialan apulaispormestarin esittelijänä. Toimialajohtaja nimitetään määräajaksi.

Palvelukokonaisuuksia johtavat varhaiskasvatusjohtaja, perusopetusjohtaja ja [lukio- ja ammatillisen koulutuksen] johtaja sekä ruotsinkielisten palveluiden johtaja. Suomenkielisen työväenopiston sisällyttäminen lukio- ja ammatillisen koulutuksen palvelukokonaisuuteen edellyttää palvelukokonaisuuden nimen lisäksi myös palvelukokonaisuuden johtajan virkanimikkeen uutta arviointia jatkovalmistelussa.

7 § Kaupunkiympäristön toimialan johtavat viranhaltijat

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja toimii kaupunkiympäristölautakunnan, rakennusten ja yleisten alueiden jaoston ja toimialan apulaispormestarin esittelijänä. Toimialajohtaja nimitetään määräajaksi.

Palvelukokonaisuuksia johtavat maankäyttöjohtaja, kaupungininsinööri ja palvelujohtaja.

Rakennusvalvonnan tehtäviä johtava viranhaltija toimii ympäristö- ja lupajaoston esittelijänä rakennusvalvonta- ja rakennuslupa-asioissa.

Ympäristövalvonnan tehtäviä johtava viranhaltija toimii ympäristö- ja lupajaoston esittelijänä ympäristövalvonta- ja ympäristölupa-asioissa.

Rakennusvalvonnan ja ympäristövalvonnan johtavien viranhaltijoiden nimikkeet määritellään jatkovalmistelussa.

22.06.2016

Kj/10

Pelastuslaitosta johtaa pelastuskomentaja, joka toimii pelastuslautakunnan esittelijänä.

Liikenneliikelaitosta johtaa toimitusjohtaja, joka toimii liikenneliikelaitoksen johtokunnan esittelijänä.

8 § Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan johtavat viranhaltijat

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja toimii kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan, sen jaostojen sekä toimialan apulaispormestarin esittelijänä. Toimialajohtaja nimitetään määrääjäksi.

Palvelukokonaisuuksien johtajat ovat kulttuurijohtaja, liikuntajohtaja ja nuorisajohtaja.

9 § Sosiaali- ja terveystoimialan johtavat viranhaltijat

Sosiaali- ja terveystoimialan johtaja toimii sosiaali- ja terveyslautakunnan, sen jaoston sekä toimialan apulaispormestarin esittelijänä. Toimialajohtaja nimitetään määrääjäksi.

Palvelukokonaisuuksia johtavat perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja ja sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja.

10 § Johtavien viranhaltijoiden sijaisuudet

Pykälässä määrätään sijaisten määräämisestä.

Pykälään on sisällytetty myös tarkastuslautakunnan esitys tarkastusviraston johtavien viranhaltijoiden sijaisuuksista. Sikäli kuin tarkastuslautakunnan esitykseen sisältyvä viittaus ”henkilöihin”, jotka voidaan määrätä tarkastusviraston muiden johtavien viranhaltijoiden sijaisiksi tarkoittaa myös työsuhteisia henkilöitä, tarkastusvirastossa on huolehdittava myös tarpeellisten väliaikaisten viranhoitomääräysten antamisesta tällaisille henkilöille.

6 luku Kaupunkikonserni

1 § Kaupunkikonserni

Pykälässä on määritelty kaupunkikonserni. Konsernin määritelmään ei ole tehty muutoksia.

2 § Konsernijohto

Pykälässä on määritelty konsernijohto. Muutoksena nykytilaan on, että konsernijohtoon kuuluvat kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan sijasta pormestari, apulaispormestarit ja kansliapäällikkö.

Koska apulaispormestareilla on konserniohjaukseen liittyvää päätösvaltaa, heidät on tarpeen mainita hallintosäännön konsernijohtoa koskevassa pykälässä.

III osa Toimielinten, luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden toimivalta

7 luku 1 § Kaupunginvaltuuston toimivalta

Kaupunginvaltuuston tehtävistä nykyisen kaupunginhallituksen johtosäännön 7 §:n 9 kohdassa mainittu ”päättää kaupungin irtaimen omaisuuden myymisestä sekä vastikkeettomasta tai alle käypää arvoa taapahtuvasta luovuttamisesta, jos omaisuuden arvo ylittää 5 milj. euroa” on hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 7 kohdassa tarkistettu muotoon ”päättää kaupungin irtaimen omaisuuden luovuttamisesta, jos omaisuuden arvo ylittää 5 miljoonaa euroa”. Kyseessä ei ole sisällöllinen, vaan kirjoitustekninen muutos.

Kaupunginvaltuuston tehtävistä on poistettu kaupunginhallituksen johtosäännön 7 §:n 10 kohdassa mainittu ”hyväksyä johtosääntö toimivaltaa käyttävälle toimikunnalle ja sen alaiselle yksikölle”. Johtosääntö on käsitteenä poistettu kuntalaista ja kaupungin hallinnon perusteista päätetään yhdellä asiakirjalla, hallintosäännöllä.

Kaupunginvaltuuston tehtävistä nykyisen kaupunginhallituksen johtosäännön 7 §:n 11 kohdassa mainittu ”päättää opetustoimeen kuuluvan oppilaitoksen perustamisesta tai lakkauttamisesta opetuslautakunnan annettua asiasta lausuntonsa” on siirretty kasvatusta ja koulutuslautakunnan tehtäviin hallintosäännön 15 luvun 1 §:ään.

Kaupunginvaltuuston uutena tehtävänä on hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 12 kohtaan otettu ”päättää kansliapäällikön, toimialajohtajan ja tarkastusjohtajan virkaan ottamisesta sekä näiden virkojen ja viranhaltijoiden siirtämisestä toimialalta toiseen tai toimialan ja keskushallinnon välillä, jos virantoimitusvelvollisuus ei muutu.”

8 luku Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen toimivalta

1 § Kaupunginhallituksen toimivalta

Pykälän 1 momentissa määrätään kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvista asioista, joita koskevaa toimivaltaa kaupunginhallitus ei voi siirtää, ja 2 momentissa asioista, joista kaupunginhallitus voi päättää itse tai siirtää toimivallan muulle toimielimelle tai viranhaltijalle (ns. edelledelegointi). Vastaava jako ei-edelledelegoitaviin ja edelledelegoitaviin asioihin esiintyy myös hallintosäännön muissa toimivaltaa koskevissa määräyksissä.

Nykyisen kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 1 ja 2 kohdan tehtävien toimivalta pysyy entisellään koskien kaupungin toiminnan seuraamista, tavoitteiden asettamista osaltaan ja kaupunkikonsernin ohjauksesta. Määräykset on jaoteltu uudestaan momentin 1 ja 2 kohtiin.

Nykyisessä kaupunginhallituksen johtosäännössä ei erikseen mainita päätösten tekemistä yhteisöjen ja säätiöiden perustamisesta. Selkeyden vuoksi hallintosääntöön esitetään 1 momentin 3 kohtaan kaupunginhallitukselle toimivalta päättää yhteisöjen ja säätiöiden perustamisesta. Sen sijaan toimivalta päättää yhteisöjen ja säätiöiden toimintaan liittymisestä tai siitä eroamisesta sisältyy jatkossakin kaupunginhallituksen yleistoimivaltaan, eikä asiaa mainita nimenomaisesti hallintosäännössä kaupunginhallituksen tehtävissä.

Voimassa olevaan johtosääntöön verrattuna kaupunginhallituksen toimivaltakohdasta esitetään poistettavaksi osakassopimusten, yhtiöjärjestysten ja muiden asiakirjojen hyväksyminen. Tehtävä on hallintosäännössä siirretty kaupunginhallituksen konsernijaostolle. Muutoksen tarkoituksena on päätöksenteon yksinkertaistaminen. Konsernijaosto tekee yhteisöjen perustamisesta esitykset kaupunginhallitukselle ja siten joka tapauksessa käsittelee perustamisvaiheen osakassopimukset, yhtiöjärjestykset ja muut vastaavat asiakirjat. Lisäksi konsernijaosto voimassa olevien johtosääntöjen mukaan antaa toimintaohjeet yhtiökoukousedustajille, kun yhtiökokouksessa käsitellään taloudellisesti merkittäviä tai periaatteellisesti laajakantoisia asioita, kuten olennaisia yhtiöjärjestysmuutoksia.

Nykyisen kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 3 kohtaa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien sekä virasto- ja osastopäälliköiden palkkauksen tarkistamisesta on muokattu pykälän 1 momentin 8 ja 9 kohdissa koskemaan kansliapäällikköä sekä taloudellisesti merkittäviä paikallisia virka- ja työsopimuksia. Samalla kaupunginhallituksen toimivaltaan on siirretty tarkastusjohtajan palkasta ja siihen liittyvistä asioista päättäminen vastaavasti kuin kansliapäällikköä koskien. Tätä on pidettävä perusteltuna, jotta kaupungin viranhaltijoiden palvelussuhteen ehtoja koskeva toimivalta kokonaisuudessaan sisältyy samaan päätöksentekohierarkiaan, mikä pienentää riskiä siitä, että palvelussuhteiden ehdot alkavat eriytyä toisistaan.

Uusia kaupunginhallituksen tehtäviä 1 momentissa on viisi.

4 vastaa asiakirjahallinnon järjestämisen perusteista ja määrää asiakirjahallinnosta vastaavan viranhaltijan.

Arkistolain (831/1994) 9 §:n 1 momentin mukaan arkistotoimen järjestäminen kunnassa kuuluu kunnanhallitukselle. Kunnanhallituksen on määrättävä se viranhaltija tai toimihenkilö, joka johtaa kunnan arkisto-

tointa ja arkistonmuodostusta sekä huolehtii kunnan pysyvästi säilytetävistä asiakirjoista. Kaupunginhallituksen tehtäviin kuuluu näin ollen antaa ohjeistus asiakirjahallinnon järjestämisestä (käytännöt, vastuut, tehtävienjako, valvonta) ja päättää henkilö, joka johtaa asiakirjahallintoa.

5 vastaa, että kaupunki täyttää tietosuojalainsäädännön mukaiset velvoitteet ja valvoo velvoitteiden toteutumista sekä päättää tietosuojavastavaan virkaan ottamisesta

Kaupunginhallitukselle lisätty uusi tehtävä perustuu EU:n tietosuojasetukseen 2016/679, jossa säädetään tietosuojaan liittyvistä velvoitteista ja menettelyistä. Tietosuojasetusta sovelletaan 25.5.2018 alkaen, mutta tähän liittyvät toimenpiteet on käynnistettävä jo aiemmin.

6 vastaa kaupungin henkilöstöpolitiikasta.

Kuntalain mukaan kunnanhallitus vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta.

7 päättää palvelukokonaisuuden johtajan, liikelaitoksen johtajan ja pelastuskomentajan sekä muiden kansliapäällikköä seuraavan alemman organisaatiotason johtavien viranhaltijoiden virkaan ottamisesta sekä näiden virkojen ja viranhaltijan siirtämisestä toimialalta toiseen tai toimialan ja keskushallinnon välillä, jos virantoimitusvelvollisuus ei muutu.

Nykyisen sääntelyn mukaan valtuusto ottaa virastopäälliköt ja liikelaitosten johtajat ja kaupunginhallitus osastopäälliköt. Uutta johtamisjärjestelmää vastaava ns. yksi yli -periaatteen mukainen ratkaisu on, että valtuusto ottaa kansliapäällikön ja toimialajohtajat, ja kaupunginhallitus seuraavan tason johtajat.

10 vahvistaa hallintosäännössä määrätyt muiden toimielinten päätöksentekoa koskevat rajat.

Muualla hallintosäännössä on useita kohtia, joissa muiden toimielinten tai viranhaltijoiden toimivalta on sidottu kaupunginhallituksen vahvistamiin rajoihin. Selkeyden vuoksi sama rajojen asettamisen toimivalta on mainittu myös kaupunginhallituksen tehtävänä.

Pykälän 2 momentin 1 kohdassa on tarkistettu kunnallisverosta, kiinteistöverosta tai sairausvakuutusmaksusta vapauttamisen sanamuotoa.

Nykyinen kaupunginhallituksen toimivalta päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen on jaettu osin kaupunginhallituksen elinkeinojaostolle, joka päättää kaupungin omistamien yritys- ja teollisuustonttien varaamisesta elinkeinotoiminnan tarpeisiin.

Kaupunginhallituksen toimivaltaa rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella suunnittelutarvealueella ja saman lain mukaisista, kunnan toimivaltaan kuuluvista poikkeamista silloin, kun asiaan liittyy maankäyttösopimus on tarkistettu siten, että se on edelleendelegoitavissa.

Voimassa olevan kaupunginhallituksen johtosäännön kirjausta on tarkennettu osakkeiden hankkimisen ja luovuttamisen osalta 2 momentin 4 kohdassa siten, että kaupunginhallitus päättää muidenkin kuin liikelaitosten toimintaan liittyvien osakkeiden hankkimisesta. Osakkeiden liittäminen hallintosääntöön on otettu selvyuden vuoksi mainintana myös osuudet. Kaupunginhallitus voi myös hyväksyä perusteet ja rajat, joiden mukaan muu toimielin tai viranhaltija päättää osakkeiden ja osuuksien hankkimisesta ja luovuttamisesta.

Tehtävä lausunnon antaminen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen poikkeamishakemuksen johdosta silloin, kun toimivalta lain mukaan kuuluu valtion viranomaiselle on poistettu lainsäädännön muuttumisen johdosta.

Uutena tehtävänä 2 momentin 5 kohdassa on, että ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan muu toimielin tai viranhaltija päättää palvelussuhdeasuntoja koskevista periaatteista.

Nykyisestä kaupunginhallituksen toimivallasta on siirretty kaupunginlakimiehelle toimivalta antaa selitys kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä kaupunginvaltuuston päätöksen lopputulokseen. Muutoksen perustelut on esitetty jäljempänä 12 luvun 3 §:n perustelujen kohdalla.

Nykyisestä kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 a kohdasta koskien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä päätetään myöhemmin.

2 § Kaupunginhallituksen elinkeinojaoston toimivalta

Elinkeinojaosto on uusi toimielin ja sen tehtävät ovat uusia. Jaoston tehtävät ovat muotoiltu siten, että ne muodostavat jaoston tarkoituksen kannalta järkevän kokonaisuuden, joka erottuu kaupunginhallituksen yleistoimivallasta. Seuraavassa on esitetty perustelut elinkeinojaoston tehtäville pykälän 1 momentin 1-7 kohdassa.

Elinkeinopolitiikkaan sekä kilpailukyvyyn kehittämiseen liittyvien periaatteiden linjaaminen sekä hankkeiden hyväksyminen on jaoston keskeinen ja laajin tehtäväkokonaisuus. Periaatteet ohjaavat kaupungin toimialojen toimintaa, liittyen erityisesti yritysmuonteisen hallinnon edistä-

miseen, yrityksille tarjottavien palveluiden kehittämiseen, avaintoimialojen kehittämiseen ja edelläkävijämarkkinoiden synnyttämiseen sekä logistiikkaan ja kansainväliseen saavutettavuuteen. Lisäksi jaosto voi tehdä kaupunginhallitukselle esityksiä elinkeinopoliittisesti merkittäville tytäryhteisöille ja -säätiöille asetettavista toiminnallisista tavoitteista.

Työllisyydenhoito kytkeytyy tiiviisti laajempaan elinkeino- ja koulutuspolitiikkaan sekä yrittäjyyden edistämiseen. Tehtävien osoittaminen elinkeinojaostolle edistää yritysten osaavan työvoiman saatavuutta ja ohjaa elinkeino-, koulutus-, ja työllisyyspolitiikan yhteensovittamista. Työmarkkinatilanne Helsingissä vaihtelee, joten työllisyydenhoidon periaatteet vaihtelevat työmarkkinamuutosten mukaisesti. Valtiolla on päävastuu työllisyydenhoidosta, joten valtion roolin muutokset vaikuttavat myös kaupungin työllisyyspalveluihin. Työllisyydenhoidossa tehdään lisäksi erittäin paljon yhteistyötä pääkaupunkiseudulla, johon liittyvät periaatteet tulee myös linjata jaostossa.

Maahanmuuttopolitiikan periaatteiden linjaaminen ohjaa maahanmuuttoon liittyviä palveluita ja toimintaa koko kaupungissa. Maahanmuuttoon liittyvät ilmiöt ovat laajoja ja ovat usein yhteydessä valtion poliittisiin linjauksiin, joten myös kunnan ja valtion työnjako sekä yhteistyö edellyttävät yhteistä sopimista ja siihen liittyen kaupungin tahdon ja periaatteiden päättämistä. Maahanmuuttopolitiikka läpi leikkaa kaikki kaupungin toimialat, mutta sillä on erityisen tiivis kytkentä yrittäjyyden edistämiseen, työllisyyden hoitoon ja koulutuspolitiikkaan. Lisäksi maahanmuuttoon liittyen tehdään erittäin laajaa kansainvälistä yhteistyötä. Tehtävien osoittaminen elinkeinojaostolle edistää näiden toimintojen tiivistä yhteistyötä ja koordinaatiota.

Jaoston linjaamat periaatteet ohjaavat erityisesti kansainvälistä kaupunkiyhteistyötä, investointien houkuttelua sekä kaupungin yhteisen brändin ja markkinointistrategian laatimista ja toimeenpanoa.

Yliopistoyhteistyö liittyy olennaisella tavalla jaoston toimikenttään. Sillä on huomattava merkitys osaavan työvoiman saatavuudelle, osaamisperustan kehittämiseksi, yrittäjyyden edistämiseksi, kaupunkirakenteelle (yliopistokampukset) ja tutkimuslähtöiselle innovaatiopolitiikalle sekä avaintoimialojen kehittämiseksi.

Innovaatorahaston varoja käytetään tulevaisuuden elinkeino- ja osaamisperustaa luovien investointihankkeiden ja projektien rahoitukseen. Rahaston käyttötarkoitus kytkeytyy suoraan elinkeinojaoston tehtäviin.

Kaupungin tontti- ja toimitilapolitiikka ovat kiinteässä yhteydessä elinkeinopolitiikkaan ja kaupungin kilpailukyvyn kehittämiseen. Erityinen vaikutus niillä on kaupunkiin kohdistuviin investointeihin sekä yritysten sijoittumis- ja toimintaedellytyksiin. Lisäksi esimerkiksi tontinluovutu-

sehdoilla voi olla merkittävä rooli innovaatiopolitiikan välineenä kaupungin avaintoimialojen, mm. ympäristöliiketoiminnan, älykkäiden teknologioiden sekä muotoilun edistämisessä.

Voimassa olevan kaupunginhallituksen johtosäännön mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen. Esitettävän hallintosäännön mukaan elinkeinojaosto päättää kaupungin omistamien yritys- ja teollisuustonttien varaamisesta elinkeinotoiminnan tarpeisiin. Muiden kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen päättäisi edelleen kaupunginhallitus. Lisäksi kaupunkiympäristön toimialalautakunnalle on delegoitu tonttien ja alueiden varauksista eräitä tehtäviä.

Elinkeinojaoston esittelijänä toimii valtuuston periaatepäätöksen linjausten mukaisesti kansliapäällikkö tai hänen määräämänsä viranhaltija.

3 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston toimivalta

Hallintosäännöstä esitetään poistettavaksi konsernijaoston nykyinen tehtävä määrätä kaupungin edustajat yhteisöjen, laitosten ja säätiöiden yhtiö-, yhtymä- ja vuosikokouksiin silloin, kun kokouksessa käsitellään hallintoelinten jäsenten tai tilintarkastajien valitsemista ja kun kaupungilla on yhtiöjärjestykseen, sääntöön tai sopimukseen perustuva oikeus nimetä jäseniä hallintoelimiin. Hallintosääntöön esitetään, että kaupunginlakimiehellä tai hänen määräämällään olisi oikeus edustaa kaupunkia yhtiö-, yhtymä- ja vuosikokouksissa suoraan hallintosäännön nojalla. Yhtiö- ym. kokousedustajan nimeäminen on nykyisellään lähinnä tekninen toimenpide, konserniohjauksen kannalta olennaista on yhtiö- ym. kokousedustajalle annettavat toimiohjeet. Merkittävässä asioissa toimiohjeiden antaminen pysyy nykytilannetta vastaavasti konsernijaoston tehtävänä.

Hallintosäännön mukaan konsernijaosto:

1 nimeää kaupungin edustajat ja jäsenehdokkaat yhteisöjen ja säätiöiden toimielimiin ja tilintarkastajiksi

Voimassa olevan kaupunginhallituksen johtosäännön mukaan konsernijaosto antaa ohjeita hallintoelinten jäsenten ja tilintarkastajien valinnasta yhtiö-, yhtymä- ja vuosikokousedustajille sekä valitsee kaupungin edustajat säätiöiden, avointen yhtiöiden ja kommandiittiyhtiöiden hallintoelimiin. Kyseiset tehtävät on hallintosäännössä esitetty selkeämmässä muodossa, ja siten, että konsernijaosto päättäisi kaupungin edustajien ja jäsenehdokkaiden nimeämisestä aina eli silloinkin, kun kaupungilla ei ole yhtiöjärjestykseen, sääntöön tai sopimukseen perustuvaa oikeutta nimetä jäseniä hallintoelimiin. Useimmissa tapauksissa kaupun-

22.06.2016

Kj/10

gin oikeus nimetä hallituksen jäseniä perustuukin suoraan kaupungin omistussuuteen yhtiössä, ei erilliseen sopimukseen, sääntöön tai määräykseen.

2 antaa toimiohjeita kaupunkia eri yhteisöissä ja säätiöissä edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin, silloin kun kyseessä on taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia

Hallintosäännön esitys vastaa sisällöltään voimassa olevaa kaupunginhallituksen johtosäännön määräystä.

3 käyttää osakkeenomistajalle kuuluvaa päätösvaltaa silloin, kun päätös tehdään yhtiökokousta pitämättä ja kun kysymyksessä on taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia

Hallintosäännössä ei esitetä muutosta voimassa olevaan kaupunginhallituksen johtosääntöön kohdan muuttunutta numerointia lukuun ottamatta.

4 tekee vaatimuksen ylimääräisen yhtiökokouksen tai vastaavan kokouksen koollekutsumiseksi

Voimassa olevaan kaupunginhallituksen johtosääntöön ei sisällöllistä muutosta, sanamuotoa on hieman tarkennettu.

5 päättää osakassopimuksen ja muiden vastaavien asiakirjojen hyväksymisestä sekä niihin tehtävistä muutoksista.

Voimassa olevassa kaupunginhallituksen johtosäännössä kyseinen tehtävä on kaupunginhallituksella. Muutoksen tarkoituksena on päätöksenteon yksinkertaistaminen. Konsernijaosto tekee yhteisöjen perustamisesta esitykset kaupunginhallitukselle ja siten joka tapauksessa käsittelee perustamisvaiheen osakassopimukset, yhtiöjärjestykset ja muut vastaavat asiakirjat. Lisäksi konsernijaosto voimassa olevien johtosääntöjen mukaan antaa toimintaohjeet yhtiökokousedustajille, kun yhtiökokouksessa käsitellään taloudellisesti merkittäviä tai periaatteellisesti laajakantoisia asioita, kuten olennaisia yhtiöjärjestysmuutoksia.

Konsernijaoston esittelijänä toimii valtuuston periaatepäätöksen linjauksen mukaisesti kansliapäällikkö tai hänen määräämänsä viranhaltija.

9 luku Pormestarin ja apulaispormestarin toimivalta

1 § Pormestarin toimivalta

Pykälässä määrätään pormestarin toimivallasta. Pormestarin tehtäviin sisältyy nykyisestä kaupunginhallituksen johtosäännöstä kaupunginjohdajan kaupungin johtamiseen liittyvät tehtävät.

Nykyisen johtosäännön mukaan kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan tehtävänä on kunkin toimialallaan johtaa, valvoa ja kehittää kaupungin hallintoa sekä vastata siitä, että asetetut tavoitteet saavutetaan. Pormestarin kaupungin yleinen johtamistehtävä on edellä kuvattu 3 luvun 1 §:n kohdalla.

Keskushallinnon osalta on 1 momentin 1 kohdassa määrätty pormestarille tehtävä keskushallinnon ja sen liikelaitosten seuraamisesta vastaavasti kuin nykyisin kaupunginkanslia kuuluu kaupunginjohtajan toimialaan.

Pormestarin tehtäviin kuuluvat 1 momentin 2 kohdan osallisuuteen ja 1 momentin 3 kohdan edunvalvontaan liittyvät tehtävät, jotka ovat uusia nykyisiin johtosääntöihin verrattuna.

Pormestarilla, samoin kuin apulaispormestareilla toimialoillaan, on ehdotuksen mukaan 1 momentin 4 kohdassa toimivalta antaa ohjeita kaupunkia eri yhteisöissä ja säätiöissä edustaville kaupungin kannan ottamiseksi asioissa, jotka eivät ole periaatteellisesti tai taloudellisesti niin merkittäviä, että ne pitäisi käsitellä toimielimessä (konsernijaostossa). Kyseessä on nykyisen kaupunginhallituksen johtosäännön mukaan kaupunginjohtajan toimivaltaan kuuluva asia.

Vastaavasti pormestarilla, samoin kuin apulaispormestareilla toimialoiltaan, on ehdotuksen mukaan 1 momentin 5 kohdassa osaltaan vastuu kaupungin edun valvomisesta niissä yhteisöissä ja säätiöissä, joissa kaupungilla on määräysvaltaa. Kyseessä on nykyisen kaupunginhallituksen johtosäännön mukaan kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien toimivaltaan kuuluva asia. Maininta liikelaitoksista on poistettu teknisenä korjauksena verrattuna esitykseen johtamisen jaostolle 16.5.2016, koska liikelaitoksia koskevat uuden hallintosäännön eri määräykset.

Pormestarin otto-oikeuteen 1 momentin 6 kohdassa ja lausuntojen antamiseen 1 momentin 7 kohdassa liittyvä toimivalta on sama kuin nykyisin kaupunginjohtajalla. Otto-oikeuden käyttämisestä koskevat määräykset kuuluvat muutoin jatkovalmistelun piiriin.

Pormestarin tehtävä 1 momentin 8 kohdassa antaa ympäristösuojelulain 144 §:n nojalla määräyksiä mm. liikenteen rajoittamisesta on sama kuin nykyisin kaupunginjohtajalla, mutta sanamuotoa on tiivistetty,

Pormestarin toimivalta 1 momentin 9 kohdassa kaupunginhallituksen määrärahojen käytöstä on vastaava kuin nykyisin kaupunginjohtajalla perustuen kaupunginhallituksen päätökseen 29.10.2001 1416 §.

22.06.2016

Kj/10

Pormestarin toimivallasta ovat edelleendelegoitavissa 2 momentissa määrätty tehtävät.

Kaupunginjohtajan nykyinen toimivalta päättää kaupungin markkinointia sekä suhde- ja tiedotustoimintaa koskevista asioista on jaettu. Pormestarin tehtävänä on 2 momentin 1 kohdassa päättää kaupungin viestintää sekä suhde- ja tiedotustoimintaa koskevista asioista. Elinkeinojaoston toimivaltaan 8 luvun 2 §:n 4 kohdassa kuuluu päättää kansainvälisiä asioita ja kaupunkimarkkinointia koskevista periaatteista sekä seurata niiden toteutumista.

Nykyinen kaupunginjohtajan tehtävä päättää kaupunginhallituksen hallinnassa olevien huonetilojen luovuttamisesta ulkopuolisten käytettäväksi on tarkistettu 2 momentin 2 kohdassa muotoon päättää kaupungintalon ja siihen liittyvien edustustilojen käytöstä.

2 § Apulaispormestarin toimivalta

Pykälässä määrätään apulaispormestarin toimivallasta.

Apulaispormestareiden tehtäviin sisältyy nykyisestä kaupunginhallituksen johtosäännöstä apulaiskaupunginjohtajien tehtävistä toimialan seuraamiseen liittyvä tehtävä (1 momentin 1 kohta).

Apulaispormestareiden tehtäviin kuuluvat omalla toimialallaan 1 momentin 2 kohdan osallisuuteen ja 1 momentin 3 kohdan edunvalvontaan liittyvät tehtävät, jotka ovat uusia nykyisiin johtosääntöihin verrattuna.

Apulaispormestareilla on toimialoillaan ehdotuksen mukaan 1 momentin 4 kohdassa toimivalta antaa ohjeita kaupunkia eri yhteisöissä ja säätiöissä edustaville kaupungin kannan ottamiseksi asioissa, jotka eivät ole periaatteellisesti tai taloudellisesti niin merkittäviä, että ne pitäisi käsitellä toimielimessä (konsernijaostossa). Kyseessä on nykyisen kaupunginhallituksen johtosäännön mukaan kaupunginjohtajan toimivaltaan kuuluva asia.

Apulaispormestareilla on toimialoillaan ehdotuksen mukaan 1 momentin 5 kohdassa osaltaan vastuu kaupungin edun valvomisesta niissä yhteisöissä ja säätiöissä, joissa kaupungilla on määräysvaltaa. Kyseessä on nykyisen kaupunginhallituksen johtosäännön mukaan kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien toimivaltaan kuuluva asia. Maininta liikelaitoksista on poistettu teknisenä korjauksena verrattuna esitykseen johtamisen jaostolle 16.5.2016, koska liikelaitoksia koskevat uuden hallintosäännön eri määräykset.

10 luku Toimialalautakunnan yleinen toimivalta

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

22.06.2016

Kj/10

1 § Toimialalautakunnan yleinen toimivalta

Pykälässä määritellään toimialalautakuntien yleinen toimivalta, joka on kaikilla toimialalautakunnilla sama. Yleistä toimivaltaa täydentävät ja täsmentävät kunkin toimialalautakunnan omaa erityistä toimivaltaa koskevat määräykset.

Yleinen toimivalta on muodostettu kokoamalla yhteen nykyisten lautakuntien ja johtokuntien yleistä toimivaltaa koskevat määräykset. Samalla toimivaltamääräyksiä on harmonisoitu ja määräykset muotoiltu yleiseen muotoon poistamalla niistä virasto- ja/tai toimintokohtainen erityissääntely (esimerkiksi erityyppiset hinnat ja maksut). Lukuun ottamatta toimialan tavoitteista tai palvelukokonaisuutta seuraavan tason organisaatiosta päättämistä taikka toimialan hallintojohtajan ja palvelukokonaisuusjohtajan suoran alaisen virkaan ottamista, toimialalautakunnan yleinen toimivalta on edelleendelegoitavaa, jolloin toimialalautakunta voi päätöksensä mukaisesti siirtää sitä myös tarkoituksenmukaisella tavalla toimialan viranhaltijalle.

11 luku Liikelaitoksen johtokunnan ja johtajan yleinen toimivalta

1 § Liikelaitoksen johtokunnan yleinen toimivalta

2 § Liikelaitoksen johtajan yleinen toimivalta

Luvussa määritellään kaikkien liikelaitosten johtokuntien ja johtajien yleinen toimivalta. Yleinen toimivalta on muodostettu kokoamalla nykyisten johtokuntien ja johtajien yleistä toimivaltaa koskeva määräykset ja tarkistamalla niitä.

12 luku Toimivalta keskushallinnossa

1 § Kansliapäällikön toimivalta

Kansliapäällikön tehtävät on muodostettu nykyisistä kansliapäällikön tehtävistä, johtamisjärjestelmän uudistamisen myötä kansliapäällikölle osoitetuista tehtävistä ja nykyisestä kaupunginhallituksen johtosäännöstä kaupunginjohtajalta siirretyistä hallinnollisista tehtävistä.

Kansliapäällikön tehtävänä 1 momentin 1 kohdan mukaan on antaa toimialajohtajalle ja muille vastuuhenkilöille tarvittaessa menettelytapaohjeita ja määräyksiä sekä antaa hallintoa koskevia määräyksiä ja ohjeita. Kyseessä ovat aiemmat kaupunginjohtajan tehtävät (Khn johtosäännön 14 § 2 kohta ja 15 § 2 kohta); sanamuotoja on tarkistettu toimialamalliin.

Kansliapäällikölle on keskitetty viranhaltijatasolla kaupungin konserni-johtamisen kokonaisvastuu. Kansliapäällikkö seuraa konsernirakenteen

toimivuutta ja tekee ehdotuksia konsernirakenteen kehittämisestä. Konserniohjauksessa kansliapäällikön tehtävänä on hallintosäännön 12 luvun 1 §:n mukaan:

2 vastata kaupunkikonsernin kokonaisedun huomioon ottamisesta niissä yhteisöissä, liikelaitoksissa ja säätiöissä, joissa kaupungilla on määräysvaltaa.

Kyseinen tehtävä kuuluu voimassa olevien johtosääntöjen mukaan kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille. Tehtävä on esitettävässä hallintosäännössä siirretty osaltaan pormestarille ja apulaispormestareille. Maininta siitä, että vastuu on osaltaan luottamushenkilöillä, on tarpeen, koska kansliapäällikön vastuusiin on koordinoinnin mahdollistamiseksi syytä sisällyttää kuntalain 47 §:n 1 momentissa tarkoitettu siitä huolehtiminen, että kaupungin tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kaupunkikonsernin kokonaisuus. Vastuiden tarkempi jakautuminen muodostuu käytännön kautta.

Toimivalta varautumisesta ja jatkuvuudenhallinnasta 1 momentin 3 kohdassa on siirretty nykyisestä kaupunginhallituksen johtosäännöstä kaupunginjohtajan toimialan kuvauksesta ja sanamuotoa on tarkistettu.

Toimivalta asettaa kahta tai useampaa toimialaa käsittelevät työryhmät 1 momentin 4 kohdassa on siirretty ja tarkistettu kaupunginjohtajan tehtävästä asettaa kahden tai useamman kaupunginjohtajiston jäsenen toimialaa käsittelevät työryhmät.

Kaupunginkanslian toimintasäännön hyväksyminen 1 momentin 5 kohdassa on nykyinen tehtävä ennallaan.

Toimivalta 1 momentin 6 kohdassa toimialajohtajan, palvelukokonaisuuden johtajan ja liikelaitoksen johtajan palkkaukseen liittyen on uusi.

Toimivalta 1 momentin 7 kohdassa viran ja viranhaltijan siirtämisestä toimialojen välillä on nykyistä kaupunginjohtajan toimivaltaa voimassa olevan hallintosäännön 20 §:stä. Kaupunginhallituksen tehtäviin kuuluu henkilöstöpolitiikasta päättäminen ja mm. näiden linjausten toimeenpääntämiseen tai organisaatiomuutoksiin liittyvät henkilöstön siirtäminen on täytäntöönpaneva tehtävä.

Toimivalta 2 momentin 1 kohdassa hakea kaupungin puolesta Euroopan unionin rahoitusta on siirretty rakennus- ja ympäristötoimen apulaiskaupunginjohtajan tehtävistä kaupunginhallituksen johtosäännön 13 §:n 3 momentista. Euroopan unionin rahoitusta haetaan paljolti mm. elinkeinojen kehittämiseen, työllisyyteen ja kansainvälisiin hankkeisiin liittyen. Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää näitä koskevista

periaatteista, joten rahoituksen hakeminen tapahtuu näiden linjausten pohjalta.

2 § Henkilöstöjohtajan toimivalta

Henkilöstöjohtajan tehtäviin on siirretty nykyisestä kaupunginhallituksen johtosäännöstä kaupunginjohtajalta henkilöstöhallinnollinen tehtävä ja eräitä kaupunginhallituksen henkilöstöjohtajalle edelleendelegoimia tehtäviä.

Tehtävät 1 momentin 1 ja 6 kohdassa ovat nykyisestä kaupunginkanslian johtosäännöstä.

Toimivalta 1 momentin 2 kohdassa virka- ja työehtosopimusten toimeenpanosta on tarkistettuna nykyinen kaupunginjohtajan tehtävä päättää virka- ja työehtosopimusten sekä muiden sopimusten täytäntöönpanosta virastopäälliköiden osalta.

3 päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja siihen perustuvasta palkasta.

Uusi tehtävä, jonka perusteluna on, että uuteen toimialamalliin siirryttäessä työnantajan vastuulla on, että tehtävän vaativuuden mukaiset palkat ovat virka- ja työehtosopimusten mukaisia ja ne on määritelty yhtenäisin perustein. Nykytilanteessa tehtävien vaativuuksien arvioinnissa ja tehtäväkohtaisissa palkoissa on suuria eroja virastojen välillä, mikä aiheuttaa palkkariitoja sekä korotuspaineita palkkoihin. Keskitetty vaativuuden arviointi ja palkasta päättäminen varmistavat yhtenäisen, oikeudenmukaisen ja virka- ja työehtosopimusten mukaisen palkkapolitiikan.

Toimivalta 1 momentin 4 kohdassa hyväksyä kaupungin puolesta sellaiset paikalliset virka- ja työehtosopimukset, joilla ei ole taloudellisesti merkittävää vaikutusta on nykyisin kaupunginhallituksen päätöksellä (Khs 24.2.2014 § 239) edelleendelegoitu henkilöstöjohtajalle.

Toimivalta 1 momentin 5 kohdassa panna täytäntöön vuosittaiset palvelussuhdeasuntojen vuokratarkistukset on nykyisin kaupunginhallituksen päätöksellä (Khs 17.12.2007 § 1630) edelleendelegoitu henkilöstöjohtajalle.

3 § Kaupunginlakimiehen toimivalta

Kaupunginlakimiehen toimivaltaa koskevat määräykset 1 momentin 1-4 kohdassa ovat nykyisestä kaupunginkanslian johtosäännöstä.

Kaupungin puhevallan käyttöä koskeva toimivaltamääräys kattaa jatkossa myös kaupunginvaltuuston päätöksiä koskeviin valituksiin vas-

taamisen, mikä nykyisin kuuluu kaupunginhallituksen toimivaltaan. Kaupunginvaltuuston päätöksistä voidaan valittaa vain laillisuusperusteella, joten valitukseen vastaaminen on yksinomaan oikeudenkäyntitoimi, johon ei sisälly tarkoituksenmukaisuusharkintaa. Muutos ei olennaisesti kavenna kaupunginhallituksen mahdollisuuksia päättää kaupungin puhevallan käytöstä oikeudenkäyntiasioissa, koska kaupunginhallituksella on nykyisen johtosäännön mukaan mahdollisuus yksittäistapauksessa päättää kaupungin puhevallan käytöstä toisin kuin johtosäännössä muuten on määrätty. Tämä mahdollisuus säilyy myös uudessa hallintosäännössä. Edellä todetun lisäksi kaupunginhallituksella on myös otto-oikeus kaupunginlakimiehen päätöksiin.

Toimivalta päättää vahingonkorvauksesta on 1 momentin 5 kohtaan muokattuna siirretty kaupunginjohtajan tehtävä kaupunginhallituksen johtosäännön 15 §:n 13 kohdasta.

Toimivalta perintöihin, lahjoitettuun tai testamentattuun omaisuuteen liittyen on 1 momentin 6 kohtaan muokattuna siirretty kaupunginjohtajan tehtävä kaupunginhallituksen johtosäännön 15 §:n 14 kohdasta.

Pykälän 2 momentin mukaan ellei toimivallasta ole muutoin määrätty, kaupunginhallituksen konsernijaosto toisin päätä tai ellei kaupunginlakimies ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, kaupunginlakimies käyttää kaupungin puhevaltaa yhtiö-, yhtymä- ja vuosikokouksissa ja silloin, kun yhtiökokousta pitämättä tehdään päätös asiassa, joka ei ole taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen.

Voimassa olevassa kaupunginhallituksen johtosäännössä kyseinen tehtävä on kaupunginhallituksen konsernijaostolla. Muutoksen tarkoituksena on päätöksenteon yksinkertaistaminen. Yhtiö- ym. kokousedustajan nimeäminen on nykyisellään lähinnä tekninen toimenpide, konserniohjauksen kannalta olennaisia ovat yhtiö- ym. kokousedustajalle annettavat toimiohjeet. Merkittävässä asioissa toimiohjeiden antaminen on nykytilannetta vastaavasti konsernijaoston tehtävä. Tarvittaessa konsernijaosto voi jatkossa ottaa yksittäistapauksessa myös yhtiö- ym. kokousedustajan valinnan päätettäväkseen vastaavasti kuin edellä on todettu kaupunginhallituksen mahdollisuudesta päättää puhevallan käytöstä toisin kuin hallintosäännössä muuten on määrätty.

4 § Rahoitusjohtajan toimivalta

Rahoitusjohtajan tehtäviin on siirretty nykyisestä kaupunginhallituksen johtosäännöstä kaupunginjohtajalta talouteen liittyviä täytäntöönpanevia tehtäviä.

Toimivalta rahavarojen sijoittamisesta 1 momentin 1 kohdassa on ennallaan kaupunginjohtajan tehtävä kaupunginhallituksen johtosäännön 15 §:n 6 kohdassa.

Toimivalta lainoihin liittyen 1 momentin 2 kohdassa on ennallaan kaupunginjohtajan tehtävä kaupunginhallituksen johtosäännön 15 §:n 7 kohdassa.

Toimivalta kiinnityksiin ja vakuuksiin liittyen 1 momentin 3 kohdassa on ennallaan kaupunginjohtajan tehtävä kaupunginhallituksen johtosäännön 15 §:n 8 kohdassa.

Toimivalta kaupungin vakuutusasioiden hoitamisesta 1 momentin 4 kohdassa on ennallaan kaupunginjohtajan tehtävä kaupunginhallituksen johtosäännön 15 §:n 16 kohdassa.

Toimivaltaan keskushallinnon osalta 1 momentin 5 kohdassa on tarkistettuna siirretty kaupunginjohtajan toimivalta maksujen, korvausten ja muiden saatavien vapauttamisesta kaupunginhallituksen johtosäännön 15 §:n 10 kohdassa.

Toimivalta irtaimen omaisuuden siirtämisestä kaupungin organisaation sisällä 1 momentin 6 kohdassa on ennallaan kaupunginjohtajan tehtävä kaupunginhallituksen johtosäännön 15 §:n 15 kohdassa.

Toimivalta valtionosuuksista 1 momentin 7 kohdassa on ennallaan kaupunginjohtajan tehtävä kaupunginhallituksen johtosäännön 15 §:n 17 kohdassa.

5 § Taloushallintoliikelaitoksen johtajan erityinen toimivalta

Taloushallintoliikelaitoksen johtajan erityisessä toimivallassa on koira-verolain soveltamiseen liittyviä tehtäviä.

13 luku Tarkastuslautakunnan ja -viraston toimivalta

Lukuun on sisällytetty tarkastuslautakunnan esitys tarkastustoimen toimivallasta sellaisenaan, lukuun ottamatta tarkastusjohtajan palkasta ja siihen liittyvistä asioista päättämistä koskevaa toimivaltaa, jonka osalta on johdonmukaista, että päätökset tehdään kaupunginhallituksessa eli samassa toimielimessä kuin kansliapäällikköä koskevat vastaavat päätökset. Koska kyseessä ei ole tarkastuslautakuntaa koskeva määräys, kaupunginhallitus voi kuntalain 121 §:n 3 momentin estämättä poiketa lautakunnan esityksestä tältä osin.

Tarkastuslautakunnan esityksen perustelut ilmenevät liitteessä 2 olevasta tarkastuslautakunnan päätöksestä.

22.06.2016

Kj/10

14 luku Toimialojen johtavien viranhaltijoiden yleinen toimivalta

Luvussa on määritelty toimialajohtajien yleinen toimivalta.

1 § Toimialajohtajan yleinen toimivalta

Toimialajohtajien toimivalta on muodostettu yhdistämällä nykyisten johtosääntöjen virastopäälliköiden yleisiä tehtäviä ja toimialamalliin liittyviä tehtäviä.

Erityinen toimivalta toimialoilla

Hallintosäännön 15–18 luvussa on määrätty erityisestä toimivallasta toimielimissä eli lautakunnissa ja jaostoissa. Toimialojen johtavien viranhaltijoiden erityinen toimivalta määritellään jatkovalmistelussa, kun työnjakoa palvelukokonaisuuksien sisällä ja niiden välillä tarkennetaan.

15 luku Erityinen toimivalta kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla

1 § Kasvatus- ja koulutuslautakunnan erityinen toimivalta

Varhaiskasvatustoimen ja opetustoimen voimassa olevissa johtosäännöissä on useita sisällöllisesti toisiaan vastaavia toimivaltamääräyksiä, jotka on hallintosääntöesityksessä sovitettu yhteen. Koska opetuslautakunnalla on jo nykyisellään suomenkielinen ja ruotsinkielinen jaosto toisin kuin varhaiskasvatustalokunnalla, osa saman sisältöisistä asioista päätetään tällä hetkellä eri tasolla: Opetustalokimissa toimivalta on jo voimassa olevassa johtosäännössä jaettu lautakunnan ja jaostojen sekä koulujen johtokuntien kesken, kun taas varhaiskasvatustalokimissa ainoa toimielin, jolle johtosäännössä on määrätty toimivaltaa, on lautakunta.

Hallintosääntöesityksessä on lähdetty siitä, että uusi kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää molempia kieliryhmiä koskevista periaatetason ratkaisuista ja jaostot omien kieliryhmiensä osalta toiminnan ja palvelujen järjestämiseen liittyvistä asioista. Koulujen johtokuntia koskevat hallintosäännön määräykset tulevat käsittelyyn jatkovalmistelun yhteydessä.

Johtavien viranhaltijoiden osalta voimassa olevissa johtosäännöissä on toimivaltamääräyksiä molempien virastojen päälliköille sekä opetusviraston osastopäälliköille. Hallintosääntöesityksessä lähtökohtana on, että toimialajohtajan toimivaltaan määrätään vain ne tehtävät, jotka koskevat useaa palvelukokonaisuutta tai koko toimialaa, ja palvelukokonaisuuksien johtajien toimivaltaan vain ko. palvelukokonaisuutta koskevat tehtävät.

Hallintosääntöesitykseen on tehty lisäksi useita lähinnä teknisiä muutoksia nykyisiin johtosääntöihin verrattuna ja tarpeettomaksi käyneitä

toimivaltamääräyksiä on poistettu. Em. lisäksi toimivaltamääräyksiin esitetään seuraavia sisällöllisiä muutoksia verrattuna voimassa oleviin johtosääntöihin:

Koulun tai oppilaitoksen perustamista tai lakkauttamista koskeva toimivalta esitetään siirrettäväksi kaupunginvaltuustolta kasvatus- ja koulutuslautakunnalle.

Opetuslautakunta on jo syksyllä 2015 puoltanut kaupunginhallituksen esitystä siirtää koulun tai oppilaitoksen perustamista tai lakkauttamista koskeva toimivalta opetuslautakunnalle. Valtuusto on 20.1.2016 (7 §) palauttanut kaupunginhallituksen esityksen uudelleen valmisteltavaksi siten, että ”koulujen perustamista ja lakkauttamista koskevien päätöksiä osalta mahdolliset toimivaltamuutokset opetuslautakunnan ja valtuuston välillä arvioidaan samassa aikataulussa meneillään olevan johtamisen järjestelmää koskevan uudistuksen kanssa”.

Opetustoimi on kaupungin voimassa olevien johtosääntöjen mukaan ainoa, jonka yksiköiden perustamisesta tai lakkauttamisesta päättää valtuusto. Yleisenä käytäntönä on, että palveluverkkoja koskevat ratkaisut tehdään lauta- ja johtokuntatasolla. Päiväkotien lakkauttamisesta päättää jo nykyisellään varhaiskasvatustalouden lautakunta. Uusien toimialalautakuntien toimivallan määrittelyn yhteydessä koulujen ja oppilaitosten perustamista ja lakkauttamista koskeva toimivalta on tarkoituksenmukaista määrätä yhdenmukaiselle tasolle kaupungin muiden palveluverkkoratkaisujen kanssa.

Nykyisen opetustoimen johtosäännön 4 § 20 kohdan mukaan lautakunta päättää palvelusetelin käyttämisestä, vahvistaa palvelusetelin arvon sekä päättää palvelusetelituottajalle asettavista vaatimuksista. Vastavasti varhaiskasvatustoimen johtosäännön 4 § 17 a kohdan mukaan lautakunta päättää palvelusetelin käyttämisestä sekä vahvistaa palvelusetelin arvon. Esityksessä uudeksi hallintosäännöksi on tarkoituksenmukaisimmaksi katsottu, että lautakunta päättää palvelusetelin käyttämisen periaatteista ja vahvistaa palvelusetelin arvon (15 luvun 1 § 1 momentin 1 kohta). Myöhemmin nimettävä viranhaltija päättää palvelusetelin käyttämisestä ja palveluntuottajille asetettavista vaatimuksista.

Varhaiskasvatustoimen johtosäännön 4 § 18 kohdan mukaan varhaiskasvatustalouden lautakunta päättää yksityisen hoidon tuen sekä kotihoidon tuen kuntalisästä suomenkielisen ja ruotsinkielisen päivähoiton osalta. Koska ruotsinkielinen päivähoito on tällä hetkellä osa opetustointia, on johtosäännössä täytynyt nimenomaisesti mainita, että varhaiskasvatustalouden lautakunta tekee päätökset näissä asioissa myös ruotsinkielisen päivähoiton osalta. Uudessa hallintosäännössä ei tätä tarvetta ole, koska molemmat kieliryhmät kuuluvat saman lautakunnan alaisuuteen. Hallin-

tosäännön 15 luvun 1 § 1 momentin 2 kohdan mukaan toimivalta päätöksen tekemiseen pysyy edelleen lautakunnalla.

Hallintosäännön 15 luvun 1 § 1 momentin 3 kohdan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää käynnistämistuen myöntämisestä yksityiseen päiväkotitoimintaan ja kahden hoitajan ryhmäperhepäiväkotitoimintaan. Poikkeuksena muihin avustuksiin, joista määrätään uuden hallintosäännön 15 luvun 1 § 2 momentin 2 kohdassa, on katsottu tarkoituksenmukaiseksi, että tätä toimivaltaa ei saa edelleendelegoida viranhaltijalle. Vastaavaa kohtaa ei sisälly nykyiseen varhaiskasvatustoimen johtosääntöön, mutta kaupunginvaltuusto on päättänyt 9.12.2015 § 350 oikeuttaa varhaiskasvatustalokunnan myöntämään käynnistämistukea yksityiseen päiväkotitoimintaan ja kahden hoitajan ryhmäperhepäiväkotitoimintaan.

Nykyisen kaupunginhallituksen johtosäännön 7 § 1 momentin 11 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää opetustoimeen kuuluvan oppilaitoksen perustamisesta tai lakkauttamisesta opetuslautakunnan antettua asiasta lausuntonsa. Uuden hallintosäännön 15 luvun 1 § 1 momentin 4 kohdan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää suomenkielisen päiväkodin, koulun tai oppilaitoksen perustamisesta tai lakkauttamisesta sekä ruotsinkielisen jaoston ehdotuksesta ruotsinkielisen päiväkodin, koulun tai oppilaitoksen perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Helsingin kaupungilla yleisenä käytäntönä on, että palveluverkkoja koskevat ratkaisut tehdään lautakuntatasolla. Opetustoimi on ainoa hallintokunta, jonka yksiköiden perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää nykyisin valtuusto. Nykyisin koulun tai oppilaitoksen lakkauttamista tai perustamisesta koskevat päätökset käsitellään ensin jaostossa, sen jälkeen opetuslautakunnassa ja kaupunginhallituksessa ja lopullisen päätöksen tekee kaupunginvaltuusto. Päätöksentekoprosessin yhdenmukaistamiseksi ja nopeuttamiseksi on tarkoituksenmukaista, että kasvatus- ja koulutuslautakunta tekee kouluverkkoa koskevat lopulliset päätökset.

Päiväkotien perustamista ja lakkauttamista ei käsitellä tällä hetkellä lainkaan erillisenä päätösasiaina. Uudessa hallintosäännössä esitetään, että myös päiväkotien osalta tehdään erilliset perustamis- ja lakkauttamispäätökset.

Uuden hallintosäännön 15 luvun 1 § 1 momentin 5 kohta vastaa aiempaa opetuslautakunnan johtosäännön määräystä.

Uuden hallintosäännön 15 luvun 1 § 2 momentin 1 ja 2 kohtien määräykset vastaavat aiempia opetuslautakunnan johtosäännön määräyk-

siä ja 2 kohdan osalta myös varhaiskasvatustalouden johtosäännön määräyksiä.

2 § Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen ja ruotsinkielisen jaoston toimivalta

Uuden hallintosäännön 15 luvun 2 § 1 momentin 1 kohdan määräys vastaa koulujen ja oppilaitosten nimistä ja toimipaikoista päättämisen osalta nykyisen opetustoimen johtosäännön 5 § 1 momentin 10 kohdan määräystä. Nykyisen varhaiskasvatuksen johtosäännön 4 § 1 momentin 23 kohdan mukaan varhaiskasvatustaloudelle kuuluva toimivalta päättää esiopetuksen järjestämispaikoista esitetään siirrettäväksi jaostojen toimivaltaan.

Uuden hallintosäännön 15 luvun 2 § 1 momentin 2 – 4 kohdat vastaavat nykyisen opetustoimen johtosäännön määräyksiä (5 § 1 momentin 5, 7 ja 11 kohdat).

Uuden hallintosäännön 15 luvun 2 § 2 momentin 1 kohtaan on koottu yhteen varhaiskasvatukseen ja opetukseen sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan liittyvien suunnitelmien hyväksyminen. Nykyisten opetustoimen ja varhaiskasvatuksen johtosääntöjen (5 § 1 momentin 1 kohta ja 4 § 19 kohta) mukaan esiopetuksen opetussuunnitelma on vietty kaupunginhallitukselle vahvistettavaksi, vaikka muut opetussuunnitelmat on hyväksytty suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä jaostossa. Tälle menettelylle ei ole perustetta. Yhdenmukaisuuden vuoksi on perusteltua myös, että varhaiskasvatussuunnitelman (4 § 19 kohta) vahvistaminen siirretään lautakunnan toimivallasta jaostojen toimivaltaan. Jaostot voivat edelleendelegoida päätösvallan viranhaltijalle. Tuntijakojen ja kieliohjelmien hyväksyminen (opetustoimen johtosäännön 5 § 1 momentin 2 kohta) on jätetty pois hallintosäännöstä, koska sen on katsottu olevan lähinnä operatiivista johtamista.

Uuden hallintosäännön 15 luvun 2 § 2 momentin 2 kohta vastaa nykyisen opetustoimen johtosäännön määräystä (5 § 1 momentin 4 kohta) päättää oppilaaksi- ja opiskelijaksioton perusteista ja aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisen ja sijoittamisen perusteista.

Opetustoimen nykyisen johtosäännön 4 § 1 momentin 18 kohdan mukaan opetuslautakunta päättää oppilaiden koulumatkaeduista, ruotsinkielisen lasten päivähoidon harkinnanvaraisista kuljetuseduista sekä oppilaiden ja opiskelijoiden harkinnanvaraisista opintososiaalisista eduista sekä hyväksyy perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista. Varhaiskasvatuksen johtosäännön 4 § 1 momentin 24 kohdan mukaan lautakunta päättää esiopetuksen matkaeduista sekä hyväksyy perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää asian.

Uudessa hallintosäännössä niin esiopetuksen kuin oppilaiden matkaiduista sekä oppilaiden ja opiskelijoiden harkinnanvaraisista opintososiaalisista eduista päättäminen on katsottu tarkoituksenmukaiseksi siirtää jaostoille, jotka voivat siirtää päätösvaltaa edelleen viranhaltijoille. Ruotsinkielisen päivähoiton harkinnanvaraisista kuljetuseduista päättäminen on poistettu, koska vastaavaa määräystä ei ole ollut olemassa suomenkielisen päivähoiton osalta.

Uuden hallintosäännön 15 luvun 2 § 2 momentin 4 kohta vastaa opetustoimen johtosäännön 5 § 1 momentin 6 kohtaa ja varhaiskasvatustoimen johtosäännön 4 § 1 momentin 21 kohtaa. Esiopetuksen osalta päätösvalta on siirretty yhdenmukaisuuden vuoksi lautakunnalta jaostoille.

Uuden hallintosäännön 15 luvun 2 § 2 momentin kohtaan 5-6 on siirretty vapaan sivistystyön tehtävät työväenopistoja koskien johtamisen jaoston 30.5.2016 päätöksen mukaisesti.

Lisäksi ruotsinkielisen jaoston tehtäväksi esitetään ehdotuksen tekemistä lautakunnalle niin ruotsinkielisten päiväkotien, koulujen tai oppilaitosten perustamisesta tai lakkauttamisesta kuin ruotsinkielisten päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilahankkeita koskevien tarveselvitysten hyväksymisestä (15 luvun 2 § 3 momentin 1 ja 2 kohdat).

Opetus- ja varhaiskasvatustoimen lautakuntien ja jaostojen toimivallasta poistettavaksi esitettävät määräykset

Opetustoimen johtosäännön 4 § 17 kohdan mukaan opetuslautakunnan tehtäviin kuuluu jaostojen ehdotuksesta tehdä esitys kaupunginhallitukselle lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kokonaismitoituksesta. Tämän kohdan perusteella on aiemmin päätetty kaupunkitasoisesti opiskelupaikkojen jaosta lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten välillä. Tämä säännös on tarpeeton eikä sitä ole sisällytetty uuteen hallintosääntöön. Suomen- ja ruotsinkielisillä jaostoilla on toimivalta päättää koulu- ja oppilaitoskohtaisesti opetuksen mitoituksesta.

Opetustoimen johtosäännön 5 § 1 momentin 8 kohta on poistettu, koska muutoinkaan hallintosäännössä ei ole erikseen määrätty talousarvioehdotusta koskevien esitysten käsittelystä.

Opetustoimen johtosäännön 5 § 1 momentin 9, 10, 12 ja 13 kohtien, joissa käsitellään ammatillisten neuvottelukuntien asettamista, aamu- ja iltapäivähoidon järjestämispaikoista päättämistä, ammatillisten oppilaitosten järjestyssääntöjen hyväksymistä sekä niiden koulujen ja lukioiden määräämistä, joilla on yhteinen johtokunta, mukaisten päätösten tekeminen katsotaan tarkoituksenmukaiseksi siirtää, asioiden luonne ja merkitys huomioon ottaen, myöhemmin nimettävälle viranhaltijalle.

Opetustoimen johtosäännön 5 § 2 momentin ja varhaiskasvatustoimen johtosäännön 4 § 17 kohdan lasten päivähoiton paikkojen määrästä ja toimintayksiköiden aukioloajoista päättäminen selvitetään jatkovalmistelussa.

Opetustoimen johtosäännön 5 § 3 momentin mukaan opetuslautakunnan ruotsinkielisellä jaostolla on ollut toimivalta päättää ruotsinkielisten lasten päivähoiton osalta niistä asioista, joissa asianomainen on vaatinut viranhaltijan tekemän päätöksen saattamista toimitelimen käsiteltäväksi, lukuun ottamatta kuntalain mukaista oikaisuvaatimusta. Tämä määräys ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista säädetyin lain mukaiset oikaisuvaatimukset, joihin johtosäännön kohdalla on viitattu, käsittelee lain nojalla palvelun järjestämisestä vastuussa oleva toimielin: kasvatus- ja koulutuslautakunta.

Opetustoimen voimassa olevassa johtosäännössä 6 ja 7 §:ssä esitetyt peruskoulujen ja lukioiden johtokuntia koskevat määräykset käsitellään jatkovalmistelussa; ne siirrettäneen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle myöhemmin hyväksyttävään toimintasääntöön.

Opetustoimen johtosäännön 8 § ammattiosaamisen toimikuntaa ja 9 § ammatillisen koulutuksen opiskeluoikeustoimikuntaa koskevat määräykset on poistettu hallintosääntöesityksestä. Niitä koskevia määräyksiä voidaan tarvittaessa siirtää toimintasääntöön.

16 luku Erityinen toimivalta kaupunkiympäristön toimialalla

1 § Kaupunkiympäristölautakunnan erityinen toimivalta

Kaupunkiympäristölautakunnan, rakennusten ja yleisten alueiden jaoston sekä viranhaltijoiden toimivaltamääräykset tarkennetaan jatkovalmistelussa. Hallintosääntöluonnokseen on otettu hakasulkeissa toimivaltamääräykset, jotka olivat jo johtamisen jaostolle 16.5. tehdyssä esityksessä. Määräykset on tarpeen käydä kokonaisuudessaan läpi johtamisen jaoston 30.5. linjauksen johdosta.

Hakasulkeissa olevien toimivaltamääräysten osalta on syytä huomata, että ne perustuvat aiempaan valmisteluun, johon ei sisältynyt rakennusten ja yleisten alueiden jaostoa, vaan jossa toimivalta jakautuisi lautakunnan ja viranhaltijoiden kesken. Nykyisten toimielinten (esim. kaupunkisuunnittelulautakunta, asuntolautakunta, kiinteistölautakunta, yleisten töiden lautakunta) toimivaltamääräykset eivät siksi vielä näy luonnoksessa tasapainoisesti.

2 § Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivalta

Ympäristö- ja lupajaosto huolehtii pääasiassa palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden piiriin kuuluvien asioiden päätöksenteosta, sikäli kuin niitä on tarpeen käsitellä toimielimtasolla. Jaosto käsittelee mm. ympäristölupiin ja ympäristövalvontaan liittyviä itsenäisiä viranomaisasioita, eräitä poikkeamisasioita, hallintopakkoa ja vastaavia asioita.. Erillisen ympäristö- ja lupajaoston olemassaolo selkeyttää vastuu- ja valvontarakenteita mm. oikaisuvaatimusten kannalta. Osa jaostolle esitetyistä toimivaltuuksista on merkitty hakasulkeilla, koska niiden läpikäynti on kesken ja edellyttää jatkovalmistelua.

Rakennuslautakuntalle kuulunut toimivalta

Rakennusvalvonnan johtosäännössä rakennuslautakunnalle osoitettu toimivalta on kohdennettu uudessa hallintosäännössä osin ympäristö- ja lupajaostolle ja osin viranhaltijoille. Lisäksi jaoston toimivaltaan on lisätty uusia rakennusvalvontatehtäviä.

Rakennusvalvonnan johtosäännön 6 § 4 kohdan mukaan lautakunnan tehtävänä on seurata rakennustoiminnan yleistä kehitystä kaupungissa ja kohdan 5 mukaisesti lautakunta huolehtii rakentamisen valvonnan ja neuvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Kohdat 4 ja 5 eivät sisällä konkreettista päätöksentekoa, vaan ovat yleistä viranomaistoimivaltaa, joten niitä ei ole kirjattu ympäristö- ja lupajaoston tehtäviin. Rakennustoiminnan yleistä kehitystä seurataan kaikilla viranhaltijatasoilla ja tarvittaessa asiat valmistellaan myös rakennusvalvontaviranomaisen päättäväksi. MRL21 §:n mukaan kunnassa tulee olla rakennustarkastaja rakentamisen neuvontaa ja valvontaa varten.

Johtosäännön 6 § 6 kohdan mukaan lautakunnan tehtävänä on ratkaista maisematyölupaa koskevat hakemukset, ellei lautakunta ole määrännyt tehtävää viranhaltijalle. Tehtävä siirretään hallintosäännössä suoraan viranhaltijatasolle päätöksenteon joustavoittamiseksi. Viranhaltijan maisematyölupapäätökseen voi hakea oikaisua rakennusvalvontaviranomaiselta eli ympäristö- ja lupajaostolta. Nykyinen rakennuslautakunnan kautta kierrätettävä päätöksentekomenettely on kankea ja johtanut siihen, että isojakin maisematyöasioita käsitellään lausuntoasioina, jolloin lausunnossa todetaan millä tavalla tehtynä maisematyö ei vaadi lupaa.

Ympäristö- ja lupajaoston toimivaltaan on lisätty uusi 2 § 1 momentin 10 kohta, jonka mukaan jaosto päättää rakennusluvista, mikäli hakemuksen sisältämien uudisrakennusten yhteenlaskettu kerrosala on tai ylittää 3 000 kerrosneliometriä sekä uusi 2 § 1 momentin 11 kohta, jonka mukaan jaosto päättää maankäyttö- ja rakennuslain 21.4 §:n tarkoittamista hallintopakkoa ja oikaisuvaatimusta koskevat asioista.

Rakennusvalvonnan johtosäännön 6 § 8 kohdan mukaiset lautakunnan tehtävät ratkaista kohdassa mainitut maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n mukaiset poikkeamiset eivät sisälly hallintosäännössä ympäristö- ja lupajaoston tehtäviin vaan niiden päätöstaso päätetään myöhemmin. Tavoitteena on joustavoittaa ja nopeuttaa päätöksentekoa. Poikkeamistoimivalta tulisi tämän kannalta osoittaa pääsääntöisesti samalle taholle, joka tekee rakennuslupapäätöksen, koska rakennusvalvonnan poikkeamisasiat liittyvät yleensä vireillä olevan rakennuslupa-asian käsitteeseen.

Hallintosäännön 16 luvun 2 § 1 momentin 12 kohdassa ympäristö- ja lupajaostolle annetaan toimivalta päättää rakennusvalvonta- ja ympäristövalvontataksista. Tältä osin toimivalta laajenee, koska rakennusvalvonnan johtosäännön 6 § 9 kohdan mukaisesti rakennusvalvontataksasta päättäminen ei tällä hetkellä kuulu lautakunnan tehtäviin, vaan se on päätetty rakennuslautakunnan esityksestä kaupunginhallituksessa.

Uutta toimivaltaa jaostolle on osoitettu myös 16 luvun 2 § 2 momentin kohdissa 4-8. Kohdassa 4 ympäristö- ja lupajaostolle annetaan toimivalta päättää oikeudesta keskeyttää rakennustyö maankäyttö- ja rakennuslain 180 §:n tarkoittamissa tapauksissa, kohdassa 5 antaa maankäyttö- ja rakennuslain 150 b §:ssä tarkoitettu suostumus, kohdassa 6 päättää maankäyttö- ja rakennuslain 150 c §:n tarkoittamasta ulkopuolisesta tarkastuksesta ja 150 d §:n tarkoittamasta erityismenettelystä sekä antaa lupa maankäyttö- ja rakennuslain 151 §:n tarkoittamaan rakennuttajavalvontaan, kohdassa 7 päättää rakennuksen määräämisestä käyttökieltoon, jos rakennuksesta on ilmeistä vaaraa turvallisuudelle ja kohdassa 8 päättää maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä sen nojalla annetun asetuksen tai päätöksen perusteella rakennusvalvontaviranomaiselle annetusta tehtävästä.

Lisäksi ympäristö- ja lupajaosto toimii 16 luvun 2 § 1 momentin 7 kohdan mukaisesti maankäyttö- ja rakennuslain 13 a luvun 103f § ja 103k §:n mukaisena kunnan viranomaisena.

Ympäristölautakuntalle kuulunut toimivalta

Ympäristötoimen johtosäännössä ympäristölautakunnalle osoitettu toimivalta on kohdennettu uudessa hallintosäännössä ympäristö- ja lupajaostolle. Säädösten tekstit säilyvät pääosin ennallaan, mutta muutamien sanamuotoihin on tehty pieniä muutoksia, täydennyksiä ja täsmennyksiä.

Lisäksi jaoston toimivaltaan on lisätty uusi tehtävä (16 luku 2 § 2 momentti 1 kohta) päättää ympäristönsuojelua ja ympäristöterveydenhuoltoa koskevien lausuntojen antamisesta.

22.06.2016

Kj/10

3 § Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston toimivalta

4 § Kaupunkiympäristön toimialajohtajan erityinen toimivalta

5 § Maankäyttöjohtajan toimivalta

6 § Kaupungininsinöörin toimivalta

7 § Palvelujohtajan toimivalta

Kaupunkiympäristölautakunnan, rakennusten ja yleisten alueiden jaoston sekä viranhaltijoiden toimivaltamääräykset tarkennetaan jatkovalmistelussa. Hallintosäätöluonnokseen on otettu hakasulkeissa toimivaltamääräykset, jotka olivat jo johtamisen jaostolle 16.5. tehdyssä esityksessä. Määräykset on tarpeen käydä kokonaisuudessaan läpi johtamisen jaoston 30.5. linjauksen johdosta.

8 § Pelastuslautakunnan toimivalta

Määräykseen on tehty johtamisjärjestelmän yleisten johtamiskäytäntöjen edellyttämät muutokset.

9 § Pelastuskomentajan toimivalta

Jatkovalmisteluun.

10 § Liikenneliikelaitoksen johtajan erityinen toimivalta

Jatkovalmisteluun.

17 luku Erityinen toimivalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla

1 § Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan erityinen toimivalta

2 § Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuurijaoston toimivalta

3 § Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston toimivalta

4 § Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisajaoston toimivalta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan erityinen toimivalta sekä jaostojen toimivalta määritellään jatkovalmistelussa.

5 § Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtajan erityinen toimivalta

6 § Kulttuurijohtajan toimivalta

7 § Liikuntajohtajan toimivalta

8 § Nuorisajohtajan toimivalta

Viranhaltijoiden toimivalta määritellään jatkovalmistelussa.

18 luku Erityinen toimivalta sosiaali- ja terveystoimialalla

1 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan erityinen toimivalta

Sosiaali- ja terveyslautakunnan erityistä toimivaltaa koskevassa 18 luvun 1 §:ssä säädetään palvelusetelin käyttämisestä ja palvelusetelin arvon vahvistamisesta, valtion perintönä saaman ja kaupungille luovutetun omaisuuden käytöstä sekä lautakunnan käytettävissä olevien avustusmäärärahojen jakamisesta ja avustusten käytön valvonnasta. Lautakunta voi halutessaan siirtää erityiseen toimivaltaansa kuuluvat tehtävät viranhaltijan päätettäväksi. Vastaava toimivalta on sisältynyt sosiaali- ja terveyslautakunnan nykyiseen johtosääntöön.

Toimialan toimivallan kohdentumista yhdenmukaistetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa ja lautakunnan nykyisen johtosäännön 4 § 18 kohdan sairaansijojen ja muiden hoitopaikkojen määrän vahvistaminen ja niiden tilapäisistä muutoksista päättäminen sekä 4 § 19 kohdan toimintayksiköiden aukioloajoista päättäminen siirretään viranhaltijatehtäviksi.

Hoitopaikkojen määrän vahvistaminen ei ole ollut enää viime vuosina lautakunnan keskeinen tehtävä. Nykyisessä palvelutuotannossa pyritään joustavaan palvelutarjontaan, ja käytössä olevat asiakaspaikat sekä tähän tarvittava henkilötöyöpanos määrittyvät asiakkaiden hoidontarpeen mukaan. Palvelujen kokonaisvolyymi määritetään valtuuston hyväksymässä talousarviossa, ja yksittäisten kohteiden käytössä olevat paikkamäärät vaihtelevat vuosittain eri tekijöiden vaikutuksesta.

Toimintayksiköiden aukiolo määräytyy palvelun luonteen ja asiakkaiden palvelutarpeen mukaan. Hoivapalvelut ovat tarjolla jatkuvasti niitä tarjoavissa yksiköissä, samoin päivystyspalvelut niissä yksiköissä, joiden palveluvalikoimaan tämä kuuluu. Osassa palveluista pyritään noudattamaan normaalia virka-aikaa.

2 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston toimivalta

Jaoston tehtävät on muodostettu yhdistämällä nykyisten jaostojen tehtävät ja ottaen huomioon kaupungin vastuulta pois siirtyvä toimeentulotuki.

Jaostossa käsiteltävien asioiden määrä laskee huomattavasti, kun toimeentulotuki siirtyy Kelan hoidettavaksi. Jaoston erityistä toimivaltaa koskevaan 18 luvun 2 §:ään on koottu sosiaali- ja terveystoimen nykyiseen johtosääntöön sisältyvä jaostojen toimivalta siten, että toimeentulotukea koskevan päätöksen saattamista kunnan määräämän monijä-

22.06.2016

Kj/10

senisen toimielimen käsiteltäväksi ei enää mainita erillisenä omana kohtanaan.

3 § Sosiaali- ja terveystoimialan johtajan erityinen toimivalta

4 § Sosiaali- ja terveystoimialan palvelukokonaisuuden johtajan toimivalta

Viranhaltijoiden toimivalta määritellään jatkovalmistelussa.

19 Luku Päätöksentekoa ja toimivallan jakoa koskevat määräykset

1 § Esittely

Pykälässä 1 mom on määrätty, että viranhaltija voi päätöksellään siirtää esittelytehtävän alaiselleen viranhaltijalle. Määräyksellä tarkoitetaan pysyväisluonteista esim. tiettyyn tehtäväkokonaisuuteen liittyvää esittelykokonaisuuden siirtämistä.

Pormestarimallin valmisteluun sekä luottamushenkilöjohdon ja viranhaltijajohdon työnjakoon on liittynyt keskustelu esittelystä. Kaupunginvaltuuston 16.3.2016 linjausten mukaisesti on selvitetty pormestariston esittelylupakäytäntöä, joka todettiin raskaaksi menettelyksi. Siksi esittelylupaa koskevat kaupungin käytännöt on tarkoituksenmukaista sisällyttää myöhemmin hyväksyttäviin käytännesääntöihin ja ottaa hallintosääntöön vain sellaiset määräykset, jotka mahdollistavat käytännön muodostamisen.

Apulaispormestari voi toimialaansa koskevassa ja kaupunginhallituksen tai sen jaoston toimivaltaan kuuluvassa asiassa perustellusta syystä määrätä asian esittelijäksi toimialajohtajan. Tällä 2 momentin kirjauksella mahdollistetaan toimialajohtajan toimiminen kaupunginhallituksen tai sen jaoston esittelijänä silloin, kun apulaispormestari katsoo tämän perustellusta syystä tarpeelliseksi. Apulaispormestarilla on oikeus antaa tällainen määräys omaa toimialaansa koskevassa asiassa.

Koska pormestari johtaa kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa ylimpänä yksittäisenä päätöksentekijänä, 2 momenttiin on lisäksi tarpeen ottaa kirjaus siitä, että pormestarin oikeus ottaa asia esiteltäväkseen tai määrätä kaupungin viranhaltija asian esittelijäksi on kuitenkin ensisijainen ja koskee kaikkia toimialoja. Apulaispormestarin ja pormestarin välillä esittelymenettelyä koskeva ylin päätösvalta on siten pormestarilla.

Määräys on tarkoitettu sovellettavaksi yksittäisissä päätökseen tulevis- sa asioissa eikä sen perusteella ole tarkoitus antaa pysyviä tai kokonaista asiaryhmää koskevia esittelytehtäviä (vrt. 1 momentti).

22.06.2016

Kj/10

Tällaisella hallintosäätökirjauksella voidaan toteuttaa johtamisen jaoston 30.5.2016 päätöksessä mainitut esittelylupaa koskevat kohdat. Esittelijän määräämistä koskevat tarkemmat käytännön järjestelyt on tarkoitus kuvata käytännesäännöissä.

Valtuuston periaatepäätökseen pohjautuen, jossa virkamiesvalmistelu ja poliittinen päätöksenteko erotetaan selkeästi toisistaan, on 3 momentissa lisäksi määrätty, että pormestari ja apulaispormestari tekevät päätöksensä esittelystä. Määräys ei kuitenkaan koske esittelyä tai otto-oikeutta koskevia päätöksiä, jotka eivät luonteeltaan sovi esittelystä päätettäviksi. Viranhaltijat sen sijaan eivät tee päätöksiä esittelystä. Vastuu päätöksistä ei näissä tapauksissa jakaudu kahdelle henkilölle, mikä korostaa virkavastuun henkilökohtaista luonnetta.

3 § Toimivaltamääräysten tulkinta

Hallintosäännön toimivaltamääräykset muodostavat varsin laajan kokonaisuuden. Mahdolliset sisäiset ristiriitaisuudet on pyritty poistamaan ja niiden poistaminen on edelleen mahdollista hallintosäntöä koskevan jatkovalmistelun ja päätöksenteon yhteydessä. Tästä huolimatta, ristiriitaisuuksien ratkaisemiseksi on tarpeen ottaa hallintosäntöön toimivaltamääräysten tulkintaa koskeva normi, jonka mukaan yleisemmät toimivaltaa koskevat hallintosäännön määräykset ovat toissijaisia erityisiin toimivaltaa koskeviin määräyksiin nähden (ns. lex specialis -periaate). Samaa periaatetta on tarpeen mukaan noudatettava myös silloin, kun ratkaistavana on toimielimen ja luottamushenkilön tai viranhaltijan välinen toimivaltakysymys.

V osa Henkilöstö

23 luku Henkilöstö

1 § Kelpoisuusvaatimukset

Pykälään on sisällytetty yleiset ylimmän johdon kelpoisuusvaatimukset, joita on noudatettava lakiin sisältyvien virkanimitysperusteiden ja erityisten kelpoisuusvaatimusten lisäksi. Kielitaitovaatimukset vastaavat nykyisiä määräyksiä.

Pykälänumerointi muuttunee jatkovalmistelussa.

Jatkovalmistelu

Monissa kysymyksissä toimivallan jako lautakuntien, jaostojen ja viranhaltijoiden välillä täsmentyy jatkovalmistelussa.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä

1. perustaa kansliapäällikön ja toimialajohtajien virat sekä kehottaa kaupunginkansliaa huolehtimaan kansliapäällikön ja toimialajohtajien virkojen laittamisesta julkiseen haakuun sekä huolehtimaan kansliapäällikön johtajasopimuksen valmistelusta
2. todeta, että kaupunginhallituksen johtamisen jaosto ohjaa ja seuraa johtamisjärjestelmän ja organisaation uudistusta
3. kehottaa kaupunginjohtajaa käynnistämään organisaatiomuutoksen jatkovalmistelun siten, että hallintosääntöön nyt auki jääneet määräykset käsitellään kaupunginvaltuustossa syyskaudella 2016
4. kehottaa kaupunginjohtajaa asettamaan muutosprosessin johtoryhmän, toimialojen yksityiskohtaisen rakenteen valmistelun työryhmät ja muut tarvittavat työryhmät
5. kehottaa kaupunginjohtajaa asettamaan työryhmä selvittämään Korkeasaaren asemaa
6. todeta, että kaupungin henkilöstötoimikunta toimii uudistuksen yhteistoiminnan seurantaryhmänä
7. kehottaa kaupunginkansliaa tarkentamaan täyttömenettelyä ja virkajärjestelyjä valmistelun edetessä syyskauden 2016 alussa
8. kehottaa kaupunginkansliaa huolehtimaan tarvittavan projektiorganisaation perustamisesta käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa
9. kehottaa kaupunginkansliaa huolehtimaan, että vapautuvia virastopäälliköiden ja osastopäälliköiden virkoja ei täytetä toistaiseksi, vaan ne hoidetaan määräaikaissäilytysjärjestelyin. Myös seuraavien organisaatiotasojen esimiestehtävien rekrytoinnit on arvioitava erikseen
10. kehottaa kaupunginjohtajaa ilmoittamaan valtuutettujen lukumäärää koskevasta päätöksestä oikeusministeriölle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Sami Sarvilinna, kaupunginlakimies, puhelin: 310 64874
sami.sarvilinna(a)hel.fi
Marju Pohjaniemi, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37965

22.06.2016

Kj/10

marju.pohjaniemi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö
- 2 Talk 25 5 2016 § 67 Hallintosäännön tarkastustoimea koskevat kohdat
- 3 Liite Opetus- ja varhaiskasvatustoimi palvelukonaisuudet
- 4 Liite Kulttuuri- liikunta- ja vapaa-aikatoimiala taustamuistio
- 5 Liite Sosiaali- ja terveys toimiala johtamisjärjestelmän uudistaminen
- 6 Liite Talous HR ICT ja muu hallinto-Yhteenveto tehtävistä-20160504
- 7 Liite ICT-muutosuunnitelma
- 8 Liite Tekninen toimiala tausta-aineistoa
- 9 Johtamisuudistuksen esittely 6.6.2016
- 10 Henkilöstötoimikunnan lausunto 10.6.2016

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

virastot ja liikelaitokset
lauta- ja johtokunnat

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 13.06.2016 § 589

HEL 2016-005361 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

- Kaupunginvaltuusto päättää uudistaa Helsingin kaupungin johtamisjärjestelmän 1.6.2017 lukien
- Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Helsingin kaupungin hallintosäännön johtamisjärjestelmää koskevat osat liitteen 1 mukaisesti
- Kaupunginvaltuusto päättää, että hallintosäännön täytäntöön panemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa

- Kaupunginvaltuusto päättää, että kaupunginhallituksen johtamisen jaosto voi tehdä hallintosäännön toimeenpanoon liittyviä muiden toimielinten kuin kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvia päätöksiä ennen hallintosäännön voimaantuloa
- Kaupunginvaltuusto päättää, että kansliapäällikkö ja toimialajohtajat voivat tehdä hallintosäännön toimeenpanoon liittyviä toimivaltaansa kuuluvia päätöksiä ennen hallintosäännön voimaantuloa.

Käsittely

13.06.2016 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään siten, että hallintosäännön (liite 1) luvun 9 pykälän 1 momentin 1 kohdan 8 ympäristösuojelulain 102 § korjataan 144 §:ksi. Vastaava muutos tehtiin esittelijän perusteluihin (kohta 474) pormestarin toimivaltaa koskeviin perusteluihin.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän muutetun ehdotuksen.

Kirjoitusvirheen korjaaminen, hallintolaki 51 §, LSM, 14.6.2016

Hallintosääntöön (liite 1) on korjattu kasvatus- ja koulutustoimialaa koskevat kohdat muotoon kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sekä rakennus- ja yleisten alueiden jaostoa koskevat kohdat muotoon rakennusten ja yleisten alueiden jaosto. Vastaavat korjaukset on tehty kaupunginvaltuuston esityksen perusteluihin.

Kaupunginvaltuuston esityksen perusteluista on korjattu viittaus kaupunginhallituksen johtosääntöön koskien rahoitusjohtajan toimivaltaa vakuutusasioiden hoitamisesta seuraavasti:

Toimivalta kaupungin vakuutusasioiden hoitamisesta 1 momentin 4 kohdassa on ennallaan kaupunginjohtajan tehtävä kaupunginhallituksen johtosäännön 15 §:n 16 kohdassa.

Lisäksi kaupunginvaltuuston esitykselle on tehty merkitykseltään vähäisiä kirjoitusvirheiden korjauksia.

06.06.2016 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Sami Sarvilinna, kaupunginlakimies, puhelin: 310 64874
sami.sarvilinna(a)hel.fi

Marju Pohjaniemi, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi

Kaupunginhallituksen johtamisen jaosto 30.05.2016 § 38

HEL 2016-005361 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallituksen johtamisen jaosto esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus esittäisi kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

- Kaupunginvaltuusto päättää uudistaa Helsingin kaupungin johtamisjärjestelmän 1.6.2017 lukien.
- Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Helsingin kaupungin hallintosäännön johtamisjärjestelmää koskevat osat liitteen 1 mukaisesti kuitenkin siten, että valmistelussa huomioidaan vastaehdotuksen mukaiset muutokset ja täsmennykset.
- Kaupunginvaltuusto päättää, että hallintosäännön täytäntöön panemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa.
- Kaupunginvaltuusto päättää, että kaupunginhallituksen johtamisen jaosto voi tehdä hallintosäännön toimeenpanoon liittyviä muiden toimielinten kuin kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvia päätöksiä ennen hallintosäännön voimaantuloa.
- Kaupunginvaltuusto päättää, että kansliapäällikkö ja toimialajohtajat voivat tehdä hallintosäännön toimeenpanoon liittyviä toimivaltaansa kuuluvia päätöksiä ennen hallintosäännön voimaantuloa.

Samalla johtamisen jaosto päätti kehottaa kaupunginjohtajaa valmistelemaan esityksen kaupunginhallitukselle siten, että valmistelussa huomioidaan seuraavat muutokset ja täsmennykset:

Ylin päätöksenteko

Esittelylupa

Otetaan käyttöön käytäntö, jossa asiassa, josta toimialan luottamuselin on tehnyt päätöksen tai joka liittyy suoraan apulaispormestarin tai pormestarin omaan toimivaltaan ja joka etenee kaupunginhallituksen tai

sen jaoston päätettäväksi, kansliapäällikkö tarvitsee vastaavan pormestarin tai apulaispormestarin luvan esitelläkseen asian kaupunginhallitukselle tai sen jaostolle. Tällaisessa kysymyksessä apulaispormestari voi perustellusta syystä vaihtaa esittelijäksi toimialajohtajan. Menettely määritellään tarkemmin käytäntösäännöissä. Hallintosäännön tulee mahdollistaa tällainen rajattu esittelyoikeus toimialajohtajille kaupunginhallituksessa.

Edustukset

Pormestari ja apulaispormestarit hoitavat kaupungin edunvalvontaa yhteisöissä, laitoksissa, säätiöissä ja antavat ohjeita edustajille (luku 12, 1§, kohdat 2 ja 3 siirretään pormestarin ja apulaispormestarien toimivaltaan).

Toimialojen itsenäisyys

Toimialajohtajat ovat esittelijöinä itsenäisiä, eikä keskushallinto puutu heidän itsenäiseen rooliinsa toimialan asioiden esittelyssä.

Toimialajohtajat

Nimetään määräaikaisiin virkoihin.

Pormestariohjelma

Poistetaan päätöksestä maininnat pormestariohjelmasta.

Toimialat

Sote

Lautakunnan jäsenistä vähintään yksi ja hänen varajäsenensä on ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

Kulttuuri ja vapaa-aika

Avustusjaostoa ei perusteta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelukokonaisuudet ovat kulttuuri (sisältäen kulttuurikeskuksen, museot, orkesterin ja kirjaston), nuoriso ja liikunta. Jaostot ovat vastaavasti kulttuurijaosto, nuorisojaosto sekä liikuntajaosto. Toimivallan jako jaostojen ja lautakunnan välillä ratkaistaan jatkovalmistelussa

Kulttuurin palvelukokonaisuuden muut seikat täsmentyvät jatkovalmistelussa ja palvelukokonaisuuksien ratkaisujen pohjalta.

Korkeasaaren asema selvitetään erikseen.

Kaupunkiympäristö

Kaupunkiympäristön toimialalle lisätään rakennusten ja yleisten alueiden jaosto.

Lupajaosto nimetään ympäristö- ja lupajaostoksi.

Opetus ja kasvatus

Lisätään ruotsinkielinen palvelukokonaisuus, joka huolehtii ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, koululaisten aamu- ja ilta-päivätoiminnasta, leikkipuistotoiminnasta, perusopetuksesta ja muusta perustusopetuslain mukaisesta opetuksesta, lukiokoulutuksesta, etsivästä nuorisotyöstä ja nuorten työpajatoiminnasta sekä vastaa ruotsinkielisestä työväenopistosta vapaan sivistystyön lain mukaisesti.

Arbis sekä työväenopisto siirretään opetuksen kokonaisuuteen. Arbis toimii ruotsinkielisessä palvelukokonaisuudessa, jolle tulee oma jaostonsa. Työväenopisto siirretään toisen asteen opetuksen palvelukokonaisuuteen.

Hoitopaikkojen määrästä päättäminen selvitetään jatkovalmistelussa

Keskushallinto

Elinkeinojaosto

Elinkeinotonttien tontinluovutuksen valmistelu noudattaa samoja käytäntöjä kuin muidenkin tonttien.

Strateginen maankäyttö

Strateginen maankäyttö, yleiskaava ja niihin liittyvät tehtävät pidetään kaupunkiympäristön toimialalla ja -lautakunnassa. Aluerakentamishankkeet pidetään keskushallinnon vastuulla.

Tietokeskus

Tietokeskuksen tehtävien rooli ja tulevaisuus päätetään jatkovalmistelussa. Selvitetään mahdollisuus perustaa tutkimusneuvottelukunta, joka tukee kaupungin tiedontuotantoa ja yliopistoyhteistyötä

Digitalisaatio

Perustetaan digitalisaationeuvottelukunta, joka muun muassa seuraa tietotekniikkaohjelman laatimista, toimeenpanoa ja toteutumista, tekee ehdotuksia digitaalisten palveluiden periaatteista ja linjauksista ja antaa lausuntoja hankkeista.

22.06.2016

Kj/10

Jatkovalmistelu

Monissa kysymyksissä toimivallan jako lautakuntien, jaostojen ja viranhaltijoiden välillä täsmentyy jatkovalmistelussa.

Käsittely

30.05.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Lasse Männistö: Muutetaan esitystä ja täsmennetään esitystä seuraavilta osin.

Ylin päätöksenteko

Esittelylupa

Otetaan käyttöön käytäntö, jossa asiassa, josta toimialan luottamuselin on tehnyt päätöksen tai joka liittyy suoraan apulaispormestarin tai pormestarin omaan toimivaltaan ja joka etenee kaupunginhallituksen tai sen jaoston päätettäväksi, kansliapäällikkö tarvitsee vastaavan pormestarin tai apulaispormestarin luvan esitelläkseen asian kaupunginhallitukselle tai sen jaostolle. Tällaisessa kysymyksessä apulaispormestari voi perustellusta syystä vaihtaa esittelijäksi toimialajohtajan. Menettely määritellään tarkemmin käytäntösäännöissä. Hallintosäännön tulee mahdollistaa tällainen rajattu esittelyoikeus toimialajohtajille kaupunginhallituksessa.

Edustukset

Pormestari ja apulaispormestarit hoitavat kaupungin edunvalvontaa yhteisöissä, laitoksissa, säätiöissä ja antavat ohjeita edustajille (luku 12, 1§, kohdat 2 ja 3 siirretään pormestarin ja apulaispormestarien toimivaltaan).

Toimialojen itsenäisyys

Toimialajohtajat ovat esittelijöinä itsenäisiä, eikä keskushallinto puutu heidän itsenäiseen rooliinsa toimialan asioiden esittelyssä.

Toimialajohtajat

Nimetään määräaikaisiin virkoihin.

Pormestariohjelma

Poistetaan päätöksestä maininnat pormestariohjelmasta.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

22.06.2016

Kj/10

Toimialat

Sote

Lautakunnan jäsenistä vähintään yksi ja hänen varajäsenensä on ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

Kulttuuri ja vapaa-aika

Avustusjaostoa ei perusteta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelukokonaisuudet ovat kulttuuri (sisältäen kulttuurikeskuksen, museot, orkesterin ja kirjaston), nuoriso ja liikunta. Jaostot ovat vastaavasti kulttuurijaosto, nuorisojaosto sekä liikuntajaosto. Toimivallan jako jaostojen ja lautakunnan välillä ratkaistaan jatkovalmistelussa

Kulttuurin palvelukokonaisuuden muut seikat täsmentyvät jatkovalmistelussa ja palvelukokonaisuuksien ratkaisujen pohjalta.

Korkeasaaren asema selvitetään erikseen.

Kaupunkiympäristö

Kaupunkiympäristön toimialalle lisätään rakennusten ja yleisten alueiden jaosto.

Lupajaosto nimetään ympäristö- ja lupajaostoksi.

Opetus ja kasvatus

Lisätään ruotsinkielinen palvelukokonaisuus, joka huolehtii ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, koululaisten aamu- ja ilta-päivätoiminnasta, leikkipuistotoiminnasta, perusopetuksesta ja muusta perustusopetuslain mukaisesta opetuksesta, lukiokoulutuksesta, etsivästä nuorisotyöstä ja nuorten työpajatoiminnasta sekä vastaa ruotsinkielisestä työväenopistosta vapaan sivistystyön lain mukaisesti.

Arbis sekä työväenopisto siirretään opetuksen kokonaisuuteen. Arbis toimii ruotsinkielisessä palvelukokonaisuudessa, jolle tulee oma jaostonsa. Työväenopisto siirretään toisen asteen opetuksen palvelukokonaisuuteen.

Hoitopaikkojen määrästä päättäminen selvitetään jatkovalmistelussa

Keskushallinto

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

22.06.2016

Kj/10

Elinkeinojaosto

Elinkeinotonttien tontinluovutuksen valmistelu noudattaa samoja käytäntöjä kuin muidenkin tonttien.

Strateginen maankäyttö

Strateginen maankäyttö, yleiskaava ja niihin liittyvät tehtävät pidetään kaupunkiympäristön toimialalla ja -lautakunnassa. Aluerakentamishankkeet pidetään keskushallinnon vastuulla.

Tietokeskus

Tietokeskuksen tehtävien rooli ja tulevaisuus päätetään jatkovalmistelussa. Selvitetään mahdollisuus perustaa tutkimusneuvottelukunta, joka tukee kaupungin tiedontuotantoa ja yliopistoyhteistyötä

Digitalisaatio

Perustetaan digitalisaationeuvottelukunta, joka muun muassa seuraa tietotekniikkaohjelman laatimista, toimeenpanoa ja toteutumista, tekee ehdotuksia digitaalisten palveluiden periaatteista ja linjauksista ja antaa lausuntoja hankkeista.

Jatkovalmistelu

Monissa kysymyksissä toimivallan jako lautakuntien, jaostojen ja viranhaltijoiden välillä täsmentyy jatkovalmistelussa.

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunginhallituksen johtamisen jaosto päätti yksimielisesti hyväksyä Lasse Männistön vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

16.05.2016 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Sami Sarvilinna, kaupunginlakimies, puhelin: 310 64874
sami.sarvilinna(a)hel.fi

Marju Pohjaniemi, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi